

KÖZTELEK

KÖZ- ÉS MEZŐGAZDASÁGI LAP.

AZ ORSZÁGOS MAGYAR GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelenik minden szerdán és szombaton.

<p>Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület tagjai ingyen kapják.</p> <p>Nem tagoknak előfizetési díj: Egész évre 24 korona, félévre 12 korona, negyedévre 6 korona.</p>	<p>Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület tulajdona.</p> <p>Az egyesületi tanács felügyelete alatt: Főszerkesztő és kiadási felelős: Rubinek Gyula az OMGE. igazgatója. Felelős szerkesztő: Buday Barna.</p>	<p>Szerkesztőség: Budapest, IX., Körtelék-utca 8. Kiadóhivatal: Budapest (Körtelék), Üllői-út 25. szám. Kéziratokat a szerkesztőség nem küld vissza.</p>
--	--	--

AZ OMGE. KÖZLEMÉNYEI.

Sörárpavásár Pozsonyban.

Az északnyugatmagyarországi vármegyék gazdasági egyesületei az OMGE. támogatásával 1908. augusztus hó 15-én a Bellevue termében délelőtt 10 órától esti 6 óráig tartják meg III. nagy sörárpavásárjukat. Ez alkalommal 3000—4000 vagon igen szép sör- és malátá-árpa mintái lesznek eladás céljából bemutatva. Bejelentési ivateket és bármely más felvilágosítást készségesen ad a vásárigazgatóság Pozsony (Vármegyeház).

Miskolczi 1908. évi XI. országos sörárpavásár.

Az OMGE. a Borsodvármegyei Gazdasági Egyesület, a miskolczi kereskedelmi és iparkamara és a Magyar Mezőgazdák Szövetkezetével karöltve Miskolcson 1908. évi augusztus hó 24-én, hétfőn országos sörárpavásárt rendez.

A vásárra csak kicsépelte készáru jelenthető be. Asztagokban, keresztekben lévő csépeletlen árpa eladásra nem jelenthető be.

A vásáron résztvenni óhajtó eladó árpájából legkésőbb augusztus 21-ig faj és minőség szerint mintául 5 kilogrammot tartozik a vásárbizottság címére Miskolcz, Széchenyi-utca 49. beküldeni. Ezen mennyiségen kívül az esetben, ha az eladással a Magyar Mezőgazdák Szövetkezte bizatik meg, ugyanazon mintából a Magyar Mezőgazdák Szövetkezetének címére (Budapest, V., Alkotmány-utca 31. szám) is 4 kilogrammot beküldeni.

A vásárbizottság a természetőknek bejelentési ivateket küld, melyeket a vásáron résztvevő természetők az adatok pontos megjelölésével a vásárbizottságnak s amennyiben az eladással a Magyar Mezőgazdák Szövetkezte bizatik meg, annak egy-egy példányban az árpamintával egyidejűleg beküldeni tartozik.

Bejelentési ivatek az OMGE.-nél is kaphatók.

Figyelmeztetés adóügyekre.

Üzemi osztályunk figyelmezteti tagjainkat, hogy a f. évi III. negyedre eső állami, megyei és községi adók f. évi július hó 1-sején váltak esedékessé és azok f. évi augusztus hó 15-éig kamatmentesen befizethetők. Minthogy az adó-kivetések az ország legnagyobb részében már befejezést nyertek, ennél fogva az adófizetés alkalmával a f. évi kivetést az adókönyvecskéjükbe irassák egyben elő s győződjenek meg azonnal a bejegyzett adók helyességéről.

Együttal felhívja üzemi osztályunk tagjainkat s különösen az uradalmakat és szeszgyárakat is, hogy az osztály mindennemű adóügyekben szakvéleményt ad, a kataszteri birtokivék és adókönyvek alapján felülvizsgálja az adók helyes kivetését és tulfizetés esetén az összeg visszatérítését kieszközli, de elemi kár esetén is a kellő utbaigazítást adja. Igazgató.

Egyről-másról.

(Az ideai termés. — Milyen gabonákat remélhetünk? — A gazdák helyzete. — Részleges takarmányinség. — Állami segélyakció. — Kritika a takarmánykivitel tilmát sürgető javaslatokról. — Hitelezők riadója. — Harc az „Óthonmentesítés” ellen. — Törvényjavaslat a vásárnapi munkaszünetről. — A hitelezők reális érdekeinek megvédelmezése.)

A földmivelésügyi miniszterium most tette közzé jelentését a gabonatermésről és a vetések állapotáról, a gazdasági tudósítótól augusztus 1-ig beérkezett jelentések alapján. A miniszterium statisztikai hivatala, mint mindig, ugy most is becsületes munkát végzett. Alkalmatosat arra, hogy abból a gazdaközönség mai helyzetét töviről-hegyire elbirálhassuk. Megismerjük abból a gazdák jólétét befolyásoló legfőbb tényezőket, u. m. hogy mennyi a termés, hogyan értékesítheti annak fölöslegét és miként teletetheti ki jószágállományát.

Ami a gabonatermést illeti, a lapunk más helyén közölt kimutatás szerint bár ősziében jobb a tavalyinál, egészben véve mégis az 1900—1904. évi öt éves átlag alatt marad. Fon-

tosnak tartjuk ez öt éves átlagra való hivatkozást, mert csak azzal összehasonlítva állapíthatjuk meg a termés valódi klasszisát és kivitel képességünket. A takarmánytermés átlagosan is gyenge, helylyel-közzel azonban valóságosan inséges. A kései kapások még elég jól állanak, de a Meteor által megjósolt és most bekövetkezendő meleg alighanem lényegesen fogja csökkenteni a ma remélt terméseredményeket. Egészben véve tehát gyenge termésünk van, mely a tavalyi szűk esztendő után erősen meg fogja viselni a gazdaközönséget.

Egészben véve a kedvező gabonaértékesítés azon tényező, mely sokhelyt helyrebillentheti a gazda jövedelmi mérlegét. Annak megjósolásába, hogy a gabonárák a tavalyihoz képest emelkedni vagy csökkenni fognak-e, nem bocsátkozhatunk ugyan, mert hiszen az áralakulást első sorban a nemzetközi konstellációk, a világtermés és szükséglet viszonylagos alakulási szabályozzák. Tekintetbe véve mégis a tavalyi szűk termés utáni készlethiányt, az ideai gyenge takarmánytermés folytán erősen emelkedő abrakszükségletet, mely az emberi táplálkozástól fogja elvonni a póttápszereket, u. m. a tengerit és burgonyát: nagyon is valószínű, hogy az átlagosnál amugy is gyengébb kenyérgabonatermést a közös vámterület fogyasztása fogja lekötöni és így ha csak a természetes árképződést börtzemanóverek nem befolyásolják, gabonavédvámjaink teljes egészében érvényesülni fognak. Vagyis hogy a világpiachéhoz képest elég szilárd áralakulásra számíthatunk. A gazdák tehát jól teszik, ha közvetlen cséplés után nem vetik tömegesen piacra gabonájukat, hanem készletben tartva azt, a szövetkezetek közvetítésével értékesítik és azok utján elégitik ki momentán hitelszükségletüket. Ha azonban megigérik a tisztességes árt, adjanak tul a fölösleg, mert a spekuláció nem a gazdának és különösen nem a magyar gazdának való.

Nagyobb baj a gyenge takarmánytermés, mely állagosan is sok gondot fog okozni a jószág kiteleltetésében. És még nagyobb baj a termés

..... A MAGYAR •• LEGELŐNYÖSEBB A ••

MEZŐGAZDÁK GABONA

..... SZÖVETKEZETE UTJÁN •••• ÉRTÉKESITÉSE. ••••

V. KER., ALKOTMÁNY-UTCZA 31. Takarmánycikkre megbízható legmegfelelőbb beszerzési forrás.

pásztás megoszlása. Az idén ugyanis a pásztás májusi esőzés fejlesztette a vetéseket és éppen azért a közel szomszédos vidékeken is fölötté különböző a terméshozam. Ahol bőséges esőzés volt, ott termelt gabona, takarmány eleget és a kapások is jól állanak. Amely vidéket azonban az eső elkerülte, ott se gabona, se takarmány és a kapások is csak színlődnek. Az ilyen vidékek gazdaközönsége a legnagyobb nélkülözéseknek néz elébe, mert a tavalyi szűk esztendő után se gabonája, amiből pénzeltessen, se takarmánya, amivel jószágát kitelethesse. Az idei termés tehát, bár átlagban nem is inséges, sok eladósodott földbirtokos és gyenge bérli fölött meg fogja kondítani a lélekarangot.

Ez azonban még csak az egyes gazdák veszedelme. A nemzeti közgazdaságot fenyegető veszély az, hogy az ilyen átokverte vidékek gazdaközönsége, miután se szalmája, se takarmánya, se pénze a takarmányvásárlásra nincs, a telettetés elől potom áron potyázza el a sülevényes legelőn leromlott jószágát, még pedig mert igásállatra mégis csak szüksége van, a növendék- és tenyészállatot. Ez pedig valóságos nemzeti szerencsétlenség volna, mert vidékenként évekre visszavetné köztenyésztésüket, mely még az 1904. és 1905. évi takarmányinséget is alig heverte ki.

Ez a körülmény indította az OMGE.-t és az érdekelt vidéki gazdasági egyesületeket arra, hogy a kormány részéről segélykezdő megindítását szorgalmazza az ilyen inséges vidékek jószágállományának megmentésére. A javasolt intézkedéseket már lapunk előző számaiban előadtuk. Itt csak annak föltüntetésére kívántunk szorítkozni, hogy inséges vidékek igenis vannak és ezek érdekében a segélykezdő föltétlenül megindítandó.

Darányi földmívelésügyi miniszter a takarmányhiányból bekövetkező bajok elhárítása czéljából már megtette a szükséges intézkedéseket, a legmesszebbmenőleg figyelembevéve és honorálva a gazdatársadalom részéről sürgetett javaslatokat. Ezekről az okos és czéltudatos intézkedésekről lapunk más helyén számolunk be. Itt csupán azzal a kritikával óhajtunk pársorban foglalkozni, melyben a *Közlekedés és Közgazdaság* című lap a takarmánykiviteli tilalmat sürgető javaslatainkat részesítette.

Nevezett lap szemünkre veti, hogy mi csupán a vámkülföldre irányuló takarmánykivitel eltiltását követeljük s emellett még hangsúlyoztuk is, hogy a magyar kormány a tilalmat az osztrák kormánnyal egyetértőleg igyekezzék mielőbb életbeléptetni, holott szerinte arravaló telintettel, hogy szálastakarmányaink 80 százaléka Ausztriába vitetvén ki, elsősorban az Ausztriába irányuló takarmánykiviteli tilalom elrendelését kellett volna kérnünk. Egyben fejünkre olvassa, hogy „ha a *Közlekedés* és az OMGE. valóban az agrár érdekeket képviseli, úgy köteles a széna és szalma kivitelének tilalmát akként követelni, hogy a tilalom Ausztriára is kiterjedjen”. Csakhogy szerinte mi ezt nem fogjuk tenni, nehogy az agrárius kormányt

zavarba hozzuk s nehogy Ausztria érdekeit sértjük.

Hát bizony mi ezt nem fogjuk megtenni, bár mi lennénk az elsők, akik ezt követelnék — ha lehetne. De, sajnos, nem lehet. Nem azon obskurus okokból, melyeket a fentnevezett lap emleget, de azért, mert ez a követelés ab ovo teljesíthetetlen. Hogy miért, erre vonatkozólag ki kell oktatnunk a *Közlekedés és Közgazdaság* című lapot, amely közgazdasági kérdésekben a legegyszerűbb tájékozottsággal sem bír. Az ok, amely miatt mi nem követeljük a kiviteli tilalomnak Ausztriára való kiterjesztését, az, hogy egységes vámterület lévén Ausztriával, egyik államfélnek sincs joga sorompóit a másik államfél ki- vagy bevitelére elől elzárni. Bizonyos korlátozások lehetnek a fennálló vámszerződés illetőleg állategészségügyi egyezmény értelmében az állatok forgalmánál — állategészségügyi okokból — vannak bizonyos korlátozások továbbá a cukor, szesz stb. forgalmát illetőleg, de nincsenek ilyenek a takarmányforgalomra vonatkozólag, a magyar kormány tehát Ausztriával szemben takarmánykiviteli tilalmat semmiképpen sem léptethet életbe. De a tilalom életbeléptetésének csakis így lehet értelme és eredménye.

Hogy pedig a vámkülföldre irányuló tilalmat a két kormány szintén csak egyetértőleg léptetheti életbe, azt is úgy látszik mindenki tudja, csak a kritizálással foglalkozó „*Közgazdaság*” című szaklap nem. Ausztria-Magyarország t. i. a külfölddel külön-külön kötötte ugyan meg szerződéseit, de teljesen azonos szöveggel és tartalommal s így mi sem természetesebb, hogy mint egységes vámterület a kiviteli tilalmat a két kormány csakis egyetértőleg léptetheti életbe.

Kétségtelenül igaz, hogy a takarmánykiviteli tilalom elrendelésének nem lehet meg az a hatása az adott körülmények között, aminő lehetne akkor, ha az Ausztriába irányulólag is elrendelhető volna. De nem kicsinyelhető azért a vámkülföldi kiviteli tilalom elrendelésének jelentősége az abraktakarmányok szempontjából, mert hiszen ezek 60—70%-a vitetik ki a vámkülföldre. (Magyarország 1906. évi összes korpakiviteléből — 6956 vagonból, 4346 vagon vámkülföldre ment.)

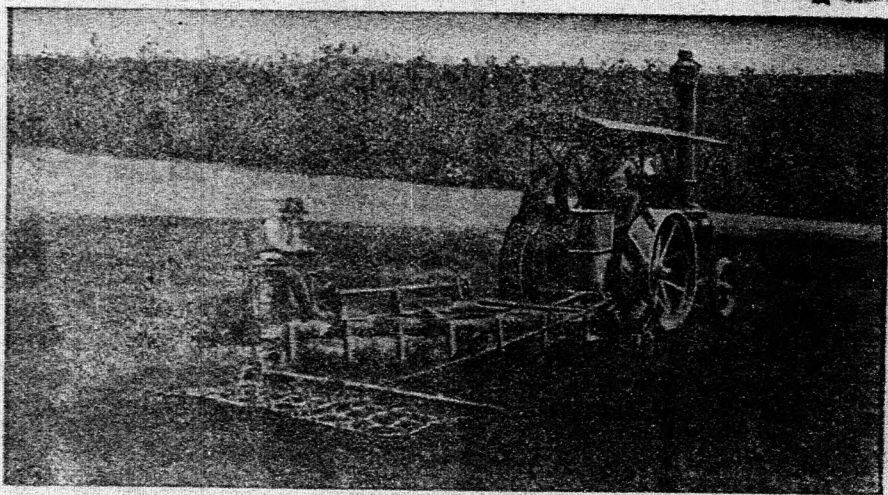
E kioktatások után a „*Közlekedés és Közgazdaság*” című lap is talán tisztában lesz vele, hogy tulajdonképpen mely okok miatt sürgettük mi csupán a vámkülföldre való kiviteli tilalom elrendelését és az osztrák kormánnyal való együttes eljárást. Ezeket az alapvető okokat egy közgazdasági kérdéseket tárgyaló *szaklapnak* legalább is illenék ismerni, ha már mások eljárásának kritizálására vállalkozik.

És végül ne fájjon a feje a fentemlített lapnak az általa kritizált agráriusok feje helyett. Tudjuk mi nagyon jól, mit követelhetünk, mit nem s épp ezért, aminek követeléséhez nincs jogalapunk, azt nem is szoktuk követelni, de mellékletek nélkül követeljük azt, amihez jogunk van.

A vasárnapi munkaszünetről hozott törvényünk tizenhét éves. Átdolgozásra szorult már régen. Kossuth Ferencz kereskedelemügyi miniszter új törvényjavaslatot készített a vasárnapi munkaszünetéről és szombaton közrebocsátotta a miniszterium avégből, hogy az érdekelt és illetékesek hozzászólhassanak, még mielőtt a törvényhozás elé kerül. A gazdákat csak részben érinti a huszonhét szakaszba foglalt javaslat, mert ipari munkásokról szól és csupán a gazdasági ipart foglalja magába. Gondoskodik az ipari munkások részére a *vasárnapok*, *Szent István napja* és *karácsony* első napjának munkaszünetéről. Nem esik rendelkezése alá a mezőgazdasági termelés, a kert- és szőlőmívelés, a selyemtenyésztés és méhészet, mégis a gazdák érdekeit érinti, amennyiben rendelkezik az erdei termelésről, valamint a mezőgazdasági termeléssel, a kert- és szőlőmíveléssel, a selyemtenyésztéssel és méhészettel kapcsolatos mellékágakról. A háziipar csak akkor esik e törvénytervezet alá, ha idegen munkaerőt is vesz igénybe. A munkaszünet mindenkor 24 óra és rendszerint reggel hat órától másnap reggel hat óráig van megállapítva. Az égetett szeszszesitalok árusítását a jelzett ünnepnapokon csak délelőtt 10 óráig engedi meg és ott, ahol bor- és sör-méréssel együtt van az égetett szeszszesitalok elárúsítási engedélye és egész napon nyitva van az üzlet, csakis délelőtt tíz óráig szabad kimérni az égetett szeszféléket. Aki munkaszüneti napon meg nem engedett munkát végez, 60—100 koronáig terjedő büntetésben részesül, aki munkát végeztet, az 100—400 koronáig terjedő büntetéssel lesz sújtva. A törvényjavaslatot az érdekelt testületek is megkapták és így remélhető, hogy egészséges vélemény alakuljon róla. Kossuth kereskedelmi miniszter azt óhajtja, hogy a vasárnapi munkaszünetről szóló új törvénytervezet még ez évben törvénynyé váljon.

Az új végrehajtási törvény úgy járt mint a váratlanul férjhez ment Erb-tante gyermeke: elátkozták mielőtt megszületett volna. Napról-napra olvassuk az újságokban, hogy most ez, majd meg emez pénzintézet rendez tiltakozó gyűléseket, amelyeken erős kritika tárgyává teszik a végrehajtási novellát, de sajtóságos, hogy daczára a gyűlésezés előtti fenyegetőzéseiknek, nem azt határozzák, hogy elhelyezett tőküket felmondják, hanem egészen másról beszélnek. Konstataják, hogy a novella éle a pénzintézetek ellen irányul és kijelentik, hogy most még az egyszer kiméletek gyakorolnak az erre egyébként méltatlan adósokkal szemben, fel nem mondják a hitelt és nem exekválnak tömegesen, hanem tiltakoznak az ellen, hogy a törvényhozás törvényt merjen hozni az *otthon mentesítéséről!*

A végrehajtási törvény tehát csak alkalom arra, hogy riadót fujhassanak az otthonmentesítés ellen azok a körök, amelyek oly élesen követeltek a multban szociális irányu törvényeket. A manőver elég ügyes, bár a tulajdonképpeni cél nyiltan ki van fejezve, de a jogos alap teljesen hiányzik! A végrehajtási novella

UJ! Egygéprendszerű gőzszántás UJ!
UJ! UJ!

(egy ölet fogó 7 vasú ekével).

Csekély befektetés. Olcsó üzem.

Tökéletes munka.

Referenciák az egész országból kívánatra rendelkezésre állnak

Egyedüli gyártója:

Első Magyar Gazdasági Gépgyár R.-T.
Budapest, VI., Váci-ut 19. szám.

csak azokat a vagyontárgyakat mentesíti foglalás alól, amelyek sohasem nyújthattak a hitelezőknek reális fedezetet, elismerték ezt maguk a pénzügyintézetek is, amikor csak az otthonmentesítés elleni akcióra használták fel az alkalmat.

Lássuk tehát, indokolt-e az otthonmentesítés elleni állásfoglalás. Lapunk f. évi 59. számában ismertettük ugyan a családi otthonról szóló javaslat főbb intézkedéseit, mégis kénytelenek vagyunk ezek közül egynéhányra újból reámutatni, ha a feltett kérdést tisztázni akarjuk.

A Dévai-féle javaslat szerint az olyan követelés, amely az otthon megszerzésére, megművelésére, hasznos befektetésekre, a család mindennapi szükségleteire stb. adott kölcsönökön alapul, a családi otthon ellen végrehajtási uton is érvényesíthető.

Családi otthon elenyészően csekély kivétellel a magyar kisgazda fog alapítani, akinek tudvalevőleg másra, mint földjének megszerzésére, megművelésére, javítására és az ő saját mindennapi szükségleteire a kölcsönpénz nem kell, mert ha a kölcsönpénzt egybőre akarja elkölteni, akkor inkább legyen a hitel megvonva tőle az utolsó fillérig. Az a hitelező tehát, akire a gazdának szüksége van, sérelmet a családi otthonról szóló törvény életbeléptével sem szenvedhet, az uzorások és szélhámos ügynökök pedig hadd pusztuljanak el vagy hadd keressenek olyan foglalkozást, amely nem a kisgazda vérének kiszípolozásából áll: így talán majd hasznosabb polgárai lesznek a hazának, ha nem is harácsolnak össze nagy vagyont.

Igy áll a dolog és ilyen körülmények között nem hihetjük, hogy a Magyarországi Pénzügyintézetek Országos Szövetsége a vidéki pénzügyintézetek hozzá érkezett átirataira azzal válaszolna, hogy tényleg állást foglal a családi otthonról szóló javaslat ellen. Mert szép frázis az, hogy a közhitel rovására nem szabad méltányosságot gyakorolni, de nézetünk szerint a közhitel érdekeiről csak addig lehet szó, amíg a hitelezés maga a közérdek szempontjából szükséges. Azt a hitelezőt, aki a szükséges hitelt nyújtja, meg kell védelmezni, amint hogy a családi otthonról szóló javaslat is megvédelmezi, de viszont éppen a közérdek, a közhitel érdeke az, hogy azokkal a hitelezőkkel szemben, akik felesleges hitelt nyújtanak a kisgazdának, az adósok érdeke legyen megvédvé.

Inségakció.

J. P. Nemcsak a takarmányhiányban szenvedő vidékek gazdáit, de az egész gazdatársadalom aggodalmas reménykedéssel várta Darányi földművelésügyi miniszter hazaérkezését és megteendő intézkedéseit. Aggodalommal azért, mert hire járt, hogy a pénzügyi kormány állítólag nem hajlandó a megindítandó akcióhoz szükséges anyagi eszközöket rendelkezésre bocsájtani, reménykedéssel pedig azért, mert Darányit látja a földművelésügyi tárca élén, akinek egyéni sulyát, a mezőgazdaság bajai iránti meleg érzését s

cselekvő képességét évek sora óta ismerve, méltán remélhette, hogy a segítség nem fog sokáig késni. S valóban ebbeli reményünkben nem is csalódtunk.

A legilletékesebb forrásból nyert értesüléseink alapján közölhetjük, hogy a takarmányhiányból származható bajok ellen-súlyozása, illetve enyhítése céljából a földművelésügyi miniszter a szükséges és célravezető intézkedéseket már megtette.

Darányi miniszter mindenekelőtt összegyűjtette az ország minden részére vonatkozó takarmánytermelési adatokat s ezeket napokon keresztül a legminuciózusabban feldolgozva, azok alapján részletesen megindokolt előterjesztést tett a legutóbb megtartott minisztertanácsnak, mely javaslatát egyhangulag magáévá tette. A minisztertanács egyuttal megadta a földművelésügyi miniszternek a felhatalmazást az akció megindítására — minden irányban.

Tudomásunk szerint Darányi egészen más alapon tervezi a segélyakciót, mint ez 1904-ben szerveztetett, amikor tudvalevőleg az akció cenztrálisan volt szervezve s bár nem sok eredménnyel járt, de annál több pénzbe került az államnak. Cenztrálisan az ily akció eredményesen nem is vezethető s ezért Darányi miniszter nagyon bölcsen és igen helyesen az akció decentralizálását határozta el, a sulypontot a gazdatársadalmi testületekre, a törvényhatóságokra és a megyékben működő állattenyésztési felügyelőkre helyezve.

Köszönet és elismerés illeti meg ezen intézkedéséért a földművelésügyi minisztert, mert lehetővé tette, hogy a gazdatársadalmi testületek a segélyakció intézésében és lebonyolításában tevékeny részt vehetnek s befolyásukat az akció irányításában is érvényesíthetik. Kétséget nem szenved ennél fogva, hogy az ekként szervezett segélyakció a legeredményesebben fogja a bajokat szanálhatni és hogy segítségben csak azok fognak részesülni, akik arra valóban reá is szorulnak.

De más irányban is történt helyes és cél tudatos intézkedés. Abban t. i., hogy az ügyek lebonyolítása a lehető legcsekélyebb halasztást ne szenvedjen s az arra szorulóknak a segítségre ne kelljen hetekig várakozniok. Bürokratikusán ily akció nem intézhető. Épp ezért a miniszter akként rendelkezett, hogy az ügyeket minden bürokratizmus mellözésével egy bizottság intézze, mely Ottlik

államtitkár vezetésével fog tisztében eljárni. Az államtitkárakon kívül tagjai a bizottságnak: Darányi Béla, Pirkner János és Ébersz János miniszteri tanácsosok, Szomjas Lajos dr. és Győry Loránt min. osztálytanácsosok.

Végül kimondatott, hogy az akció csakis az inséges, illetve takarmányhiányban szenvedő vidékekre fog kiterjesztetni.

Az akciónak ekként való szervezése kétségkívül helyes és célravezető fog lenni. Most már csak az a kívánatos, hogy a takarmánykiviteli tilalom is mielőbb életbe léptetessék. Legsürgősebbnek tartjuk ezt Románia és Bulgáriával szemben, mely a maga részéről a kiviteli tilalmat már életbeléptette s tőlünk igyekszik az összevásárolható feleslegeket megszerezni. De sürgősen életbeléptetendőnek tartjuk a tilalmat az egész vámkülföldre irányulólag s nem kételkedhetünk benne, hogy a földművelésügyi miniszter ez irányban is meg fogja, illetve már is megtette a célravezető lépéseket.

A gazdatársadalmi testületekkel együttesen megindítandó akción kívül a földművelésügyi miniszter saját hatáskörében megtette az intézkedéseket arra vonatkozólag, hogy az összes kincstári, alapítványi és községi erdőkben a lombtakarmány és alomgyűjtés, legeltetés és fűkasztás az arra szorulóknak ingyen megengedessék. A pénzügyminiszter megengedte, hogy a mezőgazdasági szeszgyárak által termelt felesleg moslékot a szeszgyártulajdonosok a vidékbeli gazdáknak eladhassák. Igen fontos intézkedés lesz továbbá az, hogy a földművelésügyi kormány intervenciója folytán a kereskedelemügyi miniszter az összes takarmányművekre — a gazdasági egyesületek által kiállítandó igazolványok alapján — az önköltséges szállítási kedvezményt meg fogja adni. Erre vonatkozólag csupán annak az óhajunknak kell kifejezést adnunk, hogy a kereskedelemügyi kormány a kedvezményt mielőbb életbe is léptethesse.

Az állatárak devalvációjának és a depekorációknak elejét veendő, Darányi miniszter különösen a tenyészállatoknak a belföldön való bevásárlását fogja messze-menőleg elősegíteni. Ez az intézkedés kétségkívül honorálása azon javaslatunknak, hogy kamatmentes kölcsönök rendelkezésre bocsájtásával tétessék lehetővé azoknak a gazdáknak, akiknek takarmánykészlete ezt megengedi, a piacra dobott

■■■■■ A HEID-féle GÉPGYÁR

képviselőt Magyarországra területére átvéve, módunkban áll

eredeti HEID-féle gabonakokolyozókat, eredeti

HEID-féle magosztályozó gépeket

E gyártmányt tartóssága és kiváló tökéletes munkateljesítése jellemzik. Ujdonság: kemény nickel átvonatu trieur-köpenyek, melyek tartósság tekintetében minden eddigi készítményt sokszorosán felülmúlnak. — Leirással és árajánlattal készséggel szolgál:

Bächer Rudolf, Melichar Ferencz, Budapest, VI., Nagymező-ú. 68.

állatok összevásárlása. Ezzel kapcsolatban s ugyancsak állattenyésztésünk fontos érdekeire való tekintettel bizonyára meg fogja adni a kormány azt a kedvezményt is, hogy a takarmányos vidékek gazdái állataikat jelentékeny szállítási díjkezdve-ménnyel oly vidékekre szállíthassák, ahol azok kiteleltetése lehetséges.

Igen üdvösnek tartjuk a miniszter azon intézkedését is, hogy takarmánykészítő, különösen tengeriszártépő-gépek megvásárlását, kedvező feltételek mellett, esetleg anyagi segélyvel lehetővé kívánja tenni.

Amint a fentiekből kitünik, a kormány megfette az összes intézkedéseket a takarmányhiányból származható bajok ellensúlyozására s elhárítására. A dolog természetéből folyik, hogy az akció azon részleteiről, melyeknek lebonyolítását *Darányi* miniszter a gazdatársadalmi testületekre bízta, az ügy érdekében ehelyütt nem írhatunk. Ösmerjük azonban a teendő és már eddig tett összes intézkedéseket és konstatálhatjuk, hogy gazdáink teljes megnyugvással tekinthetnek a továbbiak elé.

Hálás köszönet és legteljesebb elismerés illeti meg a magyar kormányt s első sorban *Darányi* földmivelésügyi minisztert azon erélyes és czélutódatos intézkedéseiért, melyekkel a takarmányhiány folytán veszélyeztetett gazdák segítségére sietett.

ALLATTEN YÉSZTÉS.

Rovatvezető: Kovácsy Béla.

Hirnevesb szimmenthali tenyészetek.

(Deutsch Miksa gyulapusztai tenyészete.)

Deutsch Miksa telivér szimmenthali tenyészete a Baranya megyében fekvő Gyula-pusztán (u. p. Szederkény, vasuti állomás Üszög vagy Pécs) van elhelyezve.

A tenyészetet a jelenlegi tulajdonos 1898-ban vette át és azóta nagyrészt importált és a legkiválóbb hazai tenyészetekből vásárolt bikákat használták vérfelfrissítésre. A kereset igényeinek megfelelően most 3 év óta a vöröstarka szint firszirozzák igen jó eredménnyel.

A jelenlegi tenyészállomány 60 drb tehén és 2 drb törzsbika. Fajtára nézve a legtöbb telivér szimmenthali és csak néhány drb bonyhád-szimmenthali keresztezésű tehén. A tenyész-czél a tejtermelésen kívül tenyészállatok fölnevelése.

A borjuk ellési súlya 50—60 kg. Három hónapi szoptatás után lassankint leválasztva, amidőn élősúlyuk 150—200 kg. Leválasztás után az anyjuk fele tejét kapják, addig, míg a zabdara és prima szénatakarmanyra teljesen rászoknak. Később ugyancsak szénát és zab-

tengeridarát kapnak addig, míg legelőre nem hajtatnak. Az üszök 1³/₄ éves korukban fődöz-tetnek be.

A tehének évi tejhozama 2000—3500 liter. Istállóátlag naponta 6 liter (tehát körülbelül 2200 liter évenként). A tejet Pécssett házakhoz szállítva 18 fillérért értékesítik. Állítólag 20 liter tej ad 1 kg. vaját.

A tehének nyári 4 hónapon át legelőn tartatnak, később pedig karamokba hajtatnak, szabad testmozgás végett.

A tenyészanyag megválasztásánál, a testalkaton kívül, az anyák tejelőképességére is nagy súlyt fektetnek. Évente 15—20 drb bika adatik el 700—1500 korona és 6—8 drb üsző 1000 korona átlagáron. A tenyésztésre nem alkalmas borjuk 3 hetes korukban adatnak el.

A tuberkulózis ellen rendszeres elkülönítéssel, erőteljes selejtezéssel és bő legeltetéssel védekeznek. Az eladásra szánt tenyészállatok már többször lettek tuberkulinnal beoajta, de egyszer sem reagáltak.

A tenyészet a budapesti tenyészállatvásáron számos II. és III. oszt. díjakon kívül

GAZDASÁGI NÖVÉNYTAN.

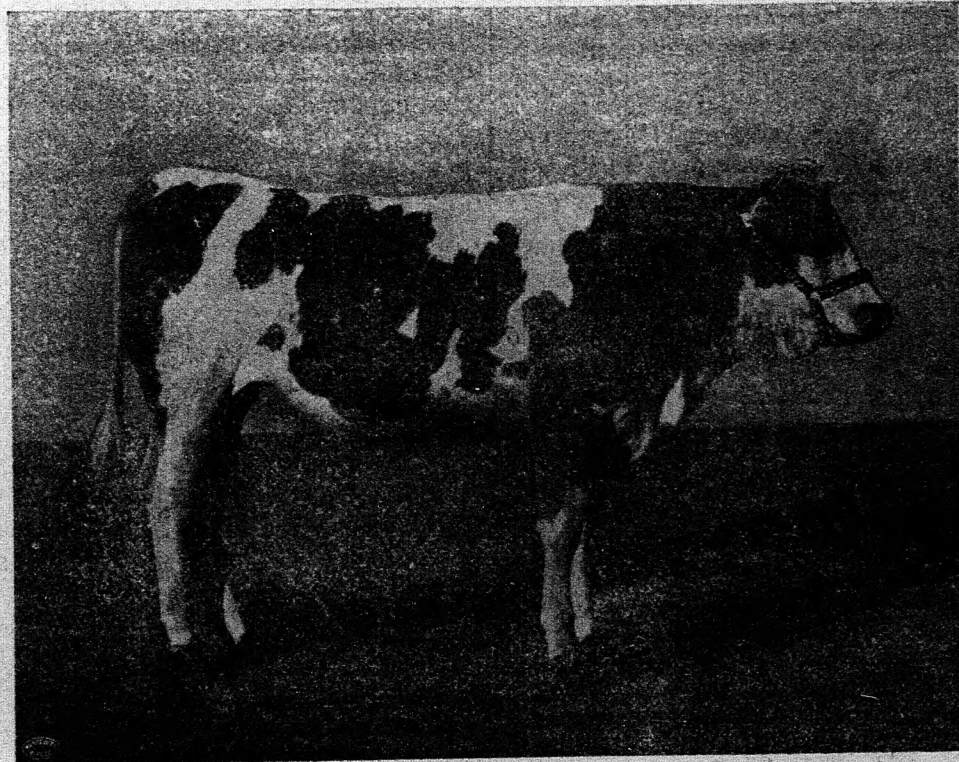
Rovatvezető: Linhart György.

A burgonya két új veszedelmes betegsége.

Már a közelmúltban felhívtuk a *Köztelek* olvasóinak figyelmét a burgonya két új betegségére és pedig 1907. évben az 1813. oldalon a *gyűrűsbetegség*re vagy eres rothadásra s a f. évben a 683—689.*) lapon a *levélfodrosodás*ra is.

Az idén mindkét betegség oly fenyegető és veszélyes jelleget öltött, hogy kötelességünknek tartjuk e közlemény gyors és széleskörű elterjesztésével újból felhívni a gazdák figyelmét a burgonyatermesztés eme új veszedelmére.

Már néhány év óta jelentkezik Németországban a burgonyabokrok egy megbetegedése, amely évről-évre pusztítóbb jelleget ölt s amely, sajnos, már hazánk egyes vidékein is, tudomásunk szerint, főleg az ország északnyugati részén el van terjedve. E betegség egy különleges nemét képezi a burgonyabokor ama megbetegedései-

176. ábra. Fáni, kétéves szimmenthali üsző *Deutsch Miksa* gyulapusztai tenyészeteiből. Az 1907. évi budapesti tenyészállatvásáron az I. üsződíj nyertese.

1905-ben az I. bikaborju-, 1907. és 1908-ban pedig az első üsződíjjal lett kintüntetve. Tényleg a gyulapusztai tenyészét egy a testforma, valamint a kielégítő tejhozam tekintetében egyike hazánk legjelesebb tenyészeteinek.

A tenyészetről házi törzskönyvet vezetnek és azonkívül az orsz. törzskönyvbe is be van vezetve.

A 176. és 177. sz. ábráinkon e tenyészet kiváló egyedeit mutatjuk be.

nek, amelyeket *levélfodrosodás* néven már régóta ismerünk s amelyek már sokszor voltak nagy károknak okozói. A most szóban forgó különleges levélfodrosodást, amelyet először *Appel* dr. németországi kormánytanácsos irt le, a *Fusarium* genusha tartozó fonálgombák idézik elő, amelyek a növény edényeiben élőködnek. E betegségnek, amely már hazánk burgonyatermesztését is erősen fenyegeti, külső képe a következő: Junius végén, még inkább azonban július és

*) Ez utóbbi közleménybe egy tollhiba csuszott be, amennyiben a levélfodrosodásban szenvedő gumónál az edények színe nem barna, hanem sárga.

LOKOMOBILOK, GÖZCSÉPLŐGÉPEK, BENZINMOTOROK, ARATÓGÉPEK,
TALAJMÍVELŐ ESZKÖZÖK, TELJES MALOMBERENDEZÉSEK, STB. STB.

KIVÁNATRA SZIVESEN KÜLDÜNK ÁRJEGYZÉKET ÉS KÖLTSÉGVETÉST.

MAGYAR KERESKEDELMI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
A MAGYAR KIR. ÁLLAMVASUTAK GÉPGYÁRÁNAK VEZÉRÜGYNÖKSÉGE. BUDAPEST

augusztus hónapokban a burgonyatáblákon azt a megfigyelést tehetjük, hogy egyes növények felső levelei a levélborda irányában többé-kevésbé összehajlanak s szélőktől kezdve besodródhatnak s a levéllemezeknek ily módon felülre kerülő alsó lapja a sárgától a sárgavörösig átmenő színnyalatot nyer s a bokor levelei felülről lefelé haladóan lassan elhalnak. A levelek hasonló összesodródása előállhat a túlsok talajnedvesség következtében is, ámde ez esetben a megfodrosodott levél barnás-zöld színt ölt s a szárazabb idő beálltával az ilyen levél újból kismul. De még fodros alakjában is azonnal megkülönböztethető e jelenség a most szóbanforgó betegségtől éppen a leveleknek jellegzetes sárgavörös színeződése révén.

A levélfodrosodás első jelentkezésekor kevés fontosságot tulajdonítottak neki, mert a beteg bokrok látszólag rendes termést adtak s a gumók sem különböztek, legatöbb külsőleg, az egészséges bokrok gumóitól. Ha azonban a beteg bokrok alatt termelt gumókat a köldökhöz közel kettészeljük, úgy sokszor, noha nem mindig, azt fogjuk látni, hogy az edények sárga színt

alatti száron ülnek s ez apró gumók még a fészekben sokszor ki is hajtanak.

Ha ilyen visszamaradt gumókat ültetünk el, ezek ugyan kihajtanak, a hajtások azonban a föld alatt erősen elágaznak, úgy, hogy a gyökerek és vékony hajtások egy kusza hálózatot képeznek. A szárrészek sokszor nem is képesek a föld felszínére kerülni, ha azonban mégis bokrot fejlesztenek, ezek aprók maradnak, leveleik kezdetül fogva fodrosak s a jellegzetes sárgáspiros színtől a sötétpirosig és kékespirosig a színeződés összes fokait mutatják. Alkalmunk volt a betegség eme mértékét látni a pozsonymegyei pudmericzi uradalomban, ahol a beteg bokrok alatt vagy egyáltalán semmi, vagy csak borsónagyságu gumók képződtek, úgy, hogy termésről egyáltalán szó sem lehetett.

Az elmondottakból láthatjuk, hogy e betegség kevésbé-vevése milyen károsodást okozhat a burgonyatermesztőknek. Tekintve, hogy a burgonya több iparágban is, mint szesz-, keményítő- és burgonyalisztgyártás stb. nyersanyagát képezi; tekintve továbbá, hogy hazánk egyes vidékein a szegény néposztálynak legfontosabb,

edényekben elősködnék s ezáltal képtelenné teszik a növényt arra, hogy a szükséges vizet és tápanyagokat felvegye. Ezt az állapotot felismerhetjük, ha a burgonyaszárát a földhöz közel tevájuk. A szárrész edényei, amelyek az egészséges növényeknél fehéres-zöld színűek, itt sárgabarna színt mutatnak. Ilyen szármetszetekből sikerült is két *Fusarium*-gombát kitenyészteni.

A földfeletti beteg részekből a gomba az edényeken keresztül a gumókba kerül s ezekből a következő évben ismét a szárra vándorol s a betegséget előidézi. Gumóknak beteg gumók által való fertőzését ezideig nem sikerült észlelni. Az eddigi megfigyelések amellet szólnak, hogy a betegség több évig is elhúzódhatik, de viszont eddig még ismeretlen okok következtében esetleg meg is szűnhetik.

Az egyetlen mód, amely e veszedelmes betegség leküzdésére ezidőszerint rendelkezésünkre áll, az, hogy lelkiismeretes pontossággal válogassuk ki vetési célra az egészséges gumókat. Ez csakis úgy történhetik, hogy július és augusztus hó folyamán, amikor a beteg bokrok az egészségesektől könnyen megkülönböztethetők, még künn a burgonyaföldön megjelöljük a beteg bokrokat (színes rongy rákötésével vagy jelzőkaró leszurásával), ezeknek termését külön szedjük s semmi szín alatt sem használjuk vetésre. *Vetőmagul csakis a teljesen egészséges bokrok gumóit szabad használni!*

Ha más vidékről óhajtanánk vetőgumókat vásárolni, nem szabad sajnálnunk a fáradságot és költséget, hogy július vagy augusztus hó folyamán, amikor a burgonyabokrok még zöldék s így a betegség felismerhető, személyesen tekintsük meg azokat a táblákat, amelyekről vetőgumókat vásárolunk s csakis az esetben vásároljuk meg a vetőgumókat, ha az illető táblát teljesen egészségesnek találtuk. Ha ez nem volna keresztülvihető, úgy legalább szerződésileg kössük ki a beteg bokrok megjelölését s a vetőgumóknak az egészséges bokrok terméséből való szállítását. Ha ez nem volna keresztülvihető, avagy bármi oknál fogva kényyszerítve volnánk tavasszal vásárolni ismeretlen egészségi állapotú vetőgumókat, ez esetben — ezt különösen figyelmébe ajánljuk a burgonyatermesztőknek — nem szabad elmulasztani, hogy a vásárló nagyobb mennyiségű, körülbelül 100 gumót tartalmazó mintát küldjön be Magyaróvárra a növénykörtani állomáshoz megvizsgálás végett. Nevezett intézet díjtalanul végzi a vizsgálatot s értesíti beküldőt a minta egészségi állapotáról.

Egy másik, ugyancsak veszedelmes újabb betegsége a burgonyának a „gyűrűsbetegség”, amelyet baktériumok okoznak. Ha a beteg gumót kettészeljük, a metszési lapon, a héjtól $\frac{1}{2}$ —1 cm.-nyire befelé egy többé-kevésbé teljes barnaszínű gyűrű ötiük szemünkbe, amely a gumó edényeinek romlása folytán keletkezik. Az egészséges gumó kettévágásakor is látjuk ez edénygyűrűt a bél- és héjréssz közt, csak hogy e gyűrű színezetlen, semmiesetre sem barna. Az előbb leírt levélfodrosodásnál e gyűrű sárgaszínű.

Ha csak nagyon kismérvű a gumó fertőzöttsége, akkor a metszési felületen nincs is meg

177. ábra. Rezeda, kétéves szimmenthali üsző *Deutsch Miksa* gyulapuszta tenyészetéből. Az 1908. évi budapesti tenyészállatvásáron az 1. üsződíj nyertese.

öltöttek s e sárga szín, ha a gumó kihajt, átmege a szárrésznek, főleg a szárrész alsó részének edényeibe is. Ha ilyen beteg gumót elültetünk, az rendszeren kikel, csak hogy a fejlődő bokrok a rendszeren valamivel kisebbek maradnak, a levelek sodródása és sárgavörös színeződése korábban kezdődik s a növények korábban kezdenek elhalni. Ha ilyen beteg növényt kihuzunk a földből, még találunk ugyan gumókat a fészekben, ezek azonban aprók, mogyorós és diónagyságuak, sőt még borsónagyságu gumók is találhatóak. A termés tehát csekély s amellet a gumók gyakran puhák és rendszeren nem is stolonákon, hanem közvetlenül a föld-

söt helyenként csaknem egyedüli táplálékául szolgál, beláthatjuk, hogy mekkora veszedelmet jelenthet a burgonyatermést teljesen megsemmisíteni képes eme betegség nemcsak egyes iparágakra, hanem egész vidékekre nézve is.

Már fentebb említettük, hogy e betegséget valószínűleg a *Fusarium* genusha tartozó gombák okozzák. A betegség keletkezése, a gombák behatásának módja stb. még nincs eléggé felderítve. A gombák behatolását olyképpen próbálják magyarázni, hogy ezek az alsó szárrészen képződő repedéseken keresztül, amelyeket akár rovarok, akár az időjárási viszonyok is előidézhetnek, jutnak be a növénybe, ott az

WOHANKA FÉLE

NYERSOLAJ-(NEM BENZIN) MOTOROK

és LOKOMOBILON.

NEM TÜZVESZÉLYES, NEM ROBBANÓ!

LEGOLCSÓBB ÜZEM!

TELJES MALOMBERENDEZÉSEK

WOHANKA ÉS TÁRSA

BUDAPEST, V., VÁCI-KÖRÚT 76.

HAZAI GYÁRTMÁNY!

HAZAI GYÁRTMÁNY!

a teljes barna gyűrű, hanem csak helyenként, főleg a köldökhöz közel vannak feketebarna pontok, vagy vonalak, amelyek bent fekszenek a gumó edényeiben, vagyis a gyűrűben s ha a köldökhöz át vágjuk ketté a gumót, akkor meggyőződhetünk róla, hogy e barna pontok nem egyebek, mint a keresztülmetszett elbarnult edényfalabok. Erősebb fertőzésnél az egész gyűrű barna, minthogy valamennyi edény, sőt a velők érintkező szövetek is betegek. Ha az ilyen gumót kiültetjük, világos, hogy a belőle fejlődő hajtások is betegek lesznek, mert hisz ezek edényei benső összefüggésben állnak a gumó edényeivel. Az is gyakori eset, hogy az ilyen gumó nem kel ki s ha kibontjuk a földből, azt látjuk, hogy a gumó külsőleg egészséges szint mutat ugyan, a belőle fejlődő hajtások azonban elhálnak, még mielőtt a földből kibújnak volna. Emellett igen erős gyökérszűkülés s számos apró gumó képződése észlelhető. Ha egy ily hajtás a felszínre kerül is, ott nyomorúságosan fejlődik, a szár rövid marad s apró leveleket visel, amelyek gyakran feketepettyesek s ellentétben az előbb leírt levélfodrosodással, alulról felfelé menőleg kezdenek száradni s lehullani. Az is előfordul, hogy kezdetben egészen normálisan fejlődik a növény, nyár derekán azonban egyik-másik, avagy valamennyi hajtása átlétszövé és barnapettyessé lesz és elszárad; a beteg hajtások levelei feketés, lassan nagyobbodó foltokat kapnak az ereken, összezsugorodnak, elszáradnak és lehullanak. Amíg az előző említett esetben vagy semmi, vagy csak nagyon kevés érett gumó képződik, addig a most ismertetett esetben a gumótermés látszólag normális, főleg akkor, ha csak egyetlenegy hajtás beteg. Pedig éppen ezek a gumók a legveszedelmesebbek, mert általuk terjed el a betegség a következő évben, minthogy e gumók többnyire betegek, amiről meggyőződhetünk, ha kettévágjuk őket s megtaláljuk bennök a jellegzetes barna gyűrűt, avagy a barna pontokat.

A tél folyamán e barna szövet sokszor romlásnak indul, miközben nem igazi rothadás, hanem korhadás, revesedés áll be, ami a gumók üregesedését idézi elő. Ha a köldökhöz keresztül rothadási baktériumok kerülnek be az elrevesedett szövetbe, akkor az rothadásnak indul s ez esetben a gumóknak belülről kifelé terjedő rothadását észlelhetjük.

E betegség okozói baktériumok, amelyek hasonlóan az előbbi betegségnél szereplő Fusarium-gombákhoz, ugyancsak a szár rész alsó részének repedésein — melyeknek okozói rovarok vagy időjárási okok lehetnek — hatolnak be a növénybe. Főleg azonban a gumók friss metszési felületei alkalmasak arra, hogy a talajban levő eme baktériumokat a gumó husába beengedjék. E baktériumok az edényekben elszaporodnak, minek folytán azokat életműködésükben zavarják s végeredményükben a növény jellegzetes elpusztulására vezetnek. Ha e baktériumok a növénybe behatoltak, akkor belekerülnek a gumókba is s ott a fertőzés mérvéhez képest több-kevesebb pusztítást visznek véghez az edények megbetegítése által, ami a gumó kettémetszésekor az edények említett elbarnulásában öltik szembe. Ha az ilyen gumók még elég erősek arra, hogy növényt

neveljenek, ugy e növények edényei is telítve lesznek baktériumokkal s előáll a fennebb leírt betegség képe.

Eme ugyancsak veszélyes betegség elhárítására ugyanazok az irányelvek követendők, mint a levélfodrosodásnál. Emellett arra is ügyelni kell, hogy feldarabolt burgonyagumók vetésre ne használtassanak. *Kern Hermann.*

ERDÉSZET, FAÜLTETÉS.

Rovatvezető: Földes János.

Az erdei lombtakarmány felhasználása.

Együttal felelet az alábbi kérdésre:

Az ideai szűk takarmánytermés következtében a községi lakosok nagy része tölgylombtakarmányt óhajtatni, miután ezideig ilyet nem adtam el, a következőkre kérek szíves választ:

1. Mily árban volna számítható a lombtakarmány, lehetőleg kerülve a kévénkénti árt, egyrészt a felolvasás miatt, de főleg a kévék nagysága csak surlódásra adna alkalmat.

2. A 6-8 éves tölgyerdőben, mely még eddig ritkítva nem lett, a nyári vágás nem-e hátrányos.

3. Idősebb tölgyesnél, ha a fa összes ágai a felső koronáig lenyesetnek, nem-e káros a további növekedésre? *K. S.*

A föntiekre nézve bő utbaigazítást nyerhet K. S. ur a „Köztelek” 1893. évi 223. lapján és 1904. évi 1277. lapján s a következő lapjain Monostori Károlytól és e sorok írójától. Az alábbiakban részben az ott közlöttre terjeszkedem ki. A lombtakarmányról különben is most, a nagy szárazság okozta takarmányhiány idején, nagyon időszerű a megemlékezés.

Kongatják már a vészharangot országszerte, épp úgy, mint a fent idézett esztendőkből, sőt a „Köztelek” f. é. jul. hó 4-iki számának vezető-cikkely valóságos riadót fúj „Aszály Erdélyben” cím alatt, holott az ablakom alatt elfolyó Maros zavaros hullámai napról-napra csapadékról hoznak hírt Erdély felől, míg mi csak a felhőket szemléljük epedve, de áldásaikból mitsem élvezhetünk.

Valóságos aszályról beszél e cikk, mely az 1904. évinél is sokkal rosszabb s a gazdák, szőlőstakarmány híján, panikszertű mohósággal adnak túl nagyon alányomott árak mellett állatjaikon s az erdei lombtakarmány szedésének megtagadása miatt majd zendülésbe tör ki a nép, ha az erdőtulajdonosok még pénzért sem engednék a gyűjtését s az állami erdőkben a legeltetést.

Én már rámutattam, mennyire nem helyes, hogy különösen a lombtakarmány kérdése nincs szervezve, hanem arról rendes években mindig megfélekednek és inséges esztendőkből azután valóságos fejtelenség uralkodik.

Először is megemlítem, hogy földmívelési miniszterünk mindenütt megszokta engedni a legeltetést az erdőben, ahol az sokkal nagyobb kár nélkül gyakorolható, de abban az erdőben sincs az a bőséges áldás, amit a nép ott feladni gondol. Sőt a most folyamodó községeknek, a rendkívüli időjárás miatt még a tilalmas erdőben is javasolnak kellő korlátozás mellett

és ideiglenesen kedvezményes legelőt a kincstári erdőhatóságok, éppen a miniszter szociális érzékére való tekintettel. A lombtakarmányra inkább segíthetne magán. De hogy állunk ezzel? A miniszter annak idején elrendelte az erdőhatóságoknál s kihirdette a falvakban, hogy a lombtakarmány az előre kijelölt erdőrészekben kellő felügyelet alatt meg van engedve, csak az illető erdőfőnöknél kell jelentkezni az engedély kézhezvétele miatt. A végén aztán kisült, hogy a sóvárogva várt engedélyt senki sem vette igénybe, lombtakarmányt senki sem gyűjtött, legalább az itteni délvidéki kerületekben nem.

Pedig vannak gazdák az Oláhországgal határos erdélyi havasokon s más krasszószőrényi vidékeken, kik rendszeresen gyűjtik a lombtakarmányt még rendes esztendőkből is és az azon tartott marhák és juhok jó erőben vannak. E szokást kellene csak általánosítani és szabályozni mindenütt s akkor nem volna sohasem kapkodás. Azt hiszem, ha a keletkező gazdasági kamarák ez ügyet majd kezükbe veendik, meg fog szünni a mostani sajnós állapot is e téren, ha alkalmas szakemberekről gondoskodás történik.

Lássunk most hozzá a felvetett kérdések megfejtéséhez.

1. Ami a lombtakarmány árát illeti, az meghatározható azon kísérleti eredményből, hogy 125 kg. tiszta levél, ág nélkül, 100 kg. közepminőségű réti szénával ér fel. Az ágak, melyek lúdtoll, egész kisujnyi vastagságig vágatnak, a tölgyenél az egész súlynak 40% ára, a kecskefűznél 60% ára rugnak, ezek tehát leütendők, hogy a tiszta súlyt kapjuk.

2. A 6-8 éves tölgyfialatos, ha olyan sűrű, hogy a koronák nagyon szorúlnak, kiméletesen bármikor ritkítható s a kivágott elnyomott fásak lombja felhasználható.

3. Határozottan igen káros még az idős tölgyre nézve is, ha az összes ágakat a felső koronáig lenyesik. A nyelés a koronának legfeljebb 1/3-ig terjedhet. Az egész koronát felölelő lombszedés csak azokra a faegyedekre terjedhet ki, melyek egészen vagy annyira el vannak nyomva, hogy azok gyérites útján ugy is kivágandók. Ha azonban vannak nyárfák vagy kecskefűz és egyéb gyomnak tekintett fa, azok lombját szintén célszerű felhasználni.

Földes János.

GAZDASÁGI ROVARTAN.

Rovatvezető: Jablonowski József.

Ápion- és földibolhairtó talyiga.

Heremagtermesztésünknek legnagyobb ellensége az ápion, mely a virágzó lóheréseket oly nagy számmal lepi meg, hogy a magtermesztésre meg-hagyott terület jó részét évről-évre idő előtt le kell kaszálni, mert a gubók üresek. Az ország sok vidékén a lóheremagtermesztéssel már teljesen fel is hagytak.

Magam is éveken át hiába kísérleteztem a lóheremagtermesztéssel, az ápion a használatban levő primitív irtásmódok mellett a termés 2/3-3/4 részét mindig elpusztította.

Múlt évben egy nagyon egyszerű készüléket állítottam össze gazdaságomban, mely kitűnően bevált és amelylyel olcsón és biztosan ki lehet

Takarmánykamarák részére legjobb a „GNOM” benzinmotor,

mely igen kis helyet foglal el, kevés anyagot fogyaszt, minden laikus által kezelhető. Villanytelep berendezésére is igen alkalmas. :: Felvilágosítással ingyen és bérmentve szolgál az

OBERURSELI MOTORGYÁR RÉSZV.-TÁRS. BÉCS, VI/2., Gumpendorferstrasse 72.

irtan
bóba
A
rend
másr
méte
az a
les,
gassa
a nő
vagy
széle
ráker
A
az eg
bóres
kereke
felelő,
nek k
Tem
melyn
két h
a két
képpen
oly m
hoz ké
Előle
egyenle
A ló
fogva
besebb
ápionl
ló láb
ápionl
hátul
talyigát
mert a
bók vir
Hossz
repczo
tüzőn k
tapid
időben
kell k
szempon
nak nag
Kezd
tömeg
kenőany
rom-nég
kint né
akkora
kenőany
napra
gyednap
mint ke
A táb
dekezes
lárvaiva
része a
virágozn
meggyöz
ménynye
detekor
szükség
nap a te
Egy
birása
lyigát a
felhaszna

M

Előre
általán

KAL

Telef

irtani az ápiót oly mértékig, hogy a heregubóban kukacot csak elvétve találhatni.

A készülék egy lóval való vontatásra berendezett háromkerékű talyiga, mely két egymásra merőlegesen álló $\frac{3}{4}$ hüvelyk vastag, 5 méter hosszú deszkát vontat oly módon, hogy az alsó, vízszintesen álló $5\frac{1}{2}$ hüvelyknyi széles, $\frac{3}{4}$ hüvelyk vastag deszka szükségszerűen magasságba állítva, a lóhere gubók alatt ütögeti a növényeket, miáltal az ápiók vagy erre, vagy a mögötte merőlegesen álló 5 hüvelyknyi széles, $\frac{3}{4}$ hüvelyknyi vastag deszkára esve, a rákett kenőanyagra tapadnak.

A mellékelt rajz eléggé szemléltetővé teszi az egyszerű szerkezetet, melyet minden faragó béres elkészíthet. Kerekül három régi bicziklikereket vettem, melyek magassága éppen megfelelő, tartósak, emellett könnyűek, nem tesznek kárt a maglóherében.

Tengelye egy 5 m. hosszú ablakfa (6 cm²), melynek végébe erősített vaspálcán forog a két hátsó kerék. Három vasrudacska függeszti a két összeszegezett deszkát, vagyis a tulajdonképpeni fogókészüléket ezen ablakfatengelyhez oly módon, hogy magasságát a lóheremagassághoz képest szabályozni lehessen.

Elöl van a harmadik kerék, mely a talyiga egyenletes járását biztosítja.

A ló mennél hosszabb istrágon legyen befogva és gyors járásu legyen, mert mennél sebesebben mozog, annál erősebben veri le az ápiókat a növényekről. Miután az elől járó ló lábával keskeny sávon a talyiga előtt sok ápiót lever, még jobb volna amerikaiasan a hátul két villa közé befogott lóval tolatni a talyigát. A ló a maglóherében nem tesz kárt, mert az irtás csak addig tart, míg a java gubók virágnak.

Hosszabb próbálgatás után kenőanyagul 2 kg. repceolajhoz 12 kg. szijgyantát vettem, miket tűzön kell keverni. A közönséges gyantán nem tapad eléggé a rovar. A keveréket melegebb időben sűrűbbre, hűvösebb napon higabbra kell készíteni. Mind olcsóság, mind hatás szempontjából ezt a keveréket tartom legjobbnak nagyban való alkalmazáskor.

Kezdetben egy-egy fordulóra akkora ápiótömög ragadt a deszkákra, hogy újabb réteg kenőanyagot kellett az előbbire rákennem. Három-négy napon át ugyanazon területet naponként négyszer megjárattam, számuk még mindig akkora volt, hogy minden fordulónál új réteg kenőanyagot kellett alkalmazni. Nyolczadik napra végre annyira megfogytak, hogy negyednapi munka után sem fogott annyi rovar, mint kezdetben 5 percz alatt.

A tábla legnagyobb részén megkéstem a védekezéssel, mert mire az ápión elpusztult, már lárváival telve voltak a gubók. A tábla azon része azonban, hol a lóhere később kezdett virágozni, teljesen mentve volt a lárváktól és meggyőződtem arról, hogy a védekezés teljes eredménnyel biztat, ha idején, a virágzásnak kezdetekor azonnal hozzáfogunk és attól kezdve szükség szerint, esetleg minden második-harmadnap a területet megjárattuk.

Egy 5 méter hosszú talyiga napi munkabírása egy lóval 45 kat. hold. Ugyanazon talyigát az idén tavasszal földibolhafogásra is felhasználtam a Jablonowski által ismerte-

tett lengyel bolhatalyiga mintájára. Ritka zsák-szövetet erősítettem a tengelyre úgy, hogy az a földet surolja. A lelógó részt ugyanazon kenőanyaggal bemázolva, gyorsan és olcsón gyéritjük a repáféléken annak apró ugrádozó károsítóit.

A készülék egyszerű, szinte semmibe sem kerül. Munkabírása nagy (és még fokozható hosszabb tengely és erősebb kerekek alkalmazásával), tehát nagyon olcsó és nagy tömegű ápiónál sem kerülhet irtása többé kat. holdanként két koronánál.

Saját gyakorlati tapasztalataim alapján mondhatom, hogy ezen talyiga alkalmazásával ott is, hol az ápión állandó pusztításai miatt már felhagytak a maglóhere termesztésével, bátran újra hozzáfoghatunk; az ápiót könnyen leküzdhetik, amint hiszem is, hogy ezen védekezésmód elterjedésével a lóheremagtermesztés nagyobb lendületet vehet hazánkban. Éghajlati és talajviszonyainkat tekintve, Magyarországnak heremagvakban nagy kivitele lehetne.

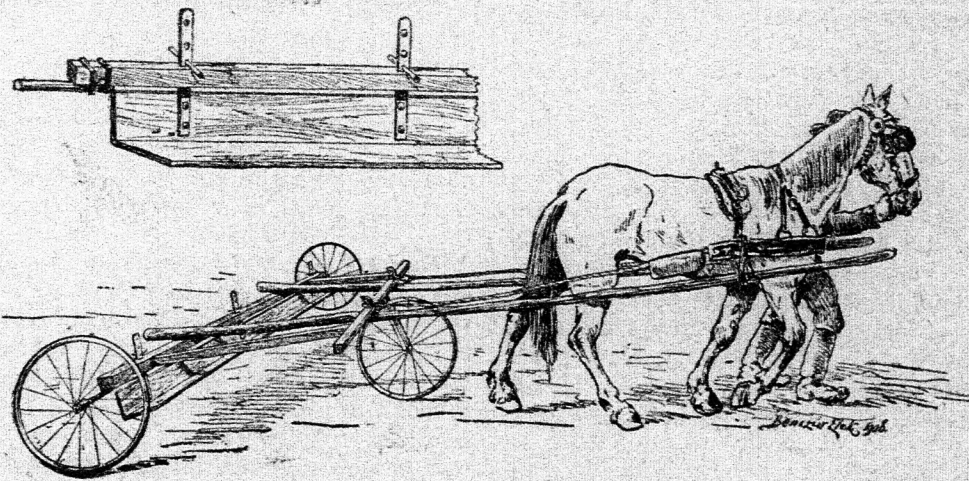
Látva a különböző rovarok nagy tömegét, amelyet ez a talyiga enyves felületén összeszed, az a meggyőződés, hogy használati köre terjedni fog és összes szántóinkon alkalmas időben járattva, így pusztíthatunk legered-

mint a kötött földeken, de azért az őszi kalászosoknak elvetése még sem lenne indokolt és gazdaságos.

Pécsi és tatai szén viszonylagos tüzelőértéke. 399. kérdés. Sürögősen kellene a 20-as Ganz-féle kétgéprendszerű gőzekéhez szántásra szén. Tavaly a pécsi „D. G. T.”-i szenet (téglalakú brikett) használtam és jó volt. Idén ott sztrájk miatt nem kapni szenet. Kérem tudatni, alkalmas-e a tatai brikett s ha igen, mily arányban a pécsihez, gőzekénk fűtéséhez? Ha nem, mely hazai szenek ajánlatok?

P. T. dr.
Felelet a 399. sz. kérdésre. A pécsi zsugorodó szénnek kalóriája 6685 körül van, míg a legjobb tatai barnaszénnek kalóriája 5750 körül változik. Ezen arány megfelel 1:116-nak, nagyjában számítva tehát 1 kg. pécsi zsugorodó szenet helyettesíthet 125 kg. tatai szén. Gőzeke-lokomobil kazánjához a tatai jó barna szén is használható, de természetesen nagyobb mennyiség kell belőle. Az arány a brikettek között is körülbelül ugyanaz lesz, mint a darabos szénnél.

i. S. P.
Repezevetés. 400. kérdés. Ajánlatos-e káposztarepeztét oly földbe vetni, melynek előveteménye kétszeres, azelőtt pedig tav. árpa

178. ábra. Lófogatos ápió- és földibolhairtó készülék.

ményesebben sok rovar és nem fogunk minden munkát a madarakra bízni.

Schreiner Jenő.

LEVÉLSZEKRÉNY.

Vetés gőzeke-szántásba. 398. kérdés. Jó homokos vegyületű talajunk gőzeke-szántás alatt áll, mely 25 évvel ezelőtt erdőterület volt, 6-7 hüvelyknél mélyebbre sohasem volt szántva, az idén buza volt benne. Kérem, hogy a gőzeke 10 hüvelykes szántásába ajánlatos volna-e (még az idén) repeztét, rozstot vagy őszi árpát vetni?

P. J.
Felelet a 398. sz. kérdésre. A friss gőzeke-szántásba leghelyesebb lenne tavaszt vetni és pedig kapásnövényt (répát, tengerit), hogy a téli fagy porlasztó s szelídítő hatása teljesen érvényre juthasson. Igaz, hogy a homokos vegyületű talajnál a mélyítő szántással felhozott nagyobb mennyiségű nyers föld (feltéve, hogy nem vasagos homok) nem oly veszedelmes,

volt? A tarlóbuktatást már végeztük, most a gőzeke fog benne 8 hüvelyk mélyre szántani és 12 hüvelyk mélyre grubberolni. Két évvel ezelőtt lett természetes trágyával trágyáza. A föld jelenleg elég porhanyós. Ajánlatos-e továbbá repeztét kapáltatni?

B. E.
Felelet a 400. sz. kérdésre. Rendes körülmények között repeztét nem szokás kalászosok után vetni, mert a föld nem készíthető el oly tökéletesen, amint azt a repeze megkíváná. Igen jó erőben álló s természetből is porhanyósabb földekben gabona után is jó eredményeket nyerhetünk, de ez mégis inkább a kivételekhez tartozik. Természetesen alapul vettem itt a repeze augusztusi vetését, mert a kései (szep-tember végi, október eleji) vetést, melyet egyesek ajánlanak, magam részéről nem tanácsolhatom. E téren szerzett tapasztalataimról legközelebb egy czikk keretében fogok beszámolni. Jelen esetben pláne arról van szó, hogy két év előtt trágyázott és két évig kalászosot termelt föld után természetessék repeze. Igaz, hogy a gőzszántással kapcsolatos grubberolás sokat

Minden gazdaságban nélkülözhetetlen eszközök

az országszerte első helyen elismert kitűnő szerkezetű és legolcsóbb

„Eredeti Kalmár-rosták“ len- és heremagtisztító-gépek

Elsőrendű hazai anyagból gyártunk ezidő szerint 15-féle nagyságban, különböző szerkezetben a gazda minden követelményeinek legjobban megfelelő általános terménytisztításhoz berendezett különleges gépeket, szelelő és magválasztó rostákat, kézi- vagy hajtórőre alkalmazva. — Ezévi újdonságainkról szíveskedjék ingyen árjegyzéket kérni. — Minden esetleges kérdésekre azonnal és díjtalanul válaszolunk.

KALMÁR ZS. és TÁRSA különleges terménytisztító gépgyára Hódmező-Vásárhelyen.

Telefon 69. szám.

1905. évben Nagy-Enyeden aranyéremmel kitüntetve.

Sürgőnyezim: Kalmár-restagyár.

lendit a dolgon, de nem hiszem, hogy sikerre vezessen, bár tagadhatatlanul sok függ a talaj minőségétől (kötöttségi fokától) és erőállapotától. A repcét jó trágyaerőben levő földre kell vetni, különösen az előremet két kalászosra való tekintettel. A repcének kapálva való művelete — amint erről kísérleteink alkalmával meggyőződünk — feltétlenül előnyös s különösen a gözeke-szántással felhozott nyersebb földre való tekintettel szükséges is. Hogy lókapával kényelmesen dolgozhassunk, 42—45 cm. sortávolságot kell adni; kézi kapálás esetén 35 cm. is elegendő. Ha említett földre repcét fog vetni, indokolt lesz a műtrágya is és pedig k. holdanként 150 kg. szuperfoszfát, továbbá öszszel 40—50 kg. és tavasszal is 40—50 kg. chilisátróm.

K. K.

Lugos ártézi víz közömbösítése. 401. kérdés. Az idén tapasztaltuk, hogy gözekekazánjainkon az injektor-szelepek s általában azon részecapok s szelepek, melyek a vízzel közvetlenül érintkeznek, 7—9 nap alatt annyira megfolyósodnak, hogy az üzemet a meghibásodott rész beköszörüléséig be kell szüntetnünk. Tápviznek csupán ártézi vizet használunk, a kazán belseje állandóan tiszta, mentes minden kazánpiszok képződésétől, ami a tápviznek a következménye lehet. A napokban itt járt a Fowler-gyár megbizottja, hogy mint más években, úgy az idén is megfigyelje a gyárunkból kikerült gözeke-garnitúrák működését. Neki is elmondtuk panaszunkat s ő megnézve a vizet, azt mondta, hogy az erősen szódalugos s mivel a szódalug a vas kivételével minden fémeket megtámad, az alkalmazott rézalkatrészeket a vele érintkező helyen kimarja s ezáltal azok rövid időn belül megfolyósodnak. Védekezésül azt ajánlotta, hogy használjuk az ártézi vizet keverten ásványos vizével, hogy a lug ne érvényesülhessen, meg kazánk sem képződhessen vagy pedig ha ez nem áll módunkban, tartsunk a rézalkatrészekből tartalékarabokat, hogy megfolyósodás esetén az üzemet csak a részek kicseréléséig szüneteljen, ne pedig azok kiköszörüléséig. Kérjük, mi lehet ennek a csőfolyósodásnak az oka, lehetséges-e, hogy a víz lugossága? S ha igen, az említett kivül lenne-e valami módja annak, hogy ezt az üzemzavaró körülményt megelőzzük, illetve elkerüljük?

Cs. urad.

Felelet a 401. sz. kérdésre. Nagyon valószínű, hogy a kazán sárgarézszerevényei a szóadás, lugos ártézi víz használata miatt mennek idő előtt tönkre. Ezen a bajon csak úgy lehetne alaposan segíteni, hogy a kazántápvizet közömbösítik, a szódat belőle kicsapják. Az eljárás maga egyszerű, de hogy az jól és megbízhatóan legyen kivihető, ajánlom kérdésteve, küldjön be valamelyik vegykísérleti állomáshoz néhány liternyit az illető ártézi vízből elemzés végett, megjelölve az okot, ami miatt beküldi és kérvén a megfelelő ellenszert. Az elemzés után nem lesz nehéz megadni a megfelelő közömbösítő szert s az eljárást, melyet betartva, meg fog szünni a baj.

i. S. P.

Kemény víz lágyítása. 402. kérdés. Szeszgyárunk üzeméhez kutvizet használunk, mely erősen mésztartalmú és így a kazánkó nagymérvű lerakódásával sok bajt és gondot okoz.

Miután a kut roppant bő forrású, így kár volna folyó- vagy forrásvizet bevezetni, mely szintén rendelkezésünkre állana, de ezen víz bevezetése tetemes költségbe és befektetésbe kerülne. Kérdem, hogyan lehetne e bajt elhárítani?

K. A.

Felelet a 402. sz. kérdésre. Jelzett esetben a vizet lágyítani kellene. Miután magánál a szeszgyártási műveletnél a kemény víz nem okoz bajt, csakis a kazánban, legegyszerűbb lenne csak azt a vizet, amely direkt a kazán táplálására, tehát gőzfejlesztésre használják, lágyítani. Erre jó lenne egy oly nagy viztartót építeni, mely legalább is 1 napi kazánvizet képes befogadni. E viztartóban történhetné a lágyítás. A lecsapott mészszip a viztartó aljából egy csapon át elvezethető lenne, a felette maradt lágyított víz lenne a kazánba vezetendő. Magának a lágyításnak kivitelét legjobban valamelyik vegykísérleti állomás adhatja meg. Tessék oda néhány liter a jelenlegi kutvizből beküldeni, megjelölve, hogy mely czeleből történt a beküldés és a lágyítás kiviteléhez szükséges utmutatást megkérni.

i. S. P.

Szárba nem ment buza. 403. kérdés. Egy terménykereskedőtől 1908. április 1-én 4 mm. tavaszi búzát vettem, azt nyomban el is vetettem, gyönyörűen kikelt és május havában nagyon szép, dus zöld vetése volt, szárba nem ment, kalászt nem hajtott és erősen lerozdásodott. Kérdem, mi lehet az oka annak, hogy a szép, egészséges, zöld vetés vegetációjában május végén megakadt, azóta sem fejlődött odáig, hogy szárba menjen és kalászt hánnyjon? Nem őszi búzát vetettem tavaszi helyett?

M. L.

Felelet a 403. sz. kérdésre. Jelen esetben minden kétséget kizáróan őszi búzának tavaszi elvetéséről van szó. Az érdekesség szempontjából a múlt évben tettem ilyen összehasonlító kísérleteket az őszi búzának és őszi rozsnak, továbbá az őszi árpának tavaszi (márczius végi, április eleji) elvetésével. Az őszi árpa — ami különben is köztudomású — tavaszi elvetése daczára rendes bokrosodás után szárba ment és rendes termést adott. Az őszi buza és őszi roz ellenben a bokrosodás szakán nem ment tul, a vetés a bokrosodás elmúltával is alacsony maradt, a levelek elvékonyodva, teljesen rozsdásokká lettek s egyetlenegy tő sem indult szárba; végül is az egész vetés elpusztult, kivénült.

Feltétlenül meggyőződésem, hogy jelen esetben is őszi búzának tavaszi elvetéséről lehet csak szó, bár megengedem, hogy a vetőmag eladója jóhiszeműen járhatott el s talán tudtán kívül adott tavaszi buza helyett őszi.

K. K.

Biborheremag fejtése. 404. kérdés. A heremag-fejtő készülék a Magy. Államvas. Gépgyárának cséplőszekrényére szerelve teljesen összemorzsolja a magot. Kérem b. válaszukat, hogy mely módon fejthetném ki a magot gazdaságos módon? Számítok körülbelül 1000 kg. magra.

G. A.

Felelet a 404. sz. kérdésre. Miután kérdésteve nem jelezte közelebről, hogy mely rendszerű az a heremagfejtő, melyet egy MÁV. gépgyári gyártmányú cséplőgépre szerelve használt, nem is lehet tanácsot adni, miként aka-

dályozhatja meg a mag szétmorzsolását. A legtöbb heremagfejtőnek éppen az a baja, hogy nem dörzsolja ki az összes magot a tokokból, különösen ha a löhere megszívódott, nem teljesen száraz. Éppen ezért szokatlan az a jelenség, hogy zuzza a magot. Ennek két közös oka lehet s talán az, hogy a csépelendő löhere nagyon száraz, a morzsoló szerkezet pedig vagy nagyon szűkre van állítva vagy pedig nincs jól beállítva, amennyiben sokáig marad benne a mag. Próbálja meg kérdésteve először is tágabban állítani a morzsoló-készüléket s aztán figyelje meg, vajjon a gubók teljesen kimorzsolatnak-e. Ha igen s mégis maradt sok törött szem, akkor engedje hamarabb át az anyagot a morzsolón. Törött szem minden esetben lesz az ép szemek közt, de ez teljesen semmiféle morzsolóval sem kerülhető el.

Más gazdaságosabb löherecséplési mód, mint valamely új, modern morzsolóval végzett, nem létezik.

i. S. P.

Luczernavetés. 405. kérdés. Ajánlatos-e luczernát augusztusban vetni védőnövény nélkül?

V. Z.

Felelet a 405. sz. kérdésre. A luczernának augusztusi vetése, illetve ennek eredménye nagyon bizonytalan. Könnyen van annak kitéve, hogy a tél beálltaig kellően megerősödni nem tud s áldozatul esik a téli hidegnek. Én több ízben próbálkoztam a luczerna nyárvégi vetésével és ha kellő hótakaró alatt (sajnos, ez gyakran hiányzik vagy rövid ideig tart) jól ki-telelt, a következő év termésében mindig mögötte maradt a normális tavaszi vetésnek. Klimatikus viszonyainkat (száraz nyár, szigorú tél) tekintve, sokkal biztosabb a luczernának tavaszi vetése és pedig jelzett talajviszonyok között, annak védőnövény nélküli vetése, mely eljárást gazdáink évről-évre nagyobb számban követik. A luczerna nemcsak a vetés évében ad már két, sőt esetleg három kaszálást, hanem a későbbi években is jobban megtartja sűrűségét, zártságát. A vetőmag mennyisége kat. holdanként (1800 □-öl) 12—15 kg. között váltakozik, a vetőmag minősége szerint. Tulságos takarósság hiba. Védőnövény nélküli vetésnél 14—15 kg. mag számítandó holdanként, a jól előkészített földre április elején vetve.

K. K.

Kazánrostély szén- és fatüzelésre. 406. kérdés. Lehet-e fatüzelésre beállított kazánrostélyt úgy átalakítani széntüzelésre, hogy azon később fával is tüzelhesek?

G. I.

Felelet a 406. sz. kérdésre. A kazán rostélyra minden különösebb nehézség nélkül átalakítható széntüzelésre. A fatüzelésre használt rostélyzatnál a nyílt felület viszonya az egész rostélyfelület viszonyához $\frac{1}{6}-\frac{1}{4}$, a széntüzelő rostélyoknál a viszony $\frac{1}{4}-\frac{1}{2}$. Már most, ha jó minőségű tüzfára lehet ott szert tenni, akkor ajánlatos oly szénrostélyt készíttetni, melynél a nyílt felület az egész rostélyfelületnek $\frac{1}{4}$ részét adja. E rostélyon a jó tüzelőfa is jól fog égni. Az magától értetődik, hogy a rostély nem lesz ideálisan jó s vagy a szénből vagy a fából (azok minősége szerint) lesz bizonyos százalékos veszteség, de elkerülhető lesz az újbóli átalakítási költség.

i. S. P.

Köszön és tüzfára viszonylagos tüzelőértéke. 407. kérdés. Konverzióba eddig adott

Őszi bükkönyt, őszi borsót, biborherét, muharmagot, mustármagot

minden mennyiségben állomáson átvéve és kifizetve legmagasabb áron vásárol

MAUTHNER ÖDÖN cs. és kir. udv. magkereskedése, Budapest, VII., Rottenbiller-u. 33. „Ajánlatok kéretnek.

négyszázötven köbméter tölgy- vagy bükkdorongfa helyett jövőre salgótarjáni darabos kőszénét kívánok adni. Hány métermáza kőszén ér fel négy köbméter dorongfával?

B.
Felelet a 407. sz. kérdésre. Egy tömör köbméter légszáraz tölgyfa súlya átlag 437 kg.-ra vehető fel. Dorongfából az összerakott köbméter súlya az összerakás minősége szerint ennél kevesebb lesz, hogy mennyivel, azt kérdéstevő legjobban úgy tudhatja meg, ha egy az ottani szokásos módon összerakott köbméter dorongfát egyszerűen lemászálat. S ezt ajánlom is, hogy az igazságos csere a tüzelőanyagban úgy a gazda, mint a cseléd érdekében megtörténhessen.

Ami a melegfejlesztőképességet illeti, 222 kg. légszáraz fa egyenértékű 140 kg. közönséges barnaszénrel és 100 kg. jó barnaszénrel. Ha pl. a szokásos rakásu dorongfa köbmétere 400 kg.-ot nyomott, akkor az ily köbméter fa egyenértékű lesz 253 kg. közönséges barnaszénrel és 183 kg. jó barnaszénrel. Ezen alapon kiszámíthatja kérdéstevő, hogyan kell méltányosan cserélni a két tüzelőanyaggal. *i. S. P.*

Termésbecslés augusztus 1-én.

A földmivvelésügyi miniszterium szokott pontosságával, e hó 4-én tette közzé hivatalos jelentését a vetések állásáról és a mezőgazdaság állapotáról. E jelentésben a gabonatermésbecslési adatok az ország legnagyobb gabonatermő területein megejtett próbacseplések eredményein alapulnak és így maga a becslési eredmény immár meglehetősen megközelíti a valóságot, amennyiben a további időjárás azon már keveset változtathat.

A gabonafélékkel bevetett terület volt a gazdasági tudósítók jelentései szerint:

buza	6.010,600 kat. hold
rozs	1.929,118 " "
árpa	1.898,865 " "
zab	1.862,846 " "

A learatott terület a nyár folyamán előfordult elemi csapások és különösen a jégverés miatt némileg csökkent ugyan, e csökkenés azonban a központi statisztikai hivatal adatgyűjtése alapján csak később lesz megállapítható.

Az egyes gabonaféléket illetőleg:

Buzából a kat. holdanként országos átlagtermés 6'33 q., az össztermés pedig 38'07 millió q., tehát a próbacseplések szerint eredmény határozottan kedvezőbb a július 1-i becslésnél, mely 36'4 millió q. volt. A minőség ott, ahol a buza nem volt üszkös, határozottan jobb az átlagosnál, mert nem ritkaság a 80-82 kilós buza oly vidékeken, ahol közönségesen csak 76-78 kilós buza terem. Az ország egyes vidékein — valószínűleg a májusi pászttás esőzések következtében — a terméseredmény igen eltérő volt. Minden országrészben vannak igen jó és gyenge termésű vidékek és sokszor a szomszédos megyék egyikében jó, a másikkban pedig rossz termés volt.

Rozsból a próbacseplések szerinti holdankénti országos átlag 6'09 q., az össztermés pedig 11'66 millió q. (a júliusi becslés szerint 11'84 millió q.). Vidékenként a termés szintén főlötte változó. A minőség részben közepes, részben jó.

Árpából a termés mennyiségileg gyenge, minőségileg főlötte változó, de sok helyen szép fehér és sulyos árpa termett. A kat. holdankénti országos átlag 6'17 q., az össztermés pedig 11'72 millió q.-ra becsülhető. Vidékenként a terméseredmény ugyancsak eltérő.

A zab aratásával a hegyvidéken az esős időjárás miatt megkéstek. A terméseredmény ugyannyiségben, mint minőségben határozottan gyenge. Az országos átlag kat. holdanként 5'33, az össztermés pedig 9'93 millió q.-ra tehető.

A július 1-i termésbecsléshez hasonlítva, a terméskilátások változását a következő táblázat tünteti elő:

	Termésbecslés		Különbözet
	július 1-én	augusztus 1-én	
	millió méter máza		
Buza	36'41	38'07	+1'66
Rozs	11'64	11'66	+0'02
Árpa	11'88	11'72	-0'16
Zab	9'94	9'93	-0'01

Tehát míg a próbacseplések eredménye a buzából elég szép terméstöbbletet mutat, addig a többi gabonafélék termésbecslése jóformán változatlan.

A próbacseplések eredménye immár elég biztos alapot nyújt annak kitüntetésére, hogy miként alakul ki a termés aránya a múlt évi és az 1900-1904. évi öt éves termésátlaggal szemben. Csak ez összehasonlításból ítélhetjük az idei termés minőségét, amelyet az alábbi táblázatban mutatunk be.

	Buza	Rozs	Árpa	Zab	Össze-
	millió méter máza				
Ot évi átlag 1900-tól 1904-ig	40'6	12'4	12'4	11'0	76'4
Termés 1907-ben	33'8	10'7	13'7	11'5	69'7
" százalékokban	81%	86%	110%	105%	90%
Termésbecslés 1908 aug. 1-én	38'1	11'7	11'7	9'9	71'4
Termésbecslés százalékokban	94%	95%	94%	90%	93%
Termésátlag az 1908 aug. 1-i termésbecslés szerint holdanként	6'33	6'09	6'17	5'33	—

A gabonatermés tehát a közepes átlagon aluli s míg a tavalyival szemben a kenyérgabonából 6'3 millió méter mázával több, a tavaszi (árpa-zab) gabonából 3'6 millió méter mázával csokélyebb termés remélhető.

A többi vetések állapota:

Kapások: Dohány közepes. Burgonyából a korai gyenge termést adott, míg a késői az ország északi részeiben jól áll, ellenben az Alföldön silány és sok helyt a vetőmagot sem adja meg.

Cukor- és takarmányrépa a Felvidéken jó termést ígért, az Alföldön és a Dunántul egyes vidékein silány.

Tengeri a homokos vidékeken gyenge, némiképpen a késői vetések is visszamaradtak, a csöképzés hiányos, de számos vidéken elég jól áll.

Takarmány: Az anyaszénatermés mennyiségileg gyenge, minőségileg jó volt. A sarjtermés határozottan gyenge, sok helyt legeltetik. A mesterséges takarmányok termésére ugyanez áll. A legelő lesült és a legutóbbi esőzés után sem üdülhetett fel teljesen.

A **repeze** holdanként 4'06 mm., tehát gyenge, de jó minőségű termést adott. A kerti veteményeket a szárazság megviselte.

A **komló** Erdélyben meglehetősen, a Bácskában rossz.

A **szőlő** gazdag termést ígér. Szilvából, dióból és almából sok helyt jó termés várható.

Ezek a földmivvelésügyi miniszterium jelentéséből kiirt száraz adatok. A terméseredmények és a vetések állásából a gazdaközönség helyzetére vonatkozó következtetéseket lapunk más helyén tárgyaltuk.

Egy tengeri kigyó.

A „Köztelek” hatvanadik számában e cím alatt közölt cikk találoan fejezte ki bortermelőink és mondhatni a hazai borkereskedelem színejavának azon való megütközését, hogy a kormány — bár kétségtelenül jó szándéktól vezéreltetve — egy részvénytársaság egyoldaltú favorizálása útján akarja borkivitelünk fokozását előmozdítani.

A szóban forgó részvénytársaság már 3-4 év óta házal tervezetével különböző kormányoknál. Megkönyékezték ők Feilitzsch volt darabontminisztert is, de bár a politikai konzeszók sok mindenféle zavaros és kalandos tervvel és indítvánnyal kopogtattak az akkori kormányzatnál, arra Feilitzsch sem volt kapható, hogy Ausztriába kiviendő néhány ezer hektoliter bornak külön prémiumot biztosítson.

Az időközben beszerzett precíz adatok alapján most már jelenthetjük, hogy az országos ipartanács elé terjesztett tervezetben mindössze évi 100,000 hl. bor kiviteléről van szó; ebből az összegből is csak 10,000 hl.-t kell a vállalatnak a vámkülföldön elhelyeznie s itt az a kikötés is szerepel, hogy a vámkülföldi elhelyezésre kötelezett mennyiségből 3000 hl.-nek a tokaj-hegyaljai borvidékről kell származnia.

Mindezt pedig a vállalat 10 éven át évi 300,000, vagyis összesen 3 millió korona szubvencziót kapna a kereskedelemügyi minisztertől.

A vámkülföldre való kivitel alatt a szerződési tervezet nemcsak azokat a borküldeményeket érti, amelyek a vállalat vasuton a vámkülföldre kiszállít, hanem azokat is, amelyek a vállalat czége alatt Magyarország területéről a fumei és trieszti szabad kikötőkbe beszállítottak.

A magyar bortermelők még élénken emlékezhetnek azokra a visszaélésekre, amelyeket a néhai olasz borvámklauzula utolsó napjai alatt a fumei Panto Francóban s a trieszti szabad kikötőben hazai borkereskedelemünk legnagyobb kárára hónapokon keresztül büntetlenül elkövettek.

A szóbanforgó szerződési tervezetnek ez a pontja is tág kaput nyit a visszaéléseknek. Mert eltekintve attól, hogy a trieszti szabad kikötőbe beszállított borokat szépen vissza is lehet szállítani Ausztriába, az osztrák bortörvény megengedvén az édes borok előállítását, a trieszti szabad kikötőben leraktározott borokat a legnagyobb könnyűséggel lehet vámcmentes mazsolával, sprittel és cukorral „kezelni”, csak egy kissé elasztikus lelkiismeret kell hozzá a vállalat részéről s akkor megérjük, hogy állami szubvenczióval teremünk majd versenyárut tokaji borainknak!

A szerződési tervezet szerint a vállalat köteles évenként 3000 hl., a tokaj-hegyaljai borvidékről származó bort a vámkülföldön elhelyezni. Ámde egy árva szóval sincsen kikötve, hogy a tokaj-hegyaljai borvidékről csak nemes fajborok szállíthatók a külföldre; a szer-

BENYÓ KÁLMÁN Budapest, IX., Üllői-ut 61a

Vas- és acél-árak mindenemű kocsirészek, gépek, szerszámok, gazdasági eszközök nagy raktára

(volt ÁGI-féle üzlet)

Kivánatra képes nagy árjegyzékkel szívesen szolgál.

Telefon 66-20.

471

zódás betűje nem zárja ki azt a szélső lehetőséget sem, hogy a tokaji Hegyalja vidékén 3000 hl. romlott bort vásárolhassanak össze, s beszállithassák lepárolásra a trieszti szabad kikötőbe.

A szakkörök legélesebb kritikáját provokálja az a gondolat, hogy Ausztriába kiszállítandó borok kiviteli prémiumban részesüljenek. Ismétljük itten, hogy Ausztriából évről-évre számos borkereskedő keresi föl különböző borvidékeinket. Ezek különösen szűkebb esztendőknél való sággal egymásra licitálnak s ezzel elősegítik, hogy a magyar termelő előnyös árakat kapjon boráért.

Az újabb nemzetgazdasági felfogás szerint a kormányzatnak igenis az lehet feladata, hogy a keresletnek gyakran tapasztalható zárt taktikájával szemben a nemzetfenntartó elemet, a termelőket tömörülési törekvéseik előmozdítása által hasonló erőpozícióba segítse.

Hogyan felel meg a szóban levő tervezet ennek a feladatnak? Ugy, hogy Ausztriába irányuló, több százezer hektolitert kitevő borkivitelünk tömegéből 90,000 hl.-t hl.-enként 3 korona prémiumban részesíti. Ennek első legtermészetesebb következménye az lesz, hogy a vállalat a szerződésileg kikötött mennyiséget minél hamarabb elérje, előnyös árajánlatokkal fogja fölkeresni legnagyobb ausztriai vevőinket, akik eddig személyesen vagy megbízottaik által fölkeresvén piacunkat, szintén a piaci áralkuláshoz voltak kénytelenek alkalmazkodni, nemcsak akkor, mikor ez előnyös volt reájuk, hanem akkor is, amikor magasabb árakat kellett fizetniük.

Föltétlenül bizonyos, hogy ezek az ausztriai nagykereskedők, ha a szerencsétlen tervezet — amit ugyan nem hiszünk — megvalósul, a személyes megjelenés fáradságától meg fognak kiméltetni; ők azontul csak a „Vinea“-tól fognak magyar bort vásárolni, mert a „Vinea“ árajánlata lesz a legelőnyösebb, hiszen a hektoliterenként élvezett 3 kor. állami prémium határáig a „Vinea“ mindenkinél olcsóbb lehet!

S így az állami prémium le fogja rombolni a magyar borok árát az egész vonalon!

A szerződési tervezet kiköti, hogy a vállalat dalmát borokat csak ab Fiume hozhat forgalomba. Ennek igazán örvendünk, ez a magyar kikötőváros forgalmának újabb jelentékeny gyarapítását jelenti. A vállalat ugyan is a dalmát bort — a törvény által megengedett százalék határáig — magyar borokkal való házításra fölhasználhatja s akkor ez a „beházasított“ dalmát bor is fogja a magyar állami szubvenziót élvezni.

Megható ez az önzetlen bőkezűség. A magyar bortermelőknél amugy is teljesen rendben van a szénájuk s a derék dalmátok megérdemlik tőlünk ezt a borralót!

Mindezek után senki sem csodálkozhatik azon, hogy az élelmes vállalat olyan kikötést is belevetett a szerződésbe, mely szerint a kormány a szerződés aláírásával egyidejűleg külön ok-

iratban fogja magát arra kötelezni, hogy az évi 300.000 korona szubvenziót „minden feltétel és fenntartás nélkül“ a vállalat mögött álló pénzintézet kezelihez folyósítja. Kellott ez a kikötés azért, hogy a vállalat az állami szubvenziót leszámítottathassa.

A szerződési tervezet megengedi, hogy a vállalat, ha kötelezettségének valamely évben nem tud megfelelni, a hiányt a következő két évben pótolhassa. Eszerint tehát kilencszázezer korona állami szubvenziót kell „minden feltétel és fenntartás nélkül“ folyósítani, mielőtt a felelősségrevonásra még csak gondolni is lehetne!

A magyar közvélemény tanácstalanul töpreng azon, hogy lehetett a mai kormányzat luminózus elméit ilyen káros és romboló tervezet számára megejtteni.

S előáll az a furcsa helyzet, hogy míg a földművelésügyi kormányzat a leghatározottabban s a legerélyesebben állást foglal a tervezett ellen s ezáltal nemcsak a magyar bortermelőket, hanem a magyar borkereskedelem érdekeit is oltalmába veszi, addig a kereskedelemügyi kormányzat nem hallja meg az őt ostromló borkereskedők jajveszékését, hanem minden áron boldogítani akarja vele a bortermelőket!

VEGYESEK.

Mai számunk tartalma:

Az OMGE. közleményei	Oldal
Egyről-másról	1695
Inségakció	1695
Termésbecslés augusztus 1-én	1697
Egy tengeri kigyó	1703

Allattenyésztés.

Hirnevesb szimmenthali tenyészetek	1698
------------------------------------	------

Gazdasági növénytan.

A burgonya két új veszedelmes betegsége	1693
---	------

Erdészet, faltetés.

Az erdei lombtakarmány felhasználása	1700
--------------------------------------	------

Gazdasági rovartan.

Ápion- és földibolhairtó tyúga	1700
--------------------------------	------

Levelészekrény	1701
----------------	------

Vegyesek	1704
----------	------

Gazdatársadalmunk és a mezőgazdasági kamarák.	
— Tanulmányi kirándulás a beregi és máramarosi szorosokba. — Gyógynövényértékesítési tanfolyam. — A pozsonyi árpavásár. — Mezőgazdasági és ipari kiállítás Gyöngyösön. — Beiratkozások az állatorvosi főiskolában. — A Magyar Lovaregylet. — Komlóhírek. — Apró hírek. — Közlekedési hírek. — Gazdasági dátumok	1705
Kereskedelem, tőzsde	1706
Szerkesztői tizenetek	1709

Gazdatársadalmunk és a mezőgazdasági kamarák.

Mult héten küldötte szét az OMGE. érdemes elnöke, Dessewffy Aurél gróf a mezőgazdasági kamarákról szóló törvényjavaslatnak Rubinek Gyula és Bernát István általkészített előadói tervezetét az ország valamennyi gazdasági egyesületének ama kérelemmel, hogy e törvénytervezetet saját kebelükben tárgyalni és azzal szemben állást foglalni sziveskedjenek. A Károlyi Sándor gróf emléksobrának leleplezése alkalmából, október 20-án tartandó szövetségi nagy-

gyűlés lesz arra hivatva, hogy az ország valamennyi gazdatársadalmi testülete álláspontjának kifejezést adjon.

Valóban nem tudnánk Károlyi Sándor gróf nemes emlékéhez méltóbb ünneplést elképzelni, mintha ezen a nagygyűlésen egységes felfogás, egyetértő akarat tudna a mezőgazdasági érdekképviselet szervezése mellett kialakulni. Ha Károlyi Sándor gróf szobra előtt reámutathatna az ünnepi szónok a magyar gazdatársadalomnak ott kegyeletes érzelmekkel összegyűlt színejavára: „Ime, a Te neved és azok az eszmék, amelyek e névvel örökre egybeforrottak, eloszlattak e táborban a hagyományos visszavonást; a Te szellemed meghlette mindazok lelkeit, akik emlékednek áldozni itt összegyűltek. A magyar gazdatársadalom megnyilatkozott hivatott képviselői útján és egyértelműleg kívánja, sürgeti a mezőgazdasági kamarák mielőbbi szervezését, amelyeknek hasznáról, szükségességéről meggyőződött — s a Te dicső emlékedet hirdető szobor gránittalapzata egyúttal alapköve annak a legközelebb emelendő hatalmas építménynek is, amely sziklaszilárd vára lesz a magyar mezőgazdaságnak.“

Csak gazdatársadalmunkon mulik, hogy a magyar gazdák októberi szép ünnepén így ünnepelezzünk és nagygyűlésünkről egységes kérelemmel járulhassunk Darányi Ignác földművelésügyi miniszterhez a közökhajtsáknak megfelelő kamarai törvényjavaslatnak a törvényhozás elé való terjesztése érdekében. Ha meg akarjuk alkotni a mezőgazdasági érdekképviseletet — és meg kell, hogy alkossuk mielőbb — ugyadjunk kifejezést ennek a kívánságnak nyíltan, felértést nem tűrő módon, imponáns egyértelműséggel: ennek a sürgetésnek, ennek a hatalmas sulyu és jelentőségű megnyilatkozásnak nem maradhat el az eredménye.

Tanulmányi kirándulás a beregi és máramarosi szorosokba. A földművelésügyi kormány fennhatósága alatt álló hegyvidéki kirendeltség, valamint a máramarosi erdőgazgatóság kezelésében levő állattenyésztési intézmények és a havasi gazdálkodás megtekintése céljából az OMGE. 18 tagja több napi tanulmányi kirándulásra indul f. hó 8-án. A kiránduló társaságot Darányi földművelésügyi miniszter intézkedése folytán a hegyvidéki kirendeltség fogja kalauzolni s az gondoskodik annak ellátásáról is. Az OMGE. részéről *Jeszzenszky Pál* ügyvezető-titkár vezeti a társaságot. Résztvesznek a kirándulásban a következő urak: *Blantz Jenő* urad. tisztartó, *Czeiner Nándor* gazd. egyesületi alelnök, *Csitány Béla* orsz. képviselő, *Feddák István* gazd. egyesületi titkár, *Forster Lajos* kir. tan., nyug. urad. felügyelő, *Horváth Jenő* gazd. egyesületi titkár, *Lukovics Aladár* gazd. egyesületi titkár, *Löherer Andor* közgazd. író, *Mayer Pál* nyug. urad. felügyelő, *Matta Árpád* dr. földbirtokos, *Mezey Gyula* kir., tan. gazd. egyesületi alelnök, *Németh János* prépostplébános, *Reusz Henrik* földbirtokos, *Szemere Huba* orsz. képviselő és *Ujhelyi Imre* gazd. akad. tanár. A havasokon a kirendeltség vezetője, *Martori Ödön* dr. miniszteri titkár kalauzolja a kirándulókat. *Pirkner János* miniszteri tanácsos, országos állattenyésztési főfelügyelő, ki a társaságot a máramarosi havasokban óhajtott kalauzolni, halaszthatatlan hivatalos teendők miatt az utolsó pillanatban lemondani volt kénytelen a kirándulásban való részvételéről.

Gyógynövényértékesítési tanfolyam. *Darányi Ignác* földművelésügyi miniszter a szegény nép felségélyezése céljából július 27-étől aug. 4-ig gyógynövénygyűjtési és értékesítési tan-

Szivattyuk és Mérlegek

különleges gyár
GARVENSWERKE,
 WIEN, II., Handelsquai No. 130.
 Mintaraktár: I., Schwarzenbergstrasse 6.

folyamot szervezett a kolozsvári gazdasági akadémián. E tanfolyam célja volt, hogy a vidéki papoknak és tanítóknak alkalmuk legyen a gyógynövények megismerésére és azok értékesítésének módjainak elsajátítására. Ezuttal 5 lelkész, 15 tanító, 1 gazdatiszt, 1 gyógyszerész és 1 gyógyfűkereskedő lett felvéve, közülök 20 ösztöndíjjal, 3 pedig saját költségén. A tanfolyamra 170 folyamodó jelentkezett és ez amellet tanuskodik, hogy *Darányi* miniszter helyes irányt követett a tanfolyam rendezésével s annak megismétlését fogja szükségessé tenni.

E tanfolyamon megismerkedtek a résztvevők egyrészt a gyógynövényekkel, amelyeket elő példányokban a gazdasági akadémia botanikus kertjéből kézhez kaptak, ezekből herbáriumot készítettek maguknak, hogy haza vihessék s így odahaza is biztos alapon járjanak a gyógynövények felismerése körül. Azonkívül elsajátították a gyógynövények szedését, szárítását és pedig úgy a természetes, valamint a mesterséges uton való szárítást, a csomagolást és értékesítést és végül a beváltást is gyakorolták, mert a kolozsvári szegény nép odahordta gyűjtött növényeit. Érdekes adatokat jegyeztek fel arról, hogy a kis 8-10 éves gyermekek, a félkezes koldusok, öregek és gyengék mily szép jóvedelemhez tudnak jutni a vadon termő gyógynövények gyűjtésével. A tanfolyam előadói voltak: *Páter Béla* dr. gazdasági akadémiai rendes és egyetemi magántanár, valamint *Burger Frigyes* kolozsvári droguista.

A pozsonyi árpavásár. A III-ik nagy árpavásárt augusztus 15 én rendezik az északnyugati vármegyék gazdasági egyesületei Pozsonyban. A vásár díszelnöke *Pálffy István* gróf, társelnök *Mezey Gyula*, elnök *Bartal Aurél*, ügyvezető igazgatók *Heremanszky Imre* és *Horváth Jenő*, igazgatók *Siklaky Iván*, *Agoston Miklós* és *Levatic László*. A vásárrendezés 3-4 ezer vagon árpának bejelentését reméli az eddigi mozgalmakból és érdeklődés után. Bejelentési íveket és bármely felvilágosítást készséggel ad a vásárigazgatóság (Pozsony, Vármegyeház). Az árpaminták beküldésének határideje augusztus 12.

Mezőgazdasági és ipari kiállítás Gyöngyösön. A *Hevesmegyei Gazdasági Egyesület* ötvenéves fennállásának évfordulója alkalmából Gyöngyösön, 1908. évi szeptember hó 6., 7., 8., 9., 10. napjain mezőgazdasági termény-, állat-, gép- és ipari kiállítást rendez. A termény-, állat- és ipari kiállítás csak *hevesmegyei termelő, tenyésztő és iparos vehet részt, mint kiállító, a gépkiallítás mint kiállító minden hazai gépjármű és gazdasági eszközöket készítő* részt vehet. A kiállításon állami arany-, ezüst-, bronz-érmék, egyesületi érmék, oklevelekkel és pénztalakkal lesznek kitüntetve a kiválóbb tárgyak, állatok, termények vagy termékek tulajdonosai. Bővebb felvilágosítással szolgál az e tárgyban hibosajtott hirdetés és kiállítási szabályzat, amelyeket, ha eziránt megkerestetik, készségesen küld bárkinek a „Hevesmegyei Gazdasági Egyesület” titkári hivatala Gyöngyösön.

Beiratkozások az állatorvosi főiskolában. A budapesti m. kir. állatorvosi főiskolában a beiratkozások az 1908/909. tanévre szeptember hó 1-8-ig bezárólag fognak megtartani. Szeptember

hó 9-15-ig írásbeli kérvényre a beiratkozást a főiskola tanártestülete engedélyezheti. Ezen határidőn túl október hó 1-ig csak a földmivélsügyi m. kir. miniszter adhat engedélyt a beiratkozásra. Október hó 1-én túl utólagos beiratási engedély nem adatik. A beiratkozás kizárólag csak gimnáziumi vagy reáliskolai érettségi bizonyítvány alapján történik. Az állatorvosi tanfolyam négy évig tart, okleveles gazdaszok azonban, ha érettségi bizonyítványuk is van, három év alatt is elvégezhetik. A beiratási díj félévenként 5 korona, a tandíj félévenként 30 korona. Tandíjmentességet vagy állami ösztöndíj engedélyezését kérő folyamodványok külön-külön az érettségi bizonyítvány hiteles másolata és szegénységi bizonyítvány csatolása mellett a földmivélsügyi m. kir. miniszter ur. Ö Nagyméltóságához czimezve a beiratkozás alkalmával a főiskola rektori hivatalában nyújtandók be. A tanév elején tartandó szigorlatokra: javító előszigorlatra szeptember 2-án; javító első szigorlatra szeptember 3-án; II. szigorlatra pedig szeptember hó 4-én lehet jelentkezni.

A Magyar Lovaregylet tizenháromnapos nyári versenyt vasárnap aug. 9-én kezdi meg. A loversenyeket látogató közönség figyelmébe ajánlja, hogy a versenytéri beléptijegyeket — a jegypénztárnál való nagy tolongás elkerülése s tehát saját kényelme érdekében — a versenyprogramokon megjelölt dohánytösdékben a versenynapok délelőttjén előre váltva meg. Szintugy saját érdekében áll a közönségnek, hogy a beléptijegyeket láthatóan viselje, hogy az ellenőrség felszólításait mellőzhesse.

Komlóhírek. Saazba az utóbbi napokban sürűn érkeznek már magyar és steier korai komló-küldemények, amelyek kilogrammonként körülbelül 2-40 koronán kelnek el. Régi komlóból kevés a készlet, mindössze 250 mm. körül, úgy hogy alig megy át eladatlan régi komló az új szezonba. A régi komlót 100 kg.-ként 200-210 koronával veszik. Az elmúlt héten Saaz környékén a meleg éjjelek és langyos, permetező esők következtében a komló igen szépen fejlődik, — jó termésre van kilátás. A szedést 14 nap múlva mindenfelé megkezdik s így a fogyasztók nagy érdeklődéssel várják az új komló piacra hozását.

Apró hírek. Méhészek kirándulása. Kettős érdek összehasonlása teszi jelentőssé az Orsz. Méhészeti Egyesület délvidéki kirándulását. Egyik a méhészek kirándulása, másik az, hogy az országos tanítókongresszus résztvevői szintén csatlakozhatnak a tanulmányi kirándulókhoz. Folyó hó 5-én reggel 5 óra 50 perckor indulnak Budapestről *Zichy Aladár* gróf elnök vezetése alatt. Jelentkezni e hó 10-ig lehet az egyesületnél.

Gazdák a hadseregszállításban. A Komárommegyei Gazdasági Egyesület is bizottságot alakított, mely a hadseregellátás ügyét szolgálja. A bizottság a hadseregellátás körébe vágó tudnivalókról értesíti a gazdákat és kioktatja a szállítási eljárásra. *Kálmán Rudolf* főispánt választották meg elnöknek a bizottságba.

Borközraktári szerződés. A P. N. napilap új hirt hoz a borközraktárak tengeri kigyójáról. Közli a kereskedelmi kormány által az ipartanácsához átküldött ajánlat szövegét. Ezt az ajánlatot egy részvénytársaság tette a kereskedelmi kormánynak és így szövegében olvasva még rosszabb kigyó, mint amilyennek eddig — látatlanban — festették. Az érdekeltek felzúdulása most még indokoltabb.

Gazdasági dátumok. Augusztus 8-12. Méhészeti vándorgyűlés Bécsújhelyen.

Augusztus 10. Eladó ménlovak bejelentése a földmivélsügyi miniszterhez. Bővebbet „Köztelek” 54. számában.

Augusztus 10. A budafoki m. kir. pinczemeszteri tanfolyamhallgatók folyamodványbenyújtásának határideje.

Augusztus 15. III-ik sörárpavásár Pozsonyban.

Augusztus 15. Folyamodványok benyújtásának határideje a gödöllői állami méhészeti gazdasághoz két éves méhészeti munkástanfolyamra.

Augusztus 18-24-ig. Dinnye- és őszi barackkiállítás a budapesti m. kir. kertészeti tanintézet helyiségeiben.

Augusztus 24. Miskolci XI. országos sörárpavásár. Bővebbet a „Köztelek” 60. számában.

Augusztus 24. Székely Társágok Szövetsége nagygyűlése Székelyudvarhelyen.

Augusztus 30. Szarvasmarha- és lódiázás Veszprémben.

Szeptember 6. Szarvasmarhadíjazás Pápán.

Szeptember 6-10. Gyöngyösi mezőgazdasági és ipari kiállítás.

Szeptember 20. október 5-ig. Országos kertészeti gyümölcs- és vetőmagkiállítás Szegeden.

Szeptember 20-22. Az OMGE. negyvenedik luxuslővásárja Budapesten a Tattersallban.

Szeptember 26. Tenyészlődiázás Marosvásárhelyen.

Október 1-7. Országos sörárpá- és komlókiállítás Budapesten a Köztelek székház nagyszobájában. Bővebbet „Köztelek”, 56. számában.

Október 4. Mezőgazdasági termény- és állatkiállítás Bálványosváralján.

Október 10-18. Nemzetközi árpa- és komlókiállítás Berlinben. Bővebbet „Köztelek” 58. számában.

Parcellázások jutányos és gyors keresztülvitele. A „Kisbirtokosok Országos Földhitelintézet” üzemeltetési köre kiterjed a parcellázások lebonyolítására és az e célra szóló kölcsönök adására is. Az intézet rendeltetése kizár minden nyereszkesedést, miért is maga parcellázási célokra birtokot nem vásárol, hanem kívánatra elvállalja méltányos munkadíj ellenében a parcellázások teljes (jogi, telekkönyvi és mérnöki) lebonyolítását s e célra megbízottját a helyszínre kiküldi, aki az összes teendőket ellátásáról a helyi kivánalmaknak megfelelően gondoskodik. Parcellázási célokra az intézet előnyös feltételű kölcsönöket engedélyez, melyekre vonatkozólag az igazgatóság (Budapest, V., Géza-utca 2. szám) kívánatra minden felvilágosítást megad. Az intézet működésének előnyei: 1. A lebonyolítás olcsósága. 2. Az intézet nyereszkeszedést nem igényel, a vevők ugyanazon az áron kapják a földet, ahogy az eladó eladja. 3. A vevők s az eladók a parcellázás minden gondjától megszabadulnak. 4. Az eladó egyszerre egy összegben megkapja a vételárat. 5. Egyetemleges felelősség nincsen. 6. Az összes költségek előlegezettek. Az intézet által engedélyezett kölcsönök főbb előnyei: 1. A járadék utólag fizetendő. 2. Kölcsönök már 300 koronától kezdve adhatnak. 3. Az egyik módozatú kölcsön teljes készpénzzel fizetetik ki. 4. Közjegyzői okirat nem szükséges, csupán az olcsó közjegyzői hitelesítés. 5. A kölcsön az intézet által fel nem mondható.

Uj természetű

BIBORHEREMAGOT
CSOMÓS EBIRT
BALTACZIMMAGOT
NYÁRI REPCZÉT
FEHÉR HERÉT
ŐSZI ÁRPÁT
" **BÜKKÖNYT**
" **BORSOT**

::
::
::
::
::
::
::

VESZ

a legmagasabb

napi áron

Haldek

magnagykereskedése
József főherczeg 5 cs. és kir.
fensége udvari szállítója,

Budapest, V., Bálvány-utca 6.

Mezőgazdasági helyzet.

Arad. A cséplés folyamatban van, a hordás már a legtöbb helyen befejeztetett. A terméseredmények a már előbb jelzett átlagoknak megfelelnek. Kukorica és répa, valamint a dohány az utóbbi esők folytán sokat javultak.

Baja. Az időjárás többnyire hűvös, a cséplési munka sürögősen folyik, eredménye általában kielégítő. Tengeri és kerti vetemények sokat javultak, gyümölcs, dinnye sok és olcsó, mint talán sohasem.

Balassa-Gyarmat. A cséplés általában folyamatban van. Folyók mentén a sarjúkaszállást megkezdtek, mert a fű a szárazságban véntülni kezd. Kapásokra az eső nagyon kedvező.

Debreczen. Az időjárás kedvező a cséplésre. Dohány, szőlő, tengeri szépen fejlődik.

Győr. Még mindig tart a szárazság, szántani nem lehet. Kukoriczából különösen a homokosabb talajokban igen csekély termést várhatunk, a takarmányok pedig az idén silányabbak mint valaha.

Kaposvár. Időjárás száraz és meleg. Az aratás mindenhol befejeződött. A cséplések folynak. A buzák igen jó minőséget adnak. Jó esőzésre szükség volna.

Kassa. A cséplést megkezdtek, mennyiségben kiadó az élet, csak a minőség rosszabbodott.

Léva. Az időjárás kellemes és mindenre kedvező. A cséplési munkálatok folyamatban vannak, a gabonatermés jó közepes volt, minősége kitűnő. A kedvező időjárás után a kapásnövények is sokat javultak és jó termést ígérnek, a későbbi takarmányfélék is sokat javultak.

Miskolc. Időjárás nem túlságos meleg; kevés szél, eső nincs. A kukorica nem csözik. Takarmány minél kevesebb lesz. A termés a tavalyinál gyengébb, sőt úszkos buzák is vannak. Az árpa meglehetősen jó.

Nagybeaskó. Egész héten keresztül száraz és hideg volt az időjárás. A szőlőtermés nagyon jó lesz. A cséplések is befejeződtek. A kukorica szépen fejlődik és nagyon jó termésre van kilátás.

Nagykanizsa. Kiadós esők még mindig nem volt, a vetett takarmányok nem fejlődnek, a réten kaszálni való fű alig van. A szántás is nehezen eszközölhető.

Nagyszentmiklós. Az időjárás mérsékelt meleg, közben hűvös, legtöbbször azonban szeles. A cséplés javában folyik, váltakozó hozammal fizet a buza 7-10 métermérését holdanként. A tengeri szép, de esőt kíván.

Nyíregyháza. Nappal mérsékelt meleg, csapadék nélkül, míg este, főleg éjjel s reggel, hideg az idő, mely a gyümölcs és szőlő kifejlődésére kedvezőtlen. A tavasziak általában a kapások jók, dohány nagyon különböző, sarjura kevés a kilátás.

Nyitra. Az időjárás a mai napig hűvös, szeles volt kevés esővel. Ma megint meleg nyári nap van. A cséplési munkálatok a nagyobb uradalmak kivételével mindenütt befejezést nyertek.

Sopron. Az időjárás száraz, hűvös. A kapások szépen állanak. A takarmánytermés silány, sarju nem lesz. Szőlők szépen állanak és jó termés kilátás van.

Szatmár. A cséplés mindenfelé megindult s az eddigi eredmények általában jobbakk a reméltnél, mert kat. holdanként 7-5 és 8 q. között ingadozik az átlagos buza-termés, rozs kevesebb. A zab még nem került gépre, de ez is középtermést ígér. Tengeri általában jó, de miután piacra igen kevés kerül, az ára nem esik.

Temesvár. Az időjárás változatlan meleg és néha boros.

Versecz. A csépléssel készek vagyunk. A tengeri szépen fejlődik. A szőlők szépen mutatkoznak, úgy hogy kiváló szüretet várhatunk.

Zalaegerszeg. A szárazság egyre tart. A takarmányhiány nagy. A szőlők, melyek rendkívül szépen állanak, fejlődésükben a szárazság miatt szintén megakadtak.

Zenta. A cséplés végét járja: a belső földeken termett buza 6-7 q., a tanyai földeken 5 q. holdanként. Arpa átlag 7-8 q., zab 3 q. holdanként. Zab minősége rossz. Takarmány nagyon kevés van. Tengeri lassan fejlődik, a kilátás gyenge.

NYILTTÉR.

Bizalmi állást

keres helybéli nagyobb vállalatnál, gimnáziumi érettségi és kereskedelmi akadémiát végzett, 32 éves, családos, nyug. tűzérőhadnagy, budapesti háztulajdonos és földbirtokos. Szíves ajánlatokat „Bizalom” jelige alatt Haasenstein és Vogler hirdetői irodájába, Budapest, Dorottya-utca ker.

A KÁLI

A növényeknek egyik legfontosabb tápanyaga

amelynek hiánya teljes termések elérését lehetlenné teszi. Különösen sok kálium van szükségük a kapásnövényeknek, heréféleknek és réteknek, úgy az árpának és szőlőnek.

Különösen szegények káliumban a homokos és tözegtalajok és feltétlenül szükséges azoknak a káli pótlásáról gondoskodni, miután azoknál a foszfor- és nitrogénvel való trágyázás semmi körülmények közt sem biztosítja a lehetőleg legnagyobb termés elérését. A mi viszonyaink között leginkább a 40%-os kálisó bir jelentőséggel, miután abban a tiszta kálium, vagyis a káli százaléka, a kisebb szállítási költség miatt, legolcsóbban vásárolhatjuk.

A káli-trágyák alkalmazásáról

Kálisvindlikátus mezőgazdasági tájékoztató Irodája

Budapest, IX., Öllői-ut 36. I. emelet (József-körút sarok) díjtalanul és kötelezettség nélkül nyújt felvilágosítást és érdeklődőket az erre vonatkozó szakmunkákat díjtalanul rendelkezésükre bocsátja.

Felhívjuk a t. cz. gazdaközönség figyelmét a

BUDAPESTI

GYAPJUAUKCZIÓKRA,

melyek ideai második sorozata f. é. szeptember hó 30-án veszi kezdetét.

Az aukciókra felkültött és „Gyapjárverések Magyar Általános Hitelbank, Budapest, Dunaparti teherpályaudvar” címzett gyapjuküldemények MÁV. összes vonalán tetemes díjkedvezményben, valamint ingyen raktározásban részesülnek.

Bejelentéseket elfogad és mindenemű felvilágosítással szolgál

Magyar

Általános Hitelbank

Áruszálló-Gyapjárverések

V. ker., Nádor-utca 12. sz.

TELEFON 9000. TELEFON 9000.

GÁBOR IGNÁCZ FIU-INTERNÁTUSA

BUDAPEST, Nagy-János-u. 33.

Az ág. ev. főgimnázium, VI. kerületi főreáliskola, polgári és kereskedelmi iskolák közvetlen közelében

VILLÁBAN

630 négyszögletes, szép árnyas kert, teniszpályával. Modern berendezés. Villanyos világítás. Egyéni tanítás. Gondos nevelés. Állandó felügyelet. Bentlakó francia, német és angol tanerők. Zene. Rajz. Festés. Vívás és svéd torna. 792

KERESKEDELEM, TÖZSDE.

Budapesti gabonátörzsde.

(A Magyar Mezőgazdák Szövetkezete gabonaosztályának tudósítása a „Köztelek” részére.)

Napijelentés a gabonátörzsdéről.

1908 augusztus 7.

A buzaüzletben a pár nap óta tartó szilárdulásokat ma lanyhult irányzat váltotta fel. Az árak 10 fillérrel olcsóbbodtak. A forgalom 40,000 mm r. volt tehető. A vételkedv kissé alábbhagyott, ami a forgalmi viszonyoknak, valamint a legutóbb megjelent hivatalos terméskimutatás jobb eredményének tudható be.

Rozs-árak nem igen változtak, Budapest paritásában 18 K. 50 fillért jegyez.

Tengeriben magasabb árjegyzések jutottak érvényre 6-tengeri ára augusztusi szállítással a 15-80 K. Új-tenger vásárlása iránt mutatkozik érdeklődés.

Zabban az üzletmenet változatlan, az érdeklődés elég élénk, a minőség nem mindenütt kielégítő. Ára Budapest paritásában 16-40 K. (új árú).

Árpaüzlet némileg kellemesebb hangulatu, különösen szép minőség iránt exportcélzókra élénk érdeklődés mutatkozik.

Eladatott:

Buza. Tiszavidéki: 150 mm 81 k. 23 K. 55 f., 400 mm. 80-5 k. 23 K. 45 f., 400 mm. 80-5 k. 23 K. 50 f., 450 mm. 80 k. 23 K. 45 f., 100 mm. 80 k. 23 K. 45 f., 500 mm. 80 k. 23 K. 40 f., 100 mm. 80 k. 23 K. 40 f., 130 mm. 80 k. 23 K. 30 f., 300 mm. 79-5 k. 23 K. 30 f., 300 mm. 79-5 k. 23 K. — f. keresk., 600 mm. 79-5 k. 22 K. 90 f. feisó, 600 mm. 79 k. 22 K. 90 f. felső, 100 mm. 79 k. 23 K. 10 f., 700 mm. 79 k. 22 K. 90 f. sárga, 600 mm 79 k. 23 K. 15 f., 150 mm. 78-5 k. 23 K. 10 f., 100 mm. 78 k. 22 K. 80 f. sárga, 100 mm. 78 k. 22 K. 70 f. sárga, 150 mm. 77 k. 21 K. 30 f. úszkos, 100 mm. 77 k. 22 K. 80 f., 100 mm. 76 k. 22 K. 45 f. keresk.

Fejérmegyei: 200 mm. 78 k. 23 K. — f.

Pestvidéki: 200 mm. 81 k. 23 K. 50 f., 600 mm. 81 k. 23 K. 50 f., 200 mm. 81 k. 23 K. 45 f., 300 mm. 81 k. 23 K. 10 f., 100 mm. 81 k. 23 K. 40 f., 125 mm. 80 k. 23 K. 50 f., 600 mm. 80 k. 23 K. 40 f., 250 mm. 80 k. 23 K. 20 f., 150 mm. 79-5 k. 23 K. 20 f., 100 mm. 78-5 k. 22 K. 80 f., 1350 mm. 78 k. 22 K. 30 f., 100 mm. 77-5 k. 23 K. — f., 200 mm. 77-5 k. 22 K. 40 f., 500 mm. 75-8 k. 22 K. 30 f.

T-Bánsági: 10,000 mm. 79-8 k. 23 K. 40 f. szept száll., 1100 mm. 79 k. 23 K. 30 f.

Bánsági: 100 mm. 80 k. 23 K. 40 f., 400 mm. 79-5 k. 23 K. 30 f., 400 mm. 79 k. 23 K. 30 f., 500 mm. 79 k. 23 K. — f., 150 mm. 76-5 k. 22 K. 80 f.

Dunai: 4000 mm. 78 k. 22 K. 90 f.

Zentai: 5000 mm. 78 k. 23 K. 30 f., 300 mm. 80 k. 23 K. 40 f.

Bácskai: 800 mm. 78 k. 22 K. 95 f.

Rozs: 800 mm. 18 K. 55 f., 100 mm. 18 K. 65 f. kpf. ab kocsi

Árpa: 400 mm. 15 K. 50 f.

Határidőárak.

(Déli zárlat.)

Buza októberre	22-24 K.
Rozs októberre	18-44 "
Zab októberre	16-38 "
Tengeri augusztusra	15-50 "
" 1909. májusra	14-60 "

Budapesti takarmányvásár. (IX. kerület, Mester-utca, 1908. augusztus hó 7-én. A székesfehérvári vásárgazgatóság jelentése a „Köztelek” részére.)

Felhozottak a szokott községekben 175 szekér réti széna, 90 szekér muhar, 25 szekér zsupszalma, 4 szekér alomszalma, — szekér takarmányszalma, 15 szekér tengeriszár, — szekér egyéb takarmány (lőhere, luczerna, — zabosbüköny, köles stb.), 700 zsák szecska.

A forgalom közepes.

Árak fillérekben q-ként a következők: réti széna 700-960, muhar 760-960, zsupszalma 560-600, alomszalma 520-520, takarmányszalma —, — kéve tengeriszár —, egyéb takarmány —, zabosbüköny 760-920, lőhere —, zöld luczerna —, köles —, sarju — szalmaszecska 660-700. Összes kocsiszám 316. Összes súly 3:9, 00 kg.

A Magyar Gazdaszövetség

ingyen közreműködik fogyasztási és értékesítő szövetkezetek, valamint földbirtokos társaságok létesítésénél és tanácsot ad minden szövetkezeti kérdésben. Falusi gazdaszövetségeket vagy gazdaköröket alakít. Aból a célból, hogy a földműveseknek a földvásárlásnál utbaigazítással szolgálhasson, nyilvántartja a földveteli és eladási szándékokat. Aki tehát földet venni vagy eladni szándékozik, az jelentse be ezen szándékát a Magyar Gazdaszövetségnek, Budapest, VIII., Szentkirályi-u. 40.

Magyar vidéki piacok árjegyzései.

1908 augusztus 7-én.

Piacz	Buza	Rozs	Árpa	Zab	Tengeri	Burgonya		Vaj		Tojás	Húsárak												
						sárga	rózsa	L.	II.		Vágott hus kilogramm fillérekben					Élősúly mm. koronákban							
											marha-hus	borjúhus	sertés-hus	birkahus	marha-hus	borjúhus	sertés-hus						
						100 kilogrammonként										I.	II.	I.	II.	I.	II.	I.	II.
korona értékben											I.	II.	I.	II.	I.	II.	I.	II.					
Arad	21.60	17.00	14.00	15.00	14.20	7.50	8.00	320	—	5.00	144	136	180	140	168	152	112	65	45	70	55	85	70
Baja	22.00	18.20	15.20	15.00	14.90	6.70	6.70	260	200	4.50	120	112	124	116	120	112	104	50	46	76	68	96	90
Balassa-Gyarmat	20.50	18.00	18.40	16.50	15.00	5.00	6.50	280	220	4.00	112	—	136	120	136	128	88	60	52	84	—	112	98
Debreczen	22.00	16.60	14.00	16.00	15.60	13.00	14.00	400	280	5.50	132	120	160	120	176	168	104	70	60	86	72	104	86
Keszék	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Győr	22.80	18.90	17.00	16.80	—	11.00	9.00	280	240	6.50	148	136	144	132	166	140	88	72	64	84	56	112	96
Kaposvár	22.60	18.20	17.80	16.00	15.20	4.40	4.20	280	—	6.00	144	132	160	150	122	120	90	72	62	82	76	102	—
Kassa	21.60	17.00	15.00	15.00	16.00	4.80	—	250	—	5.00	148	132	120	110	160	150	90	66	62	64	60	88	84
Léva	21.80	18.40	16.40	16.00	17.20	6.00	6.00	280	220	7.00	120	112	150	140	140	130	—	70	64	84	72	110	96
Losonc	22.00	18.00	18.00	17.50	17.00	6.50	7.50	200	180	4.00	120	112	142	128	136	—	88	64	58	72	84	132	124
Miskolcz	22.00	20.00	15.00	17.00	17.00	10.00	12.00	240	170	5.70	125	120	144	128	152	144	—	64	60	68	60	120	112
Nagybecskerek	21.40	18.00	13.80	15.00	15.00	12.00	12.00	304	250	5.50	136	128	144	138	144	136	112	66	60	88	80	92	90
Nagykanizsa	22.00	18.00	15.80	15.90	16.10	6.80	7.00	280	240	5.00	150	124	160	144	150	140	80	84	58	80	70	98	84
Nagyszeben	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Nagyszentmiklós	23.20	18.20	13.00	14.00	14.00	20.00	—	240	200	5.00	120	115	180	160	144	136	95	80	78	100	—	84	—
Nagyvárad	21.20	17.00	14.00	16.00	16.00	—	—	320	200	5.00	112	104	180	160	152	144	—	80	54	—	—	120	112
Nyiregyháza	21.20	18.00	14.40	15.80	15.80	6.80	6.70	200	—	6.00	136	120	136	120	136	128	104	68	56	64	52	124	116
Nyitra	22.10	19.40	18.00	17.00	15.60	6.00	6.00	280	200	6.00	136	120	168	144	136	104	112	72	64	80	72	104	96
Pancsova	21.60	—	14.40	15.00	14.40	16.00	20.00	280	260	5.00	128	120	140	160	144	136	100	62	58	68	66	96	92
Pápa	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
S.-A.-Ujhely	22.20	18.00	14.60	15.80	17.60	6.00	6.40	260	210	5.50	128	112	128	120	144	104	—	—	—	58	54	96	92
Sopron	22.90	19.10	17.40	16.80	—	10.00	10.00	310	260	7.00	200	120	240	160	210	180	—	82	62	108	94	120	100
Szatmár	21.00	16.40	14.40	15.00	17.00	6.00	6.20	230	220	5.00	124	120	152	144	136	128	112	—	—	—	—	—	—
Szentés	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Szolnok	22.60	14.00	16.00	15.90	13.50	—	7.00	220	200	5.00	128	—	184	—	156	—	110	70	—	90	—	104	—
Temesvár	21.40	—	14.00	15.00	14.30	—	8.00	—	—	5.00	128	—	200	—	140	—	—	85	—	90	—	86	—
Uj-Arad	21.00	17.00	14.00	15.00	14.20	7.00	7.50	300	—	4.50	120	112	160	136	136	120	100	60	45	65	50	85	65
Versecz	20.90	17.00	14.00	14.50	14.60	5.00	6.00	240	—	5.00	120	—	160	—	140	—	100	74	64	110	—	104	—
Zalaegerszeg	21.60	18.00	16.00	16.00	14.50	6.00	4.00	300	240	6.00	96	80	112	96	140	122	—	52	48	64	60	128	120
Zenta	21.60	19.00	13.60	15.20	14.40	12.00	12.00	300	260	6.00	120	112	140	136	132	—	90	58	52	100	96	120	116

Nemzetközi gabonapiacz 1908 augusztus 5-től 1908 augusztus 8-ig.

Kelet		Budapest	Liverpool	Wien	Prága	Mannheim	Páris	New-York	Chicago	Buenos-Ayres	Odosza	Határidő	Budapest	Liverpool	Berlin	Páris	Chicago
		Effektiv árak											Határidős árak				
Buza	7	23.80	—	25.00	25.00	26.25	22.04	19.22	17.58	18.40	21.35	Szept. Okt.	23.16 22.86 ³	20.10 19.96	24.16 24.18	22.44 22.58 ^{1a}	18.02
	4	23.40	—	25.00	25.50	25.96	21.56	19.20	—	18.40	20.53	Aug. Szept.	22.36 ¹ 23.12 ²	—	23.62 ¹	22.04 ^{1a} 17.40	17.86
Rozs	7	19.15	—	20.10	20.40	22.42	16.66	—	—	—	16.77	Szept. Okt.	18.54 18.76 ¹	—	21.84 21.02 ¹	17.12 16.22 ^{1a}	—
	4	19.00	—	20.10	21.00	22.12	16.50	—	—	—	16.11	Aug. Szept.	—	—	20.90	16.88	—
Zab	7	16.90	—	18.00	16.10	21.24	—	—	—	—	—	Szept. Okt.	16.42 16.42 ¹	—	19.80 19.52	—	—
	4	17.00	—	18.00	15.90	21.24	—	—	—	—	—	Aug. Szept.	—	—	19.36 ¹ 19.04	—	—
Tengeri	7	15.80	—	16.60	18.30	19.76	—	16.58	14.96	12.93	—	Szept. Okt.	14.64 ⁴ 15.24	14.96	18.34 18.53 ²	—	—
	4	15.50	—	16.60	17.40	19.76	—	16.58	—	13.13	—	Aug. Szept.	14.56 ⁴	—	18.18	—	15.10
Árpa	7	15.80	—	20.80	—	23.60	—	—	—	—	—	Jegyzet: 1) okt. 1a) szept.-decz. 2) decz. 3) apr. 4) május.					
	4	15.80	—	20.40	15.90	22.12	—	—	—	—	—						

Istálló, Magtár és mindenféle épületfödémét
 a legolcsóbb Tűzbiztos és drótké tartó Vashetonból építünk. Tervet, költségvetést ingyen készít: **RELLA N. és unokadécsze**
 Budapest, IX, Örmöly-ut 25. Telefon 69-77.
 Öveggel bélelt vasheton szemenhorogok és tartók nyíró, vasheton pirosok.

Ausztriában 1908. év július hó 22-én fertőzve volt: veszettséggel 19 k 21 u, takonykórral 10 k 24 u, rag. száj- és körömfájással 5 k 15 u, sertésvésszel 186 k 567 u.

Németországban 1908. év július 15-én fertőzve volt: takonykórral 24 k 32 u, rag. száj- és körömfájással 39 k 132 u, sertésv. 1277 k 1603 u, rag. tüdőbóval 2 k 2 u.

Budapesti lóvásár.

1908 augusztus 6.

Főlhajtott:	Arak	Arak
	drb.	drb.-kint korona
Jobb minőségű húsos	—	—
Könnyű kocsi (jukec)	30	400-500
Nehéz (húttós)	20	380-460
Igás kocsi (nyugati vér)	40	300-500
Ponny	2	—
Fuvaroslovak	120	230-340
Parasztlovak	400	120-250
Alarendel. minőség	92	40-100
Összesen	704 drb	

Eladatlan maradt 314 drb

Irányzat: közép.

Budapesti juhvásár.

(Kredeti jelentés a „Köztelek” részére.)

1908 augusztus 3

Felhajtott:

Magyarországból	2132 drb juh	— drb kecske
Szerbiából	— „bárány	— „ kecske
Összesen	2132 drb juh	— drb kecske
Eladatlan maradt	— „ juh	— „ kecske

Arak

(kilogrammonként élősúlyban, korona értékben.)

	drb	per kg.	páronként
Hízott ür	56-58 fill.	54-60 kor.	
Feljavított juhok	44-50	33-42	
Kiverő juhok (anya)	40-46	1-34	
Kisorolt kosok	37-44	34-40	
Durva szőrű	—	—	
Kecskék	—	—	

Irányzat: és az árák változatlanul maradtak.

Budapesti szurómarhavásár.

1908 augusztus 6.

Arak:

Főlhajtott:	(kilogrammonként élősúlyban fillérekben.)	I. oszt.	II. oszt.
Magyarországból élő borju	499 drb	74-80 k.	82-84-72
„ rugott	33	46-62	—
Galicziából élő borju	—	—	—
Magyarországból élő bárány	—	—	—
„ leszurt	—	—	—
Összesen:	532 drb		

Eladatlan maradt 5 db élő borju, 7 db leszurt borju

Irányzat: élénkebb volt, az árák 2-4 fillérral emelkedtek kg-onként.

Budapesti vágómarhavásár.

1908 augusztus 6.

Főlhajtás összege:	Minőség szerint:
Uj felhajtás	1832 drb
Mult vásárról visszamaradt	201
Veszteglőből szerb	—
Összeg	1833 drb
Eladatlan maradt	1
Származási hely szerint:	
Magyar eredeti	907 drb
Magyar tarka	938
Galicziai	—
Horvátországi marhák	25
Boszniai marhák	13
Összeg	1833
Nem szerint:	
Elsőrendű hizott	243 drb
Másodrendű	1420
Alarendelt minőség	183
Növendékmarha	41
Bivaly	21
Összeg	1833 drb

Arak

100 kilogr.-kint élősúlyban minden levonás nélkül fillérekben.)

1908. július 16.	I. rendű	II. rendű	III. rendű
Magyar hizott ökör	72-78	60-70	54-62
Tarka hizott ökör	80-87	68-76	52-64
Szerbiai ökör	—	—	—
Tehén	68-76	58-66	50-56
Bika	66-74	58-64	50-56
Növendékmarha	47	64	—
Bivaly	38	54	—

Irányzat: A felhajtás 582 drbeal kevesebb mint a mult heten. Az irányzat élénk, az árák 1-2 koronával emelkedtek.

Budapest ferenczvárosi zárt sertésvásár.

1908 augusztus 8.

Heti felhajtás összege	Értékelt wagnon	Értékelt összesen darab	Sertésköz-vágó/draeal szállított	Eladatlanul maradt
július 31-ig	113	4593	5243	19
aug. 6-ig	—	—	—	—

Napi arak fillérben

N a p	Óreg nehezebb-kent 240-360	Páronként 300 kg. felül	Páronként 220-350 kg.	Könnyű 220 kg.	Husos fajta
1) jul. 31.	104-100	90-102	—	—	—
aug. 6.	106-110	96-102	—	—	—
2) jul. 31.	—	123-136	128-136	124-136	—
aug. 6.	—	132-136	136-138	134-136	—

1) Az árák élősúlyban levonás nélkül értendők.
2) Az árák élősúlyban páronként 45 kg. élősúly és 4% levonással, kilogrammokban értendők.

Irányzat: a vásár élénk, az árák 2 fillérral emelkedtek.

Bécsi juhvásár.

1908. augusztus 6.

Főlhajtás	Arak	fillér
Magyarországból	2498	Angol husos ürük
Galicziából	—	Első hiz. ürü
Osztrák tartományokból	—	Gyapjas Középm. hizott ürü
Összesen	2498	Nyírott juh

(Az árák kg.-ként fillérekben, élősúlyban fogyasztási adó nélkül értendők.)

Irányzat: lanyha, nagyobb felhajtásnál fogva 2-3 fillérral olcsóbb.

Bécsi sertésvásár.

1908. augusztus 4

Főlhajtás	Származás szerint:	drb
Minőség szerint:	Magyarországból husos	300
Hussertés	Magyarországból zsirfajta	7631
Zsirsertés	Galicziából	4321
Összesen	Osztr. tartományokból	29
	Olaszországból	—

Eladatlan maradt 40

Arak: (kilogrammonként élősúlyban fogyasztási adó nélkül, fillérekben.)

Elsőrendű magyar zsirsertés	117-119	kiv. 121
Középsertés	110-115	—
Óreg sertés	103-107	—
Könnyű és szedett sertés	106-110	—
Saldó (lengyel, erdélyi)	92-120	kiv. —

Irányzat: élénk, prima zsirsertés 1-2 fillérral drágább, többi minőség, ugyiszintén hussertés változatlan.

Bécsi szurómarhavásár.

1908. augusztus 6.

Főlhajtás:	Arak
Magyarországból élő borju	93 drb
„ leölt	530
Ausztriából élő borju	1578
„ leölt	1649
Magyarországból leölt bárány	90
Ausztriából leölt	224
Magyarországból leölt sertés	—
Ausztriából leölt juh	987
Magyarországból leölt juh	—
Ausztriából leölt juh	170
Összesen:	5601 drb

Irányzat: szilárd, borjuk ára változatlan, hussertés 2-4 fillérral drágább, többi mint mult heten.

Ingatlanok árverése (40,000 korona becsértéken felül).

Aug.	Kivonat a hivatalos lapból	Arak
12.	Dunavecsei kir. jbiróság	a tkvi ha-Lóry tóság László 198 634
12.	Tornaljai kir. jbiróság	a tkvi ha-Putnoki tóság Mór 116280
17.	Budapesti kir. tvszék	a tkvi ha-Gőnczy tóság Pál 67826

Aug. 21.	Temesvári kir. tvszék	a tkvi ha-Janovits tóság Pál 166050
Aug. 23.	Budapesti kir. tvszék	a tkvi ha-Fischer tóság István 125991
Aug. 22.	Apatini kir. jbiróság	a tkvi ha-Czvetkovits tóság Péterné dr.-né 61651
Aug. 24.	Tornaljai kir. jbiróság	a tkvi ha-Putnoki tóság Mór 104000
Aug. 24.	Budapesti kir. tvszék	a tkvi ha-Háringás tóság Károly 53306
Aug. 27.	Csakigorkői kir. jbiróság	a tkvi ha-Farkas tóság Izidor 42792
Aug. 29.	Kolozsvári kir. tvszék	a tkvi ha-Régeni tóság Ferenz 102300
Aug. 29.	Komáromi kir. tvszék	a tkvi ha-Klacsán tóság János 51000
Aug. 23.	Szolnoki kir. tvszék	a tkvi ha-Monszpárt I. tóság M. E. és vb. M. F. 54464
Szept. 3.	Pozsonyi kir. tvszék	a tkvi ha-Letz tóság Istvánné 106410
Szept. 7.	Budapesti kir. tvszék	a tkvi ha-Rózsafty tóság Alajos dr. 47.21
Szept. 9.	Igói kir. jbiróság	a tkvi ha-Bernolák tóság Károly dr. 67548
Szept. 22.	Óbecsei kir. jbiróság	a tkvi ha-Gvanszki tóság Mláder 79141
Szept. 23.	Budapesti kir. tvszék	a tkvi ha-Kozma tóság Mihály 170000
Okt. 3.	Békéscsabai kir. jbiróság	a tkvi ha-Laczka tóság Sándor 253085
Okt. 9.	Kisjenői kir. jbiróság	a tkvi ha-Vilagossy tóság József 375854
Okt. 15.	Zsolnai kir. jbiróság	a tkvi ha-Weider tóság Armin 66257

Szerkesztői üzenetek.

Sz. Z. Pusztavacs. Kérdésére lapunk 59. számában már feleltünk.

B. H. D. Kérdésére lapunk egyik előbbi számában már válaszoltunk. Ha ez elkerülte volna figyelmét, itt újból közöljük, hogy azt a gazdatisztet, aki a szolgáltatását pontonként, minden hártérítési kötelezettség nélkül azonnal elboacsáthatja.

V. E. dr. A cseléd feleségével a gazda nem szerződik s így ha az goromba, ezért a cseléd azonnal el nem bocsátható s a gazdának csakugyan nincs más módja, mint az ilyen hárpia urát egész évre kifizetni és kitenni. Kétségtelen, hogy ez a törvény hiányossága. Ezért az auspáni határozatnak igaz van, már csak azért is, mert a cseléd nem volt engedetlen, hanem a felesége volt goromba.

H. I. Pusztá-Telken. 1. Karácsony, pünkösdt, husvét, újév. 2. Véleményünk szerint a törvény 28. §-a az iparosokra is alkalmazandó. 3. Gyancsák a törvény 28. §-a szerint a beteg cseléd bére le nem vonható, de felmondhat neki a 42. §. a) pontja szerint 1 hónapra évközben is.

N. N. On azt írja, hogy egy kereskedőnek gabonát fix árban ajánlott megvételre s ezen levélre választ csak 10 nap mulva kapott. És pedig ugyanazon napon, amelyen az illető kereskedőnek a kezéhez jutott az ön ajánlat-visszavonó levele.

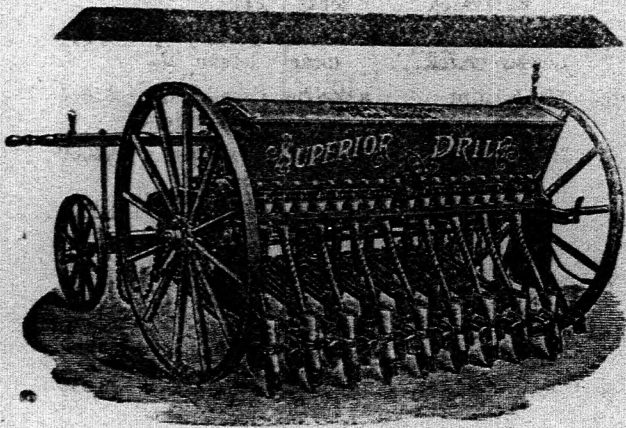
Válaszunk megadásánál csak az az egy dolog támaszt bennünk némi kéteyt, hogy ön tözsebiróság gyakorlat iránt kérdőzködi. Arra az esetre adjuk tehát válaszunkat, ha az ön levelében semmi más nem volt, mint ajánlat-étel. Ez esetben ön semmire sem köteles és pedig a kereskedelmi törvény 315. és 316. §-ai szerint amelyek így hangzanak:

315. §. Távollevők közt, ha az ajánlat elfogadására bizonyos idő ki nem kötefelt, az ajánlattevő annyi ideig marad kötelezve, amennyi rendes körülmények közt a válaszadásra szokásos. Ez idő számításánál az ajánlattevő azon feltetéséből indulhat ki, hogy ajánlata kellő időben ért rendeltetési helyére.

Ha a kellő időben elküldött elfogadási nyilatkozat a fentebbi határidő után érkezik meg, a szerződés hatályát veszti, amennyiben az ajánlattevő visszalepését a másik féllel időközben vagy az elfogadási nyilatkozat beérkezése után azonnal közölte.

316. §. Az ajánlat megtörténtnek tekintendő, ha annak visszavonása az ajánlat előtt vagy azzal egyidejűleg jut a másik fél tudomására stb. V. Gy. Egy előfizető. Névtelen levélre nem válaszolunk.

Legjobb minőségű
fűkaszáló és marokkrakó aratógépek, borsajtólok, vetőgépek,
kovács- és lakatosműhely-berendezések, emelők, csigák, szerszámok stb. legolcsóbb forrása.
Fehér és Ghimessy gépgyára,
Budapest, VI., Hungária-körút 34. sz.
683

Superior Sorvetőgépek

—!!! Legjobb tolókerékrendszer!!!—
 !!! Tessék közelebbi leírást kérni !!!
 Finom-, szántás-, csukló- és réthoronák.
 Egy- és többvasu ekék.
 Háromtagu és egytagu hengerek.
 Triórók. Mütrágyaszórók.

UMRATH ÉS TSA

Budapest, V., Váci-körút 60.

Üzemeltetőkészlet 12 HP.-ig. — Ipari mozonyok 200 HP.-ig.

Ez a hely
VIRÁG ÉS FARAGÓ
 BUDAPEST, VII., GIZELLA-UT 24. SZ.
 lakatosáru- és vasszerkezeti-gyár,
gazdasági berendezési
czikkek hirdetése részére van
 fentartva.

A czég képes árjegyzéket ingyen küld!

Őszi vetésre ajánlunk
franczia buzát,

mely ugy szem- mint szalmahozamra
 általánosan elismerve első helyen áll,
 vevő zsákjaiban **Ludas** vasuti állomásra szállítva 100 kg.-kint **28 koronáért**; kívánatra mintát küldünk.
Tarnamérai uradalom, u. p.
Tarnaméra, Heves megye.

Ujdonság! Ujdonság!
AZ OKSZERŰ BAROMFITENYÉSZTÉS.

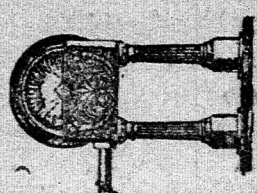
E nagyfontosságú szak-könyv magamagát ajánlja. Mindenkinék, aki kedvet érez a baromfitenyésztéshez s emellett anyagi függetlenségre is vágyóknak, megbecsülhetetlen szolgálatakat fog tenni.

Ára füzve 3 K 60 fill., velin-szürke vászonkötésben 5 K.
 Megrendelhető a "Pátria" részv.-társ. gazdasági szak-könyvkereskedésében, Budapest, IX., Üllői-ut 25. szám.

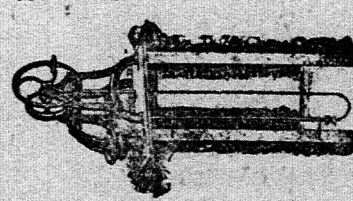
LÁNCZKUTAK

a legmodernebb javított szerkezettel, csövek rézből, láncz ezlezzett acélból. Gummi könnyen kicserélhető

Minden mélységre alkalmas

Nagy munka-képesség, könnyű járás

MAGYAR LÁNCZKUT- ÉS GÉPGYÁR
RACK G. ÉS TÁRSA
 BUDAPEST, VII., THÓKÓLY-UT 133/a. SZ.
 Telefon: 94-97.
 Sürgőcszin: Károlyi-gyár Budapest Tróksílyt.

DEHNE Fr.

gőzekegyára, HALBERSTADTBAN.

Magyarországi képvisellete

TIMÁR EDE czégnél,

BUDAPEST, V., LIPÓT-KÖRUT 28.

Ajánlja compound szabadalmazott legújabb 20-as gőzeke-készleteit, amelyek az eddigiek között felülmúlhatatlan előnyökkel bírnak, Németországban legnagyobb előszeretettel vásárolják.

gőzeke-készleteit, azonnali szállítás mellett, melyek az eddigiek között felülmúlhatatlan előnyökkel bírnak, Németországban legnagyobb előszeretettel vásárolják.

BOROSZLÓ . . . BUDAPEST

Elsőrangú külföldi és magyarországi referenciák.

Kedvezményes árak és üzleti feltételek

Teljes gőzeke-készleteket és gőz-utihengereket

legtökéletesebb kivitelben szállít!

KEMNA J. gépgyár Magyarországi igazgatósága BUDAPEST, IV., Kossuth-Lajos-utca 8.

AZ ÁSVÁNYI-FÉLE

TENGERISZÁRTÉPŐGÉP

szabadalmazott

az egyedüli és utolérhetlen szerkezet, mely a **tengeriszárat** legtökéletesebben tépi szét és így a **zsombolyázáshoz** előkészíti takarmányozási célokra.

!!! Szaktekintélyű gazdák által minden gazdaságban nélkülözhetlen gépnek kijelentve. !!!

1908. évi tökéletesített kivitelben gyártja a szabadalom tulajdonos

„NICHOLSON” gépgyár részvénytársaság Budapest, Váci-ut 17.

Ismertetés, árjegyzék ingyen és bérmentve.

Voss-trágyaszóró

Arjegyzékkel és pontos leírással, mely egyúttal számtalan elismerő levelet is tartalmaz, kívánatra ingyen és bérmentve szolgálunk.

Hofherr és Schrantz

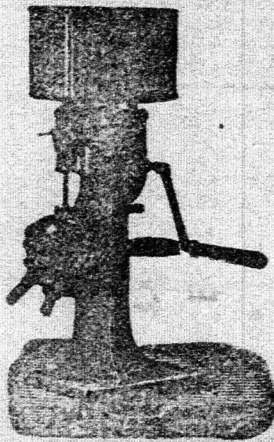
BUDAPEST, VI., Váci-körút 57.

Magyar Gépgyári Művek R.-T. Kispesten.

Ajánlja szab.

VOSS-féle trágyaszóró-gépét,

mely általánosan a legjobbnak van elismerve.

Eredeti „Melotte“ teacentrifugák

a világ legrégibb és legjobb tejföldözőgépei!

Játszi könnyű kezelés. Legcsekélyebb kopás. Legélesebb leföldözés. Legnagyobb munkaképesség. Gyorsan és igen könnyen tisztítható. Nincs javítás. Több mint 200.000 db van napi használatban az egész világon. Óránkinti munkaképesség 125—500 l. kézi hajtásra. Magyarországi képviselő

GEITNER és RAUSCH BUDAPEST, VI.,
Andrássy-ut 8.

Istállókbannélkülözhetetlen!

TIP-légy papír

Egy-egy légy papír 1000 legyet fog, mely nem dobandó el, de baromfi-nak kitűnő takarmány.

100 darab 4 korona.

DETSINYI FRIGYES
Budapest, V., Marokkói-u. 2.

A nevezett légy papírt több gazdaságban sikerrel kipróbáltam és legmelegebben ajánlhatom.

675

Wahl Ferencz, jár. állatorvos, Monor.

Gazdák Biztosító Szövetkező

BUDAPEST, VIII. KER., BAROSS-UTÓZA 10. SZÁM.

Alakult 1900. BIZTOSÍTÉKI ALAP: Alakult 1900.

Alapítványok a kormány hozzájárulásával 1.970.940—ker.

Tartalékok 784.760-16 "

Összesen: 2.755.700-16 ker.

1901 évi felelet 26.348—ker.

1902. " " 59.732-28 "

1903. " " 109.331-73 "

1904. " " 72.438-23 "

1905. " " 81.730-80 "

1906. " " 38.243-85 "

Biztosításokat elfogad tűz- és jégkár ellen, ugyazintan az ember életére különféle módoszatok szerint.

Az üzlet eredményben a biztosított tagok díjarányukban részesülnek és az

1901. évi üzletfeleletből egy a tűz- mint a jégkár ellen biztosítva volt

tagok 4%-os díjvisszatérítést kaptak. — Az 1902. évi üzletfeleletbe köz-

gyulási határozattal tartalékba helyeztetett. — Az 1903. évben a jégkár

ellen biztosítottak 4%-os díjvisszatérítést kaptak. — Az 1904. és 1905. évben

a jégkár ellen biztosítottak 2—3%-os díjvisszatérítésben részesültek. — Az

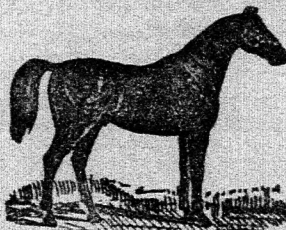
1906. évben a jégkár ellen biztosítottak, kik 5—10 évre adták fel biztosít-

ásukat 5%-os engedményben részesültek.

Biztosítási ajánlatok benyújthatók közvetlenül vagy a képviselők közvetíté-

sével. Nyomtatványokkal és felvilágosítással minden irányban készségesen

szolgál. Az igazgatóság.

A bécsi állatvédő egyesület elismerő érme!

Simon C.-féle

Restitution-fluid

Simon Károly állatorvos által feltalált és így nevezett szer 1859. év óta általános kedveltségnek örvend, mint mosó- és borogatóvíz és kitűnő hatásánál fogva mindenütt csodálatot kelt. Erősíti és frissé teszi a lovat, rendkívüli nagy munkára képesíti, kiegyenlíti a megerőltetéseket és megőrjí az időelőtti kihasználástól.

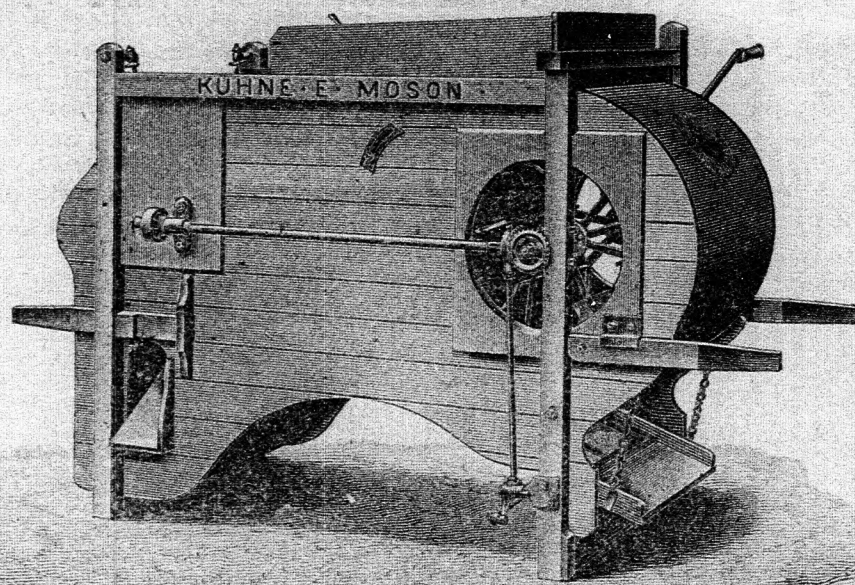
Arak: egy fél üveg K 2.—, egy egész üveg K 4.—, tizenkét egész üveg K 40.—

Vizzel lesz higitva, ennél fogva nagyon kiadós.

Egyedüli készítő Ausztria és Magyarország részére

Stanislaus Simon Wien.

Gyár és iroda: XXI., Hirschstetten 23.

Gabonatisztító rostákat,

szítanélküli szelelő magtárrostákat,

Konkolyválasztógépeket,

Ekéket és vetőgépeket

elsőrendű kivitelben szállít:

„KÜHNE“ mezőgazdasági gépgyár r.-társ. MOSONBAN.

Főraktár: Budapest, VI., Váci-körút 57/a.

Pinzgau tenyészbikák.

1-1³/₄ éves elsőrendű kiváló pinzgau tenyészbikák, importált eredeti pinzgau tenyészállatoktól származva és az országos törzskönyvbe felvéve, mindenkori eladók

Czukorgyárnál, Boffalu, máv. állomás, Brassó megye.

Hydraulikus sajtók

szőlő- és gyümölcsmust sajtolásra a nagy üzem számára, 2 kltolható kosárral vagy 1 kosárral.

Már igen tete mes számban üzembe helyeztetett.

gyártanak és szállítanak jótállás mellett mint különlegességet a legjobb szerkezetben

MAYFARTH PH. és Tsa, Bécs, III.
különlegességet gyár gyümölcsértékesítési gépekben.
Képes árjegyzékek ingyen és bérmentve. Megrendelések időjkorán követhetnek.

GAZDASÁGI KÖNYVVITELI NYOMTATVÁNYOKAT ■■ LEVÉLPAPIROKAT ■■ BORITÉKOKAT és EGYÉB NYOMDAI MUNKÁKAT

JUTÁNYOSAN ÉS CSINOS KIVITELBEN KÉSZIT ■■

“PÁTRIA”

IROD. VÁLLALAT ÉS NYOMDAI R. T.

BUDAPEST, IX., ÜLLŐI-UT 25. SZ. (KÖZTELEK).

KÖLTSÉGVETÉSSEL KÉSZSÉGGEL SZOLGÁLUNK. ■■ ■■ ■■ ■■

Az OMGE. mezőgazdasági üzemi osztálya

főfeladatául tűzi ki a belterjesebb és az eddigéi hasznosabb gazdasági előmozdítását a gyakorlati szaktanácsadás útján.

Kidolgozza az okserü gazdasági berendezés alapjait szolgáló **üzemtervet**. Elvállalja a gazdaságok **állandó felügyeletét** és ezek **üzemének ellenőrzését**. Tanácsot ad a gazdasági számviteli **könyvek berendezéséről**, vezetéséről és azok lezárásáról. Elvállalja a gazdaság **számvitelének felülvizsgálását** vagy állandó **ellenőrzését**. Elvégzi a gazdaság számadatainak elkönyvelését, időszaki jelentések alapján. Kvi zárlatokat és jövedelmehozzájárulási számításokat elkészít. Tanácsot ad **birtokbérbeadásnál**, valamint **mezőgazdasági pénz- és hitelügyi kérdésekben**. Gazdasági ügyekben **jogi tanácsot** szolgál és **viták ügyében** a választott szakbírósi tisztelet elvállalja. Birtok és mindennemű mezőgazdasági **értékbecsléseket** végeztet. A bejelentett **eladó és bérbeadó birtokok** törzskönyvileg nyilvántartja.

Gazdasági **tanácsokat** és egyéb **képzettebb gazd. személyzetet keresőket nyilvántart.**

Adóügyekben az OMGE. tagjainak **szakvéleményeket** ad, az adókönyvek alapján felülvizsgálja az adó helyes kivételét és túlfizetés esetén az összeg visszatérítését kieszik. Adóelengedések ügyében utalgatással szolgál. Hasonlóan igénybe vehetik az üzemi osztály irányú működését az Országos Központi Hitelszövetkezet és a Hangya fogyasztási és értékesítő szövetkezet tagjai is, ha tagságukat igazolják.

Nyilvántartásra bejelentett:

- Eladó birtok:**
- 643 m. hold Zalában, vasútállomás a birtokon szeszgyárral, téglavetével, cementgyárral, iparvágány a mértéggel, urilakkal. Barmikor átvethető. Esetleg bérbeadó. Tulajdonos: Zathureszky, Túrje. 2
 - 187 m. hold pilláscsúcs vonalon, fővárostól 39 km.-re. 4 lözség között, orvos, gyógytár Nyerges-ujfalu, Dunától 10 p. Tejgazdasággal, sertéstenyésztéssel, 8 h. szőlővel, csürökkel magtárakkal, 2 nagy pincével, 5 szobás lakás ivéges, zárt verandával. 3
 - 200 m. hold sik fekvésű I. o. szántó, fővonal mentén fekvő város határában, megfelelő g-épületekkel. 5
 - 370 m. hold Sáros m. nyében, melyből 310 hold erdő, urli lakással és 5 hold díszkerttel, köves út mentén. 4
 - 100 kat. hold körül I. o. bacsik föld, 15 percznyire a vasútállomástól, jó utakkal, a Ferenc- csatornától 8 percznyire, urlik és gyümölcsösökkel. 6
 - 800 m. hold Szatmár megyében, vasútállomástól 2 km.-re, kényelmes urilakkal. 7
 - 1018 kat. hold Torontálban a Tisza és vasút mentén, köves úttal, egészben avagy csakis egy körülbelül 800 holdas részre, gazdasági épületekkel. 8
 - 808 kat. hold Érmelléken, vasúttól 7 kilométerre, épülő vasút helyben, 40 kat. hold dohán- engedélyvel, kellő lak- és gazdasági épületekkel. 9
 - Temesvár határában, a várostól 2 kilométernyire, 211 m. h. kiterjedésű birtok, szép kertben fekvő 10 szobás lakással, cselédházakkal, 150 darab marhára való istállóval, nagy kukorica-görével, eladó. A birtok talaja a legjobb minőségű föld, az egész **polisszima kasszaván korli talaj**, egy a legintenzívebb művelésre, mint tejgazdaságra kiválóan alkalmas. A vételi megkötényül a birtokon levő nagyobb összegű, igen olcsó és előnyös föld- és erdő- és gazdasági épületekkel. 10
 - 280 m. hold Budapesttől fővonalon gyorsal 1/4 óra, vasútállomástól műton 4 km.-re, megfelelő gazdasági épületekkel, vízvezetékekkel, csinos kis parkban urilakkal, 60 m. h. erdőállományokkal. 12
 - 888 hold Nógrád m.-ben, miből 400 h. szántó, 54 h. rét, 5 h. kert, 1 1/2 h. szőlő, 20 h. legelő, 90 h. erdő, a többi rész major udvar és út. Vasútállomástól 5 km.-re. Teljes felszereléssel 400,000 korona. Esetleg bérbe is kivethető. 14
 - 384 hold szőlővel való, egyenes felületű, vasút közelében fekvő homokbirtok, melyből 41 hold 100 hold legelő, 8 hold fiatal, nemcs gyümölcsös. A birtok egy darabban fekszik, jó és elegendő épülettel felszerelve, tehermentes, saját kezelés alatt áll. Esetleg bérbeadó. 15
 - 2488 hold, 50 hold termőgyümölcsös Erdélyben, saját kezelés alatt levő birtok, megfelelő számú kútnál köböl épült épületekkel, 10 szobás kastélyval, szeszgyár és finomított. Jó munká- viszonyok. Ara felszerelés nélkül 600,000 K. Amortizációs teher 200,000 K. Esetleg bérbe adó. 16
 - 290 kat. hold Szilagy megyében, vasútállomástól 7 km. Felső részben szántó, felső részben legelő és kaszáló. Dohánytermelési engedélyvel. Kereskedelmi növények termesztésére és tehénégetésre alkalmas. Kedvező fizetési feltételek. 17
 - 200 hold, vasútállomástól 2 km. Szőlőművelésre különösen alkalmas. 2 holdas parcellákban vagy együtt az egész terület eladó. 18
 - 588 hold Budapesttől 1 órára, 31 h. termő szőlővel, 6 h. gyümölcsösökkel. Parkban 5 szobás urilak. 40 h. dohánnyengedély. Jókárbán levő kellő számú gazdasági épülettel. Ara teljes felszereléssel és vetéssel 305,000 K. 19
 - Emeletes kastély 25 hold földdel a Balaton mellett szép park. Ara 75,000 K. 19
 - 613 m. h. Borsod megyében vasútállomástól 6 1/2, épülő vasúttól 3 km.-re. Elegendő gazdasági épületekkel és külön belsőleg, melyen az urilak áll. 40 hold dohánnyengedélyvel. Az egész birtok prima buzaiermő szántó. Ara m. holdanként 650 korona. 20
 - 2400 m. hold sik fekvésű dunántúli birtok, 1600 h. szántó, 350 legelő, 250 erdő, 40 kaszáló- val, 2 jó elhelyezett majorban kellő gazd. épülettel. Uri lak 10 holdas parkban. Három vasuti vonal mentén. Ara 700,000 kor. Teher 400,000 kor., mely rajt maradt. 21
 - 56 kat. hold sik fekvésű, buzaiermő szántó Temes megyében, vasútállomás mellett, épületek nélkül kat. holdanként 600 koronáért. 22
 - 287 m. hold Fejér megyében elegendő számú gazdasági épületekkel és jó lakóházzal, 5 hold szőlő és 16 hold dohánnyengedély. 23

- Birtokvétel:**
- 200 m. hold birtok 30-40 km.-nyire a fővárostól. 455
 - 400-800 m. holdas jó minőségű birtok, jó út mentén, vasúttól nem távol, családok való tágas és egészséges lakással, árnyas kerttel. 7
 - Kiseb birtok, szép és tágas lakóházzal, parkkal, vasútállomáshoz közel, lehetőleg fővonalon. 8
 - 400-1000 h. birtok, melynek nagy része vágható erdő. 2916
 - 1000 holdig cserébe fővárosi házért, egy tulnyomóan erdőből álló, Hont, Nógrád, Ódombör, Heves vagy Borsod megyékben fekvő birtok. 567
 - 2-300 hold birtok, jó lakással és gazd. épületekkel, város és vasút közelében. 3950
 - 300 holdas birtok urli lakóházzal, lehetőleg Kecskemét vidékén. 3982
 - 10-15000 hold erdőbirtok az ország északnyugati részén. 9
 - 2000 hold elsőrendű talajú birtok, czukorrépa vidéken, vasútállomás közelében, szép kastélyval és parkkal. Bécsből legfeljebb 6 órányira. 5215
 - 800-1200 m. hold birtok, kellő gazdasági épületekkel felszerelve, megfelelő lakóházzal. 456
 - 2000 hold jó talajú birtok, részben erdővel, kastély és parkkal, közel a vasúthoz. 5216
 - 250-300 m. hold főváros vagy vidéki nagyobb városhoz közel épületekkel, jó lakóházzal, tehermentes vagy olcsó amortizációs költséggel. 12/4
 - 3-400 hold egytagban legalább 5 szobás lakással, vasúttól legfeljebb 1 1/2 órányira jó uton. 12
 - Lehet az egész birtok erdő. 12
 - 800-1000 holdig jó földek és épületekkel, instruktórával. A lakóház faluban vagy város közelében legyen. 79

Bérbeadó birtok:

400 m. hold Abauj megyében 7 km. a vasúttól, országot melletti, szobás udvarházzal, kellő gazdasági épületekkel. 5003

370 hold jó trágyaerőben levő házilag kezelt birtok Jász-Nagy-Kun-Szolnok megyében, nagy város- tól 5 kilométerre. Elegendő számú jókárban levő épületekkel. Ösztöli fogva bérbeadó. Felszerelés átvethető. 314

Birtokbérlet kerestetik:

180-200 m. h., amely kereske- delmi növények termesztésére alkalmas és rajta tejgazdaság üzhető. 2530

800-1500 h. Erdélyben vasúthoz közel, jó urilakkal és gazdasági épüle- tekkel, rét és legelővel. 496

2-3000 holdat tavaszi vagy őszi átvételre, lehetőleg a Dunán túl vagy kedvező feltételekkel másutt is, hol a tehénészet üzhető. Urilak legalább 6 szobás legyen. 1868

Ezekon kívül nyilvántartjuk a **visszavándorlók** letelepítésére alkal- mas birtokokat és **bérlőszövetkezetek** alakításánál közbenjárunk a Magyar Gazdaszövetségnek.

Csakis közvetlenül a tulajdonosoktól fogad el bejelentéseket **AZ OMGE. ÜZEMOSZTÁLYA.**

Gazdaközönség figyelmébe

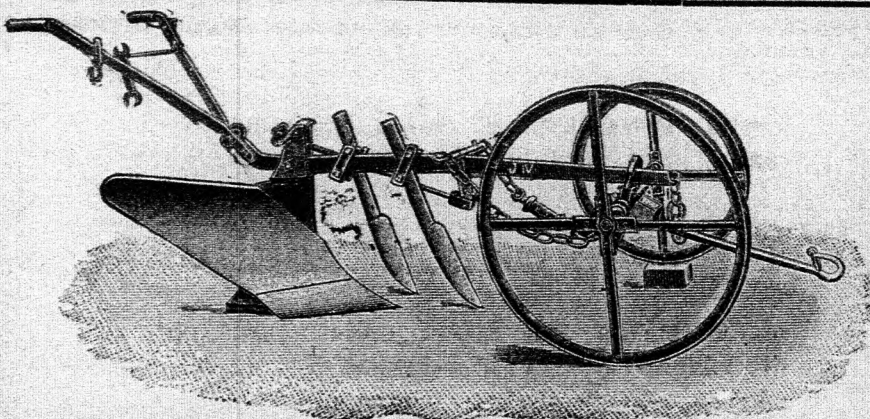
ajánlom mint **erdélyi alkusz** legelőnyösebb és legolcsóbb be-
vásárlásokat eszközölhetem **Jármos és beállítani való**
ökrökben, ugyszintén **1-2 éves ökrökben** és mindenféle
sulyu sovány **sertésekben** mindig a legnagyobb előjegyzéseim vannak.
Kiterjedt ismeretseggemmel fogva úgy vásárokrá, mint azonnali eladásra a leg-
előnyösebb ügyleteket közvetíthetem. Kiváló tisztelettel

Sürgöny- és levélcím: **Vermes Lipót, Kolozsvár.**

Szállítóképes **faszén-termelők** felkéréstnek
címük leadására. Szives megkeresések intézendők:

Bernhard Pollak
Wien, IV. Brucknerstr. 6.

839

Gyakorlatban kitűnőnek bizonyult ::
szabadalmazott kétcsoros-lyás, elzárható

Jurenák-ekéket

szállít:

„**KÜHNE**“ mezőgazdasági gépgyár r.-t. **Mosonban.**

Főraktár: **Budapest, VI., Váci-körút 57/a. sz.**

Fiókraktárak: **Debreczen és Temesvár.**

Ezenkívül megrendelhetők: **Magyar Mezőgazdák Szövetkezeténél,**
Budapest, V., Alkotmány-utca 31. és
Agrikultura mezőgazdákat ellátó r.-t.-
nál, Budapest, V., Zoltán-utca 12. sz.

!! Régi egytetemes (Sack-rendszerű) ekék gerendelyeinek
átváltoztatása Jurenák-rendszerre darabonként K 22.— !!

☛ Rendelések idejekorán eszközzendők. ☛

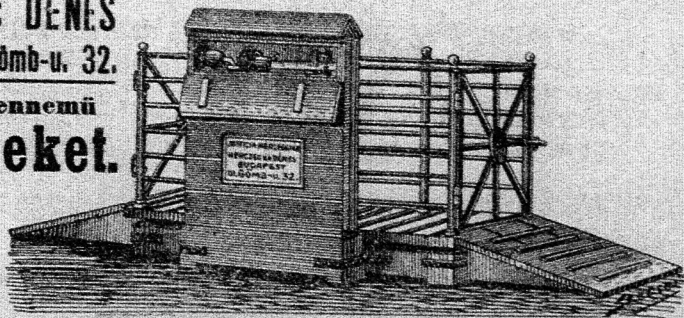
„JUSTITIA“ MÉRLEGGYÁR

HERCZEG és DÉNES
Budapest, VI., Gómb-u. 32.

Gyárt mindennemű
mérlegeket.

Telefon: 55-26.

Árjegyzék kívánatra
bérmentve küldetik.

**Jutalmazó mellékipar
gazdák számára**

Homokból és cementből mindenkori szakismeret nélkül előállíthat homok-
tégelket, cement-földcserepeket, csöveket csatornázásra, alagsóvessze-
ket, padlólapokat, itató vályukat stb. **Folette egyszerű gyártás**
kísérő gépeinkkel és formáinkkal. Kívánatra ingyen
költség 262-es számú árjegyzékünket. Könnyen érthető használati utasítást
minden géphez adunk. Üzember-ábrándokhoz oktatót küldünk, kíván-
atra állandóan is. Levelezés magyar nyelven.

Különlegességi gépgyár homok értékesítésére

LEIPZIGER CEMENTINDUSTRIE Dr. GASPARY & Co.
MARKRANSTADT bei Leipzig

☛ Homokvizsgálat, ☛ próbafeldolgozás, ☛ minták legyes. ☛

Legnagyobb gyár
a maga nemében

HOMOK

—

ARANY

270 munkás

95 szabadalom

**NOLC JÓZSEF
ÉS DREGER A.
egyesült termelők központja,
CHLUMETZ a/C.**

A legelőkelőbb német termelők, Lochow F., Petkus
(Mark) és Strube Fr., Schlanstedt (Szászország) csatlá-
kozására mellett ajánlanak **őszi vetésre**

1. **Lochow F.-féle petkusi eredeti téli vetőrozst,** a világ legjobb
és termédszubb roszsa. — 2. **Strube eredeti squarehead búzát,** igen
nagy hozamot ad, tartósság és hideg elleni ellenállásban felülmulhatlan.

Árjegyzékek és minták kívánatra ingyen és bérmentve.

Különösen megjegyezzük, hogy nem holmi utánvetés vagy utántermés, illetve
új terméssü gabonát ajánlanak a nevezett termelők, hanem

magát az eredeti vetőgabonát,

melynek egyedüli termelői és egyedüli elárúsítói Magyarország és Ausztria
részére a fenti egyesült termelők. — Kérjük a címet pontosan megjegyezni:

Chlumetz a/Cidlina, Ostböhmen.

Gőzeke acetylen-lámpák

☛ Éjjeli szántásoknál **gőzekékre** különösen alkalmasak,
mert nappali fényt adnak.

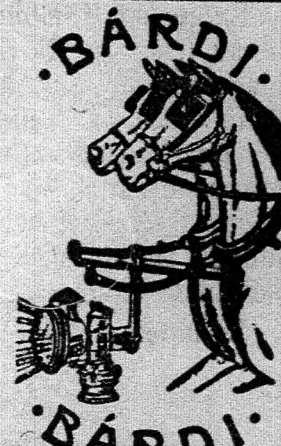
Kézi-, kocsi-, spritzbogen-, pózna-,
asztali-, udvari-, kerti-, istálló- **acetylen-lámpák.**

Bárdi József automobil r.-t. Budapest, VI., Mozsár-utca 9.
Fővárosi Orfeum mellett.

Telefon 16-28.

Sürgőny-cím: Pneumatlc.

☛ Árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve. ☛

Kölcsön és vétel új és egyszer használt **kartellen kívüli** **NAGEL ADOLF** zsák- és ponyvagár, kölcsönintézet. Vétel, eladás és cserélés. BUDAPEST, V., Arany-János-utca 10. sz. Sürgőnyezim: **NAGELA BUDAPEST.** Vidéki telefon: 35-92.

ZSÁK behordási-kazal-repcze-rostaalj-waggon-
PONYVA

„HUNGÁRIA” kettős, kézi, favéges vagy manilla-aratógép kévekötözők. Szőlőkötöző fonalak, kötelek, zsákzsinogok, lópokrócok.

HAUPTNER

állattenyésztési és ápolási valamint állatorvosi műszerek és eszközök!!!
mint: bázisingsondák, trocárok, irrigátorok, sebfeckendők, klystírek, dr. Raebiger-féle hüvelykenőcs-feckendő, szegecselhető Crotalia fűjelzők, tetováló fogók, ló- és marhanyírógépek és ollók stb. Árjegyzék ingyen és bérmentve!
MAGYARORSZÁGI FŐRAKTÁR:
GEITNER és RAUSCH cég BUDAPEST, VI., Andrássy-ut 8. szám.

Eladó tenyészkánok.
Schwarz Ferencz pusztá-fancsikai gazdaságában, u. p. Ugra, Bihar megye, 1/2 éves, vészen átment **tenyészkánok** eladók. Ugyanott **KOSOK** is kaphatók. 837

UTANZATTÓL **Szőlő** UTÁNZATTÓL
ÓVATIK! ÓVATIK!

sárgaság (clorosis) rákfenésedés (anthracnózis) ellen, biztos védekezési szer: Schloesing lecsapott vasoxidos kénpora. Lisztharmat ellen: Schloesing lecsapott egyszerű kénpora. Szőlő irtó peronosporája ellen: Schloesing lecsapott rézgáliczos kénpora.

Szőlő peronosporája ellen: Schloesing permetező bordói pora. Burgonya (kolompér) peronosporája ellen: Schloesing permetező bordói pora. Űszög ellen: Vetőmagok csávázására: Schloesing bordói pora.

Szállítás a rendelés vétele napján. Ajánljuk Schloesing versenyen kívüli — a világon legjobb — permetezőjét, háti kénfújtatóját és kézi kénfújtatóját.

Schloesing Frères & Cie részvénytársaság, **Marseille (Franciaország).**
Vezérképviselő Magyarországra részére:
Frankl Adolf banküzlete Budapest, Eötvös-utca 19. Saját ház. Telefon 25-40.
Megbízható képviselők minden megyében. Ismertetések, árjegyzékek minden érdeklődőnek készséggel és díjmentesen. Védjegy földgömb. Védjegy Schloesing Marseille. 799

Őszi vetésre eladó üszögmentes bánáti marosvidéki garantált 83 kg. **vetőbuza-mag**
ab **Varjas 25 kor.** métermázsánként. Kérdezősködések **Fóris József** főszolgabíró gazdaságához **Nagyfalu**, Temes megye czimzendő. 845

Értesítés.

A közös hadügyminiszterium az 1908 július 16-án kelt Abt. 13., 1134. számú leirata szerint a **lábbelít és a különféle bőrnemű felszerelési cikkek** a cs. és kir. hadsereg számára kisiparosoktól szándékozik beszerezni.

Az ajánlatok **szeptember hó 7-ig** a kereskedelmi és iparkamarákhoz nyújtandók be.

A közelebbi adatokat a közös hadügyminiszteriumnak a „Budapesti Közlöny” és a horvát-szlavon hivatalos lapnak (Narodne Novine) 1908 július 31-én, továbbá a „Magyar Ipar”-nak körülbelül 3 nappal később megjelenő számában teljes tartalma szerint közzétett hirdetése tartalmazza, a mely azonkívül a katonai területi parancsnokságok hadbiztosságainál, a brünni, budapesti, a Graz melletti göstingi és a wieni (kaiser-ebersdorfi) katonai ruhatáraknál és az összes kereskedelmi és iparkamaráknál is megtekinthető.

Budapest, 1908 július 23.

A cs. és kir. 4. hadtest hadbiztossága.
Utánnomás nem díjazatik.

Párisi világkiállítás „Grand Prix” 1900.

KWIZDA-féle RESTITUTIONS-FLUID

cs. és kir. szab. mosóvíz lovak számára. Egy üveg ára K 2.80. Az udvari istállóban, továbbá a nagyobb katonai és poigári istállóban több mint 40 év óta használatban nagyobb strapák előtt és után való erősítésre és erőtgyűjtésre, az inak merevségénél stb. képesíti a lovat a legnagyobb munkabírásra a trainingban. — Elnevezés, vignetta és csomagolás védve.

Valódi csakis a mellette levő védjeggyel.

Főraktár **Török József** gyógyszerésznél, Bpest, Király-utca 12 szám. **Andrássy-ut 26. szám.**

KWIZDA szabadalmazott bokavédő szalagok | PNEUMATIKUS BOKAVÉDŐ szalaglégpárnával gummiból

szürke, fekete, barna és fehér színben | csak fekete színben és 4 nagyságban állítatik elő és pedig **bal és jobb lábára.**
A bokára, a-b-ig mérve, melynek kerülete

20-22 cm, megfelel az 1. sz.
23-24 cm, megfelel a 2. sz.
25-27 cm, megfelel a 3. sz.
28-30 cm, megfelel a 4. sz.

A szabad. bokavédők árai:
Szürke színben darabonként:
1. sz. K 5.50 2. sz. K 5.90
3. sz. K 6.40 4. sz. K 7.30
Fekete, barna vagy fehér színben, drbként:
1. sz. K 5.90 2. sz. K 6.40
3. sz. K 6.80 4. sz. K 7.70

Raktár Budapest: **Glasz József**, Koronaherceg-u. 9. **Hegyli és Stlavsky**, Múzeum-körút, **Frennd A. és Fin**, Koronaherceg-u., **Geitner és Rausch**, Andrássy-ut, **Huzela st.**, Váci-ut., **Kutscher Szigemter**, Kerepesi-ut, **Ketési J.**, Koronaherceg-utca, **Udrich S.**, Teréz-körút, **Waxma A.**, Károly-körút, **Wesely István**, Váci-utca. IV.

Valódi csak az az védjeggyel ellátott.

pusztit betegség egyik a pusztul hatótin“ h a „Ra költség keres bevezet labor Haan B

FEKE BUDAP
Telefon

Kocs Budapest Magyar

Szár melá
jutányos **Seb Budapest**

ÉRTÉ BUDA

BACILLUS RATIN
csak EGÉREK és PATKÁNYOKAT elhárítják.

A magy. királyi állami bakteriológiai intézet véleménye szerint is a „RATIN” a patkányon és egéren kívül más állatra nem ártalmas.

Bámulatos gyorsasággal pusztít a „Ratin”, mely egy ragályos betegséget visz be az illető állatfajba s így egyik a másikat fertőzi, ami által mind kipusztul. **Több polgári és katonai hatóság elismerése. Nélkülözhetetlen** minden gazdaságban a „Ratin” bevezetése. Nagyobb gazdaságokban a „Ratin” alkalmazását csupán a vasúti költség megtérítésével és **kizárólag sikeres eredmény utáni** díjazásért bevezeti a „Ratin” bakteriológiai laboratórium vezérképviselője.

Haan Béla Budapest, VII., Rottenbillar-utca 38

A baromfi-tenyésztés
összes eszközei nagy választékban a legolcsóbb árakon.

Állandóan újdonságok.

Kérje a 177. számú ingyen katalógust.

KRÁSA RUDOLF, WIEN, VII., Kirchengasse 29.

Aranyérem Budapest, 1902. Alapított 1876.

UNZEITIG FERENCZ
csász. és kir. udv. szállító

különlegességi gyára teljes növényházak építésére és melegvízfűtések berendezésére.

BUDAPEST = WIEN,
VIII., Gyöngylyuk-u. 7. XIII/2. Reingasse 32-34.

Terv- és költségvetést díjtalanul készítek Helyszíni megbeszélés nem lesz felszámítva.

10266. sz. 1908.

Temesvári vásár-hirdetés.
Az idel temesvári Szent-Jakab országos vásár

60. évi augusztus hó 13-tól augusztus hó 17-ig bezárólag fog megtartatni.

Mindenféle állat felhajtása az országos vásárra augusztus hó 13-tól, csütörtökön reggeli 5 órától kezdve meg van engedve.

Temesvárott, 1908. évi július hó 10-én.

A városi főkapitányságtól: **Bos Ferencz, főkapitány**

BENZINCSÉPIŐKÉSZLETEK

BUDAPESTI MALOMÉPÍTÉSEZET ÉS GÉPGYÁR
PODVINECZ és HEISLER
Budapest, Gyár: VI. Váci-út 141.

ÁRJEGYZÉK INGYEN és BÉRMENTE

Méternöki iroda
FEKETE BÉLA, okl. mérnök
BUDAPEST, VII., Rákóczi-ut 30. sz.
Telefon 37-35. Telefon 37-35.

Parcellázások teljes (műszaki, jogi és pénzügyi) lebonyolítása, birtokrendezések, földmérések, gazdasági vasutak, csatornázások, belvízelvezetés, öntözés, vasúti nyomjelzés, kisajátítások keresztülvitele, mindennemű mérnöki munkálatok.

„RAPID”
kézi műtrágyaszóró-készülék.

41716. számú szabadalom.

Ezen műtrágyaszóró-készüléket Fischl V. gazd. intéző ur szakszerű kísérletezés után találta fel. A régi szokásos kézi szóróval szemben előnye, hogy a munkás kezét és ruháját nem támadja; a használatban levő nagy gépekkel szemben előnye az olcsó ár, egyszerű kezelése s hogy 1 ember naponként 7-8 holdat vetőlépésben haladva, kényelmesen beszórhat. A beállítható szórókanál által az elszórandó mennyiség pontosan szabályozható.

Ára Budapesten darabonként **60 korona.**

Bővebb felvilágosítással szívesen szolgálunk.

Weisz Jakab
a szabadkai műtrágyagyár képviselője
V., Lipót-körút 7. szám.

A mikosdi uradalom mezőgazdasági szeszgyára eladja üzemvátozás miatt a két év előtt beszerzett s tökéletesen jó állapotban lévő **2 méter hosszú burgonyamosót** a hozzátartozó elevátorral; bővebb felvilágosítást nyújt „**Uradaimi intézőség, Mikosdpusztá per Zalabér.**”

Kocsigyártás
Budapesti kovács- és kocsigyártó-iparostűlet védnöksége alatt álló

Kocsi Árucsernok Szövetkezet
Budapest, VII., Rákóczi-ut 72. sz.
Magyarország legnagyobb kocsiraktára.

Már nem rongálódnak többé a lószerszám, ha azt a Lukrecia

készítményünkkel és nem mindenféle salakos zsiradékkal megkeni. **Bámulatosan puhítja és feketébe festi a bőrt.** Öt kilós szelence bérmentve, utánvélettel K. 1250. 12 és 25 kilós bádószelencékben szállítatik. Kapható a **Magyar Mezőgazdák Szöv.**-nél és minden szakbavágó jobb üzletben. :: Készíti:

VAD és TAKAGS BUDAPEST. :: Postafiók 151.
Tessék prospektust kérni.

SÜRGÖNY-CZIM: WALSER CSÁNGÓUTCA BUDAPEST

WALSER FERENCZ
Czégutalbonosok: WALSER FERENCZ, WALSER JÁNOS, Gyvőzőgyár

TÜZOLTÁSI SZEREK ÉS SZIVATTYÚK-GYÁR,
HARANG ÉS FÉMONTÓDE
BUDAPEST, VI. CSÁNGÓUTCA 6 B.

VILLAMOS MEGÁLLÓ:
VÁCZI ÚT,
A RÉGI VÁM KÖZELÉBEN.

TELEFON: BUDAPEST 95-50

Száritott répaszeletet melasszét és műtrágyát
jutányos feltételek mellett szállít: 105

Sebők Emil és Társa
Budapest, V., Lipót-körút 2. szám.

Nincs többé büz!

A Bonodor folyadék a legbüzösebb árnyszekék szagát hosszabb időre rögtön eltávolítja. **Elegysulyu 5 kg. csomag bérmentve 7-50 K.** (Kilégendő 1 évre.) 1 kg. próbacsomag **2-50 K. csomagolással, szállítás nélkül.** A Bonodor por vizeldék azonnali szagtalanítására kitűnő szer. 5 kilós postacsomag **bérmentve 7 K.,** 1 kilós próbacsomag **2 K.** csomagolással, szállítás nélkül. Szétkoldás készpénzzel vagy utánvéttel. Számos elismerőlevél.

Vezérképviselő:
FODOR FERENCZ
Budapest, VIII., Kieselgyűd-utca 40/H.

MAGYAR GAZDÁK ÉRTÉKESÍTŐ SZÖVETKEZETE
BUDAPEST (Központi vásáresarnok).

Igazgatóság és központi iroda:
Budapest, IX., Imre-utca 4.

Nagy köpínezői:
BUDAFOKON.

ÉRTÉKESIT

húsféléket, baromfi, vadféléket, tejterméket, tojást, zöldséget, gyümölcsöt, mézet és **MINDENMÉNY ÉLELMISZEREKET.** Hordóbor-értékesítő osztály. :: Egetett szeszesitalok értékesítése.

A MAGYAR ORSZÁGOS MÉHÉSZETI EGYESÜLET
vezérképviselői.

A szövetezetet tagjai kedvezményben részesülnek. Mindennemű értékesítéssel ügyben díjtalanul nyújt felvilágosítást.

Homlokzatok és belső helyiségek meszelésére

BAZALTFESTÉK

a legjobb és a legfokéletebb, kimerítő ajánlatot és mintát szívesen küld:

LUTZ EDE és TÁRSA
festékgyára

Budapest, VII., Örnagy-utca 4.

Őszi vetésre ajánljuk, ameddig a készlet tart, a rendkívül elterjedt
Diószegi óriási buzánkat

mely számos gazda egybehangzó értesítése és a magyarvári m. kir. gazdasági akadémia növénytermelési kísérleti állomásnak több buzafajtaival végzett vetési kísérlete szerint úgy szem-, mint szalmahozamra nézve első helyen áll.

Diószegi Czukorgyár, Diószeg (Pozsony megye).

A lovak, szarvasmarhák, sertések, juhok, szóval az összes házi állatok **erősítésére, edzésére, azok egészségének építésben tartására**

Brázay Kincsem-Fluid

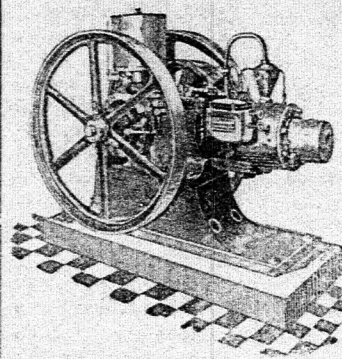
Kincsem szesz
minden gazdaságban és állattenyésztésben
nélkülözhetetlen.

Felülmutja a hasonló célra szolgáló külföldi szereket, mert a leghatásosabb s legjobb minőségű kipróbált anyagokból készült.
Használatban van minden jelentékenyebb gazdaságban, állami és magánmészesben, katonai, polgári, és versenystáblókban.
Kapható: gyógytár, drogéria- és fűszerüzletekben vagy közvetlenül a készítő:

BRAZAY KÁLMÁN cégénél, BUDAPESTEN
1 üveg ára **K 2.50.** 12 üveg ingyen kiszállítás és bérmentes szállítással **24** korona.

CLIMAX és ECLIPSE
NYERSOLAJ-MOTOROK és LOKOMOBILOK

Legjobb és legolcsóbb hajtóerő mezőgazdasági és ipari célokra.

Nincs robbanási veszély, so pénzügyőri ellenőrzés. Elsőrangú referenciák.

BACHRICH és TÁRSA
MOTORGYÁR

Budapest, Szabadság-tér, Tőzsde-palota.

Szalmát, zsuppot és szénát

vásárolok uradalmaktól nagyban legmagasabb áron.
Gőz- és lójárati legújabb rendszerű préseimmel gyorsan felpréselem a megvett árut.

Eladási szándékot kérem egy levelezőlapon velem közölni.

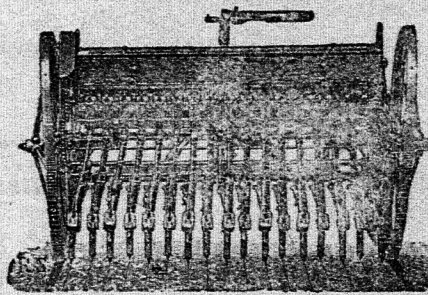
NYITRAI ANDOR

704 széna- és szalma-nagykereskedő, PÉCSETT.

PROPPER SAMU

mezőgazdasági gépraktára

Budapest, V., Váczi-körút 52.

Ajánlja mérsékelt áron a jelen idényre: **SACK RUDOLF** elismert kitérő gyártmányait, **aczélekeit, vasboronait, könnyű és szilárd sorvetőgépeit, szecs kavágó-, répa-vágó-gépeit.** Kézi, járgány- és gőzhajtásra elsődrendű **biztonsági járgányait, „Westfalia“ műtrágyaszóró-gépeit,** a jelenkor legjobb szerkezetű **takarmánypároló-készülékeit** s minden egyéb gazdasági gépeket és eszközöket.

Mindenről kimerítő árjegyzék és készséges felvilágosítások.

Eladó birtokok!

Abauj-Torna m., országot mentén, 550 magyar hold gazdaság, jó épületekkel, felszereléssel 105,000 ft.

Borsod m., vasut mentén, 1000 magy. hold gazdaság és erdő szép urilakkal és parkkal, felszereléssel 200,000 ft.

Gömör m., 10 percz a vasutállomástól, 600 m. hold szántóföld és rét, csinos urilakkal 135,000 ft.

Heves m., vasut mentén, 950 magyar hold, prima cukorrépa-föld, szép kastélyval és parkkal 375,000 forint.

Hont m., országot mentén, 620 magy. hold gazdaság, szép urilakkal, felszereléssel és terméssel 140,000 ft.

Nógrád m., közel nagy városhoz, 600 magyar hold prima sik gazdaság, csinos urilakkal, felszereléssel 175,000 ft.

Trencsén m., 10 percz a vasutállomástól, 500 magy. hold gazdaság, szilárd épületekkel, felszereléssel és terméssel 76,000 ft.

Veszprém m., közel a vasutállomáshoz, 480 magyar hold gazdaság, megfelelő épületekkel, felszereléssel és terméssel 100,000 ft.

BEYER KÁROLY, Budapest, V., Báthory-u. 5.

Telefon 12-85.

Telefon 12-85.

AGRARIAERŐTAKARMÁNYGÁR RÉSZV.-TÁRS.
BUDAPEST, V. KER.,
BÁTHORY-UTCZA 5. SZ.Ajánlja Agraria védjegyzett, kitűnő minőségű,
saját gépezeteivel gyártott elsőrendű 830**erőtakarmányát.**

Budapesti

Lóversenyek.1908. augusztus 9., 11., 13., 15., 16., 18., 20., 22., 23.,
25., 27., 29. és 30-án.

Kezdetük mindig délután 3 órakor.

Belépti jegy naponként:

I. oszt. (Passepartout) uraknak	10 K.
I. " " hölgyeknek	6 K.
I. " " katonatiszteknek	6 K.
II. " " " " " " " " " "	3 K.
III. " " " " " " " " " "	2 K.
Állóhely a versenypálya közepén	60 f.

Az augusztusi 13 napra:

I. oszt. (Passepartout) uraknak	100 K.
I. " " hölgyeknek	50 K.
I. " " katonatiszteknek	50 K.

A külön elkerített fogadási helyre a (bookmakerek körébe) beléptijegy mind a 13 napra 100 korona.

Aug. 9-től 18-ig 60 korona, aug. 20-tól 30-ig 60 korona.

E jegyek kaphatók a Magyar Lovaregylet irodájában (IV. Semmelweis-utca 17. II. emelet).

A totalisatőrökhöz azonban, mint eddig, úgy ezután is szabad bemenet. — Villamosvasutak egész a helyszíngig közlekednek. — **Frissítő-helyek minden osztálynál.** 847**Elsőrendű angol
tenyészkos**

kapható

Engel Sándor Csillagmajor
gazdaságában, posta Sárosd,
Fejér megye. 844**Prima bánáti
magrepcze**

36 korona mmásankint kapható

Deutsch Jakabnál,
NAGYBECSKERÉKEN 845**Ásványi és csontliszt-
szuperfoszfátot**

továbbá szárított

czukorrépa-szeletet

legolcsóbban szállít:

STEINER és WALLEZS Wien, I., Graben 16. 683

Gőzekék,

gőz utihengerek és uti mozdonyok

cséplőgépek hajtására az osztrák bányá- és kohó-
művek társaság vasműveiből.A készülékek választását illetőleg mezőgazdasági
szaktanácsossal készséggel szolgálunk.Szíves megkeresések **Zentral Direction der
Oesterreichischen Berg- u. Hüttenwerke
Gesellschaft, Teschen, Osztrák-Szilézia, vagy:**az Osztrák bányá- és kohászati tár-
saság magyarországi képviselőéhez,
Mayer Pál főhercegi felügyelő, Budapest,
VIII., József-utca 16-18 kértnek. 6287**GAZDÁK FIGYELMÉBE!!**

UJDONSÁGI UJDONSÁGI

ÁLLATEGÉSZSÉGTAN

Állattenyésztő és állattartó gazdák használatára

Irtá: **MONOSTORY KÁROLY**okt. állatorvos, a magy. kir. állatorvos
főiskolán az állattenyésztés ny. r. tanára

223 ábrával A mű ára 7 korona

Szerző e művét az állattenyésztő és állattartó intelligens
gazdaközönség számára írta. A 391 lapra terjedő könyv
öt részre oszlik. Az első rész az általános alapvető fogal-
makat tartalmazza. A második részben a részletes állat-
egészségügyi adatok czimén a betegségektől való védeke-
zésről általában, majd azokról részletesen emlékezik meg.
A harmadik és negyedik részben az állatok káros rossz
szokásairól, azok elleni védekezésről tárgyal, végül a
fertőző betegségeket és azok ellen való védekezéseket
ismerteti. A „Függelék” az állatok adásvételénél felmerülő
pereskedésekről nyújt tájékoztatást. ♡ ♡Megrendelhető a „PÁTRIA” r.-t. gazdasági szak-
könyvkereskedésében Budapest, IX., Üllői-ut 25.**Agrikulturfosfát**a legolcsóbb fosforsav-
trágya és a hatása ugyan-
olyan mint a Tomassalak-
liszté és a Superfosfáté.Ajánlatokkal és felyilágosításokkal szolgál a
magyarországi vezérképviselő:**ZWEBNER MÓR és FIA**műtrágya- és erőtakar-
mánynagykereskedése 468

Pozsony és Galgócz.

**Tejkannák,
tejgazdasági eszközök**
legjutányosabban beszerezhetők
GEITTNER és RAUSCH
CEGNÉL
BUDAPEST, VI., ANDRÁSSY-ÚT 8.
Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Most jelent meg!

Andrássylov Géza:

**Házinyultenyésztés
és értékesítés**harmadik, tetemesen
bővített kiadása.Számos művés: i képpel
és egy műmel ékkellet.Ára hármeries kül-
dészel 2 kor. 20 f.Megrendelhető a
„Pátia” r.-t. gazdasági
szakkönyvkereskedésé-
ben, Budapest, IX. ker.,
Üllői-ut 25. (Köztelek.)**Eladó birtokok:****Pest megyében,** 900 magy. hold, sik, homokos
szántóföld, 8 hold szőlővel, megfelelő épületekkel, saját
kezelés alatt. Ára 200.000 frt.**Pest megyében,** 2000 magy. hold, sik, homokos
szántóföld, 10 hold szőlővel, **igen szép új szesz-
gyárral,** megfelelő épületekkel, saját kezelés alatt.
Ára 360.000 frt, kedvező fizetési feltételek mellett.**Beyer Károly Budapest, V., Báthory-u. 5. sz.**

Telefon 12-85.

Telefon 12-85.

Trencsén megyében, vasúti állomástól 3 km.-re fekvő

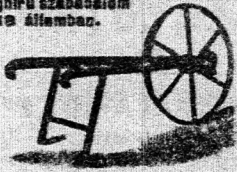
514 m. holdas birtokeladó, esetleg még ez őszön bérbeadó. A birtok fele
szántó, másik fele erdő és legelő. — Czim a kiadó-
hivatalban. 849

Fiedler János lenfonógyára Komárom vesz

nyers lenkórót

szál-nyeréshez, valamint kaszált és géppel csépeelt lenszalmát, tetszés szerinti mennyiségben és eredeti (pernau) orosz lenmagot.

Világhírű szabófejem 19 átlamban.

Stádel-Torkos földmérő-taliga

Stádel géppárban, Győrött.

Prima, száraz << tengori-moslék >> száraz répaszelet foszforsavas takarmányosontmész 40-42% különféle olajpogácsa jutányosan kapható: 343
Neubauer Adolf gyári meghatalmazottjánál Győr.

Tiszavidéki, azeólos, piros, 83-84 kg. hektoliter súlyu

vetőmag- :: buza ::

kapható, míg a készlet tart, vevő zsákjában a kisvárdai állomásra szállítva méter-mázsánként 24 kor. árban. E buza az idén katasztrális holdanként 12 mmásztát termelt. Megrendelések:

Reizman Herman gazdaságainak központi irodája ezimre intézőndők, Kisvárdára. 4619

Most jelent meg!
Az 1908. XXVIII. t. cz., a

SZESZADÓRÓL

valamint a szesztermeléssel együttesen készített sajtolt élesztő megadózlatásáról, ugyszintén a szeszkontingens megállapításáról és felosztásáról. Jegyzetekkel, utalásokkal és magyarázatokkal. :: ::
Ára 4 korona.
Megrendelhető a "Patria" r.-t. gazdasági szakkönyvkereskedésében, Budapest, IX. ker. Üllői-ut 25. (Köztelek.)

Cséplőgéptulajdonosok figyelmébe!

Százakra menő károktól mentheti meg gazdaságát ha cséplőgépei kezelésénél Balassa Frigyes, most, 2-ik bővített kiadásban megjelent „Cséplőgépek kezelése” című kézikönyvének utalgatásával szerinti eljár. A nagy- földművelésügyi miniszter ezen a könyvpiacon egyedül álló szak-könyvet az összes gazdákörök figyelmébe ajánlotta. — A művet 6 kor. 30 fillér előleges bekiadására ellenében bérmentve szállítja a "Patria" r.-t. gazd. szakkönyvkereskedése Bud.pest, IX. ker. Üllői-ut 25. sz. (Köztelek.)

zsák és ponyva

a legjobb minőségben és legjutányosabban a **Fischer-féle** zsák- és ponyvagyárban Budapest, Nádor-utca 31-33. szerethetők be. A **Fischer-féle** szab. imprez-nált szavatolt tiszta lenből készült vízhatlan ponyvák nagy strapa mellett is eltarthatnak 10-12 évig. A 25 év óta fennálló **Fischer-féle** zsák- és ponyvagyár az ország legjelentékenyebb uradalmának szállítja. Pontos szőlő kiszolgálás. Ponyvaköcsöző intézet. Arjegyék, minták kívánatra ingyen és bérmentve küldetnek.

Szénát és szalmát

vesz és elad bármily mennyiségben
Ausch Frigyes
Budapest, Gabonafüzsde. 575

Préselt buzaszalmát és zabszalmát

szállít elsörendű minőségben és legolcsóbban

Ehrenreich Béla
Bajmok (Bácska). 6808

Kékkő

vetéshez, elsörendű 250 kilós hordónál 63 kor. kimérve 64 kor.

Deutsch Albert és Fia
Debreczen. 802

Száritott : répaszeletet

junius - július - augusztusi szállításra a nál 730

DUKES és HERZOG
Galgócz - Budapest,
V., VÁCZI-KÖRUT 74.

A legeltetési rendről.
A mezőgazdaságról és mezőrend-
őrségről szóló 1894. évi XII. t. cz.
rendeletkezési alá eső területeken.
Az érdekl. birtokos közönség
használatára. Ajánlja a m. kir.
földművelésügyi miniszter 98191-
1906. 01. 13. 105-1908. sz. rende-
letével. Irta: Dr. Pavlik Sándor.
Ára 2 kor. 20 fillér, mely összeg-
nek előleges beküldése ellenében
bérmentve szállítja a "Patria"
r.-t. gazd. szakkönyvkereskedése,
Budapest, IX., Üllői-ut 25. sz.
(Köztelek.)

Böventermő őszi árpát

17 koronáért mm.-ként állomáshoz szállítva vevő zsákjában szállít:

Schwarz Károly és Albert
Gyulaj, Szabolcs m. 4577

Maier Rikárd és Félix
kínostári szállítók
Wien, II., Kalsers Josefstr. 30.
vesznek és eladnak minden állomásról bármily mennyiségű

szénát, szalmát, burgonyát.

Préselés saját és legmodernebb gőzprekkel. — A legnagyobb szolgáltatóképességű cég. 426

LEGYEK

konyhából, kamrából, mé-
szárszékéből, istállóból, vá-
gőhidről biztosan elűzet-
nek, ha a falakat

LÉGY-BONODORRAL

meszeljük. Legjobb már
kora tavasszal. — Egy kiló
elegedő 25 □-méterre, 5
kg. leírással 6 kor. franco
utánvétellel. Megrendelhető
FODOR FERENCZ NÉL
Budapest, VIII.,
Kisfaludy-utca 40/H.
Számos elismerőlevél. 237

Szénát Szalmát

muhart, zabosbúkkönyvt bár-
mily mennyiségben
veszek és eladok.

780

Felpréseléshez modern gőz-
és löprései met bocsátom
eladó rendelkezésére.
SCHREIER BÉLA
takarmánynagykereskedő
Budapest, VII., Népszínház-
utca 22. Telefon 20-52.

Gazdák figyelmébe!

50% olcsóbb
mint bármely más világító-
anyag a

pyroleum világítása.

A pyroleum szagtalan, nem füst-
tól, nem gyúlékony és már

több ezer uradalomban bevezettetett.

Számos elismerőlevél nálam be-
tekinthető. — Próbaküldemények
2 korona utánvétellel. — Kivá-
natra prospektus ingyen és
bérmentve. 1407

Degen Jakob
Budapest, IX. ker.,
Közpártár-utca 23.

Eladó bérház!

Budapest (IX.,
Mester-u, 12. sz.)
a **Ferencz-körut**
közeliében, 134 □ m.
Vilamos megálló. Fel-
villamosított ugyanott a
háztulajdonos szolgál. —
Ügynökök kizárva.

Vétel

Naponkénti 300-500 liter lehet
keresni 1. osztályú tej
záródásos megvételre. Aránlatokat
ab kecskeméti vasúti állomás e
lap kiadóhivatalába "Tej 4413"
jellege alatt kérek. 4413

Őszi borsóra

mintázott aránlatot kér
**Drassói uradalom,
KONCZA.** 843

Szénát, szalmát

vásárol uradalmaktól (köz-
vetítés nincs kizárva) bár-
mely mennyiségben. Számos
és legújabb rendszerű prés-
sel rendelkezik. 783

Kozlik Károly özvegye
széna- és szalmakivittól özég
Moson. Alapítottát 1882

Lenmagot

minden vidéki állomáson,
legmagasabb árak mellett
vasárol 775
KRAUSZ HUGÓ
terménykivittól üzlete
Budapest, V. Szabadság-tér 6.
Csakis árakkal megjelölt
követelésekkel ellátott aján-
latokat veszek tekintetbe.

URADALMI TEJET ÉS TEAVAJAT

megvételre keres
bármely mennyiségben
Szántó Adolf és Tea
Budapest, VII., István-ut 67. 768

Bérlet

3-400 holdas bérlet keres-
tetik azonnali
átvétellel Győr, Pest, Fehér, Nög-
rád, Heves megyékben. Cím a
kiadóhivatalban. 4582

Keresek vasúthoz nem távol
5800-8000 holdas, leg-
inkább legelő és kaszálóval álló
birtok. Cím a kiadóban. 4584

2000 holdas bérlet keresek
Jelezőleg Dun-
ánál tavaszi átvételre. Ajánla-
tokat kér Lévai Ernő, Szőlőspa-
u. p. Tab. 4586

Bérlet. Budapesttől kecskén egy
lisan kezelt, kímés gazdasági és
lakótelekkel ellátott, részben
homokos, részben agyagos vegyü-
letű talajjal bíró, körülbelül
2200 m. holdas uradalom azon-
nal bérbeadó. Vasúttal a
birtokon. Nagy tehéneszet. Ku-
moly és közvetlen érdeklődők
Szikossy Aladár megbízottamál
Bpest, Mária-utca 23. nyerhetnek
bővebb értesítést. Valaszbővegy
kértek. 4603

Bánáti vetőbuza.

Az őszi vetésre ajánljuk koránérő 83 kg. súlyu bánáti vető-
buzánkat 14 koronáért per 50 kg. loco Billéd.

Ezen buza nagy sikértartalma és azeólossága miatt Magyarország
gözmalmi kiválóan kedvelik.

Az 1900. évi párisi világkiállításán ezen buza az ezüstéremmel
lett kitüntetve. — **Kívánatra mintát küldünk.**

A zágrábi érsekség billédi uradalma tisztartósága

BILLÉD, Torontálmegeye. 851
Utánnyomat nem fizetnek.

Sertéstenyésztőknek ajánljuk a következő szak- könyvek beszerzését:

- Ruffy Pál: A sertés javítása és hizlalása.** 2. kiadás. K 2.-
- Bácker György: A sertéshizlalás,** különös tekintettel a sertésvészre. Elő-
szóval ellátta Szemere Huba. K 2.-
- Csapó Lajos: A sertéstenyésztés.** 16 ábrával. K 3.-
- Fodor Antal: 54 éves tapasztalataim** a hazai sertéstenyésztés és hizlalás
terén. K 1.60
- Kovácsy Béla: Sertéstenyésztés.** 45 ábrával. K 4.80
- Mócsy László: A sertés tenyésztése és hizlalása.** K 1.-12
- Monostori Károly: A sertéstenyésztés alapvonalai.** A kisgazdák szük-
ségletéhez mérve. 2. kiadás. K 2.-
- Révész Gyula: A sertések nevelése, tartása, gondozása.** K 1.-
- Virágh Elek: A sertéshizlalásról.** 5. kiadás. K 1.-50
- Brummel Gyula: A sertésvész gyógyítása.** Gazdák, állatorvosok, sertés-
tenyésztők és hizlalók használatára. K 3.-
- Rákos Béla: A sertésorbáncz és annak oltása.** K 1.20
- Szabályrendelet a sertés- és sertéshus-szemle** foganatosítása
tárgyában. K 1.-36

Megrendelhetők a "PÁTRIA" részvénytársaság gazdasági
szakkönyvkereskedésében, Budapest, IX., Üllői-ut 25. szám.

Magyar gulyabéli tehén 35 db. nagyobbbrészt fias, különböző korban eladó. Kismarján Szunyogh Zoltánnál. 4567

Eladó két darab gróf Károlyi Lajos menéséből származó, Maunt Morris után nevelt, 16 markos amerikai 16. Egyik sötétebb herék, másik világos pejkanca. Azonkívül 2 sötét pejkanca gróf Szapáry menéséből, 15¹/₂ magának; Czirinc amerikai ügő után nevelve. A lovak jól be vannak bajtra, teljesen biztosak. Elfogadok továbbá felestartásra 1-4 éves, kb. 50-60 drb növendékmárhát. Megkeresések: Rupprecht Lajos Városhodász, Szombathely mellett, Vas megye kútidőnk. 4575

48 drb, 1-3 éves, prima vöröstarkák legelő tinó méltányos áron eladó. Bér-gazdasság felsőkötésű, posta, távirás, vasútállomás Nagy-Szt.-Mihály, Vas m. 4579

Eladók bérlet feloszlása miatt az egész fésia bírka-állomány, tarka marhák, tarka bornyas tehének, különféle gazdasági felszerelések, egyes, kettes ekek stb. a nagymajori gazdaságban (vasút Nagymajor, posta Ohat-Pusztaköcs). 4498

Tehenészet feloszlás miatt eladásra kerül: 30 db bonyhád-szimmenthali tehén és 50 db növendékborsjú, fele üsző. Czim a kiadóhivataltan meg tudható. 4540

Barusz István koltból (Kozmárc m.) lakosnál 120 db birka feléből való tartásra kiadó és pedig 80 db anya, 40 db hársány. A feltételek nálam meg tudhatók. 4618

Kacsák. Márciusi kelésű egyes-csak darabja 5 korona. Egy új, 200 tojásra való kőtő ugyanott kapható, mely kintűn működik. Reinich Nándorné, Nagytétény. 4597

Eladó azonnal mélt. Nemeskürty Kiss volt államtitkár ur véglesi gulyájából importált, eredeti 2 db 4 éves, magyar fajta tehén darabonként 200 koronáért az érmihályfalvi gazdasági iskolánál. 4608

Novaji bér-gazdasság gazdálkodás megszűnté miatt eladó 100 darabos álló, kiválóan választott fejősteheneket, növendékmárhát, csikókat, ötven db jármosókat, ezerkét száz fésijutót, egy nyolcas és egy hatos felszerelt cséplőgarnitúrát stb., mindenféle mérő-és tejjelgazdálkodási eszközöket. Megkeresések Bér-gazdasság, Eger, postafiók 22. czimzandók. 4620

Híres szalai tenyészrákok száztíz 6 korona és a megjelölt csomagolás, szállítási költségekért, valamint asztali rákokat árjegyzék szerint, élve megérkező utánvétellel szállít: Fischer Iz dor Zalagörszegen. 4519

Muraközi hidegverű (nori) igás tenyészlovak

és tenyészmenek vásárlásánál közvetlen a tenyésztőtől, segédkezésemet felajánlom s a folyó évben Muraköz és vidékén tartandó lóvásárok jegyzékét kívánatra szívesen küldöm. Elsőrendű referenciák rendelkezésre állnak! Czimem: **idősb Heinrich Mór** lóvásárló ügynöksége **Csáktornya (Muraköz)** Sürgőnczim: **Heinrich Senior, Csáktornya.** 5729

Erdélyi Kereskedelmi Társaság Fodor és Társai

megbízásokat elfogadjak jármos ökrök, tinók, sertések, juhok, lovak és egyéb tenyész- vagy használati állatok beszerzésére és azokat felelősség mellett gyorsan és jutányosan direkt forrásból közvetítik. Czim: Erdélyi Kereskedelmi Társaság Kolozsvár, Szentegyház-utca 2-ik szám. Telefon 311. 434

Bonyhádi faj vöröstarka

ökör- és üszőborjukat 1-2-3 éves korban, továbbá hízásra vagy járomba való tarka ökröket, ugyazintén hasas vagy friss fejős teheneket a legjutányosabb árban egyezség szerint bármily mennyiség szállítására vállalkozik. **Neizer Antal, Dombóvár** Tolna megye

Elsőrendű fajjellegű vöröstarka ökör és üszőborjukat

1-2-3 éves korban, továbbá hízásra v. járomba való tarka ökröket, ugyazintén hasas v. friss fejős teheneket a legjutányosabb árban egyezség szerint bármily mennyiség szállítására vállalkozunk. **Spitzer és Weller** Kis-Czell

Bonyhádi friss fejős-tehének és tenyész-bikák jutányos áron kaphatók minden héten kedden, szerdán és csütörtöki napokon. Istálló Kispesztben, Üllői-ut 24.

Telefon: Kispeszt 1. Levél- és sürgőnczim: **Plaschner Sándor** 4743 tehenkereskedő Bpest, Ferencz-körút 40.

Legelsőrendű eredeti bonyhádi teheneket

hasasokat vagy borjasokat és tenyész-bikákat bármely időben, bármely mennyiségben coulansul és legolcsóbb áron szállít: **Kohn Samu és József** tenyész- és használatkereskedők, Budapest, VII. Rottenhiller-utca 60. Telefon 91-25. Fiók: Ujpest, Árpád-ut 99.

Elsőrendű magyarfajú erdélyi jármosökrök,

ugyazintén 1 éves magyarfajú erdélyi ökörborjuk minden időben nagy választékban kaphatók **ALEXA MIKLÓS-nál Szamosujvárt** Szolnok-Doboka megye. 317

Elsőrendű eredeti bonyhádi teheneket

hasasokat vagy borjasokat, bármely időben, bármely mennyiségben kuláns áron szállít **BAUER MÓR** tenyész- és használatkereskedő, BUDAPEST. Iroda: VI. Fe. sörerdősor-u. 1 Istálló Ujpest, Károlyi-u. 11. Telefon 93-95.

Szenttamási gazdaságban (Pest megye), vasúti állomás: Kunszentmiklós-Tass, levél- és sürgőnczim: Kunszentmiklós, jutányos áron eladó legelsőrendű hasas és szopós-borjas bonyhádi tájfajta tehének és tarka jármos-ökrök. Az Idei tenyészállatkiállításra teheneink elsőállami díjjal lettek kitűnő tetve. Előzetes megkeresésre Kunszentmiklós-Tass állomáson saját kocsinál áll rendelkezésre. 588

ÖKÖRELADÁS.

Néhai Nagy Miklós utódánál, Nagy Dénes birtokosnál, mindig fiatal prima erdélyi jármosökrök és 1 1/2 éves ökörborjú kapható. 805 Levélczim: **NAGY DÉNES** birtokos, TORDA.

Orsz. törzskönyvezett számfeletti telivér szimmenthali tehének és üszők eladók **PAJZS GYULA** telivér törzstenyészeteiben, Heves. 801

Vegyések

Hogy kell a szeszkontingenst kérni, ezen cikket tartalmazó lapot ingyen küldi az előfizetőnek az: **„Általános Szeszipari Közlöny”** kiadóhivatala, Budapest, VII., Kertész-u. 37., III. Előfizetési díj 1 évre 14 kor., fél évre 7 kor. Szesz-adótörvény is ott kapható.

Young girls' home BUDAPEST, VI., Lovdva-utca 10. sz. saját villa.

Iskolába járó előkelő fiatal leányok otthona. Igazgató: Vajda Ella ös. polg. isk. tanróné. Angol rendszer. Állandó felügyelet. Az állami felsőbb leányiskola, leány-gymnasium, tanítónőképző stb. közvetlen közelében. Kényelmes összeköttetés minden iskolához. Művészeti és zenei oktatás, idegen nyelvű tanulás. Anyas kert. Modern higiénikus berendezés. Bővebb értesítés és prospektus kívánatra. 776

A legnagyobb állami és első díjjal kitüntetve, berezgi tisztelőtdíj stb.

KOEHLER FRIGYES kertművész és kertéplítő

Kerttechnikai iroda: **Budapest VII., Gizolla-ut 15. szám.** (lakás: VII., Thököly-ut 46.) TELEFON: 25-33. **Park, kert stb. tervezése, kivitele stb.** Tájékoztató képes útmutató kívánatra ingyen küldetik.

KÁLLAI LAJOS motorgyárában

Budapest, VI., Gyár-utca 28. sz., a leghíresebb benzincsomobil cséplő-készletek kaphatók. Teljes jótállás kint-és cséplőért. Ezen motorkat minden gazdasági engedély nélkül maga kezelheti alkalmazódelel házak között is. **Kállai Lajos** motorcséplő-készlettel kitűnő sikerrel működnek az ország minden részében többek között: Báró Komény József úrnál Maros-Némethi Zeykfalvi Zeyk Dániel v. főispán úrnál Nagyonyod stb. Olcsó árak részletek. Árjegyzék ingyen.

Teleltetésre elvállal 60-80 db 3-4 éves tinót akár rész, akár pedig tartásdíj ellenében. A jószág már aug. hó elején átvétné. Megkereséseket a kiadóhivataltól továbbít. 4545

Eladás

Burgonyát mindenfélét és elad Sándor A. Mudrok, Mitrovicza (Szerém megye). 4523

A gőzlokomobilok szerkesztése. Irta Naszályi József, ökl. gépészmérnök, m. kir. ker. ipartelügyelő. 167 ábrával. Ezen minden gazdaságban nélkülözhetetlen szakkönyv a lokomobilok szerkezetéről és kezeléséről szükséges összes tudnivalókat könyvnyelven eljáratott módon tartalmazza. Ára 3 korona 20 fillér, mely összegnek előleges bevétele ellenében bérmentve szállítatik. Megrendelhető a "Patria" r.-t. gazd. szakkönyvkereskedésénél Budapest, IX., Üllői-ut 25.

Kastély (Biharmegye) gyönyörűen berendezve két melléképülettel, parkkal, hozzá egy 7000 koronát jövedelmező szőlővel eladó. Czim meg tudható Mosse Rudolfnál, Budapest. Nádor-utca 11. 789

A stabil gőzgépek gyárlat. Irta Naszályi József, ökl. gépészmérnök, m. kir. ker. ipartelügyelő. 149 ábrával. Ára 5 korona 20 fillér, mely összegnek előleges bevétele ellenében bérmentve küldi a "Patria" r.-t. gazdasági szakkönyvkereskedése Budapest, IX., Üllői-ut 25. sz.

Szöszös- büköny igen szép minőségű eladó Dobaria Richárd nagyfakosai bér-gazdasságban u. p. Somogy-Szent-Miklós, állomás Nagykanizsa. 4566

Szarvasmarhahizlálás. A legjövendelműbb módnak ismertetése. Irta Ujváry Imre. 1 kor. 10 fill. előleges bevétele ellenében bérmentve szállítja a "Patria" r.-t. gazd. szakkönyvkereskedése Bpest, IX., Üllői-ut 25.

100 hold luczerna aranka mentes mag termése eladó és megtekinthető Dely Imre bér-gazdasságban Peres, u. p. Fúrta, vasúti állomás Berettyó-Ujtalu, hol kocsi mindig kapható. 4565

Fagyaltok, krémek, partietek és kocsonyák elkészítése legjobb receptek után. Irta Kürthy Emilné. 70 fillér előleges bevétele ellenében bérmentve szállítja a "Patria" r.-t. gazdasági szakkönyvkereskedése Budapest, IX. kerület, Üllői-ut 25. szám.

Eladó Hofherr és Schrantz-gyártmányú, 7 lóerjű gőzcséplő garnitúra elevátorral és löher-fejtővel együtt. Teljesen új, csak 5 hétig volt munkában. Előnyös feltételek és jutányos árban megkapható. A birtok parcellázódott, a gép megmaradt s azért eladó. Levélbeni és személyesen tudakozódni lehet Venczel Jánosnál, Kolozsvár, Kővespad-utca 16. 4542

A sertésvesz gyógyítható! Erre megtanít Brummel Gyula könyve: **A sertésvesz gyógyítása** gazdák, állatorvosok, sertésenyésztők és hízalók használatára. Ára 3 korona, melynek előleges bevétele ellenében bérmentve küldi meg a "Patria" r.-t. gazdasági szakkönyvkereskedése Budapest, IX., Üllői-ut 25. sz.

Szálas takarmánynövények

termesztése. 94 ábrával. Irta: Szilassy Zoltán és Gráber Emil. Vásonkötésben. 10-30 K előleges bevétele ellenében bérmentve szállítja a "Patria" r.-t. gazdasági szakkönyvkereskedése, Budapest, IX., Üllői-ut 25.

Eredeti mag után termelt **pet-kusi rozs** vetőmag eladó az alsófarkosi gazdaságban, posta Felsőfarkó, a. Cs. Geise állomáson métermérszámkint 20 korona. 4607

Allatgyógyászat. Kézikönyv külső és belső betegségeknek felismeréséről és gyógyításáról. 100 recepttel és 100 ábrával. Irta: Monostori Károly. 4-30 K előleges bevétele ellenében bérmentve szállítja a "Patria" r.-t. gazdasági szakkönyvkereskedése, Budapest, IX., Üllői-ut 25.

Eladó 250 kat. holdas, tagosított birtok lak-és gazd. épületekkel Kollós megyei Oláhok öblésén Schemner Gyula által, igazgató Nagyszombat, gazd. egység. 4610

Különböző fajok, szörpök és likörök, pezsgő stb. elkészítése. Legjobb receptek után. Irta Kürthy Emilné. 70 fillér előleges bevétele ellenében szállítja a "Patria" r.-t. gazdasági szakkönyvkereskedése Budapest, IX., Üllői-ut 25.

Eladó szőlőbirtok. A főváros közelében 64 magyar hold területű, melyből 5-45 hold beültetett elsőrendű homoktalajszőlvé, 2 hold nemes gyümölcsös-sel, lakóházzal és az idejéig terméssel (körülbelül 1500 hektoliter). Minden elfogadható áron csaldit. vizsály miatt azonnal eladó. Irta: Kőrösi János, Komoly szőlővevő" feltege alatt a Győri és Nagy hirdetési iroda, Budapest, IV., Magyar-utca 8. továbbít. Ügynökök kizárva. 4601

A ló és tenyészteső. 600 14 műmelléklettel. 3-ik kiadás. Irta: Kovács Béla és Monostori Károly. Ára fizve 12 kor., tartós diszkótésben 15 kor. Megrendelhető a "Patria" r.-t. gazdasági szakkönyvkereskedésénél, Budapest, IX., Üllői-ut 25.

Szénai! Opona közszeg alatti pusztán van cirka 100 wagon kitűnő minőségű szénai eladó. Reflektánsok forduljanak bővebbérrt hozzám Tételre, Bács-Bodrog m. 4587

Szeszszámitási táblázat 71%-97% erősségű szeszkeverékek alkoholtartalmának hektoliter-fokokban való meghatározására, a szesz igazi fokából és literében kifejezett igazi térfogatából. Összeállította Thiery Péter. Ára 1 korona, mely összegnek előleges bevétele ellenében bérmentve szállítja a "Patria" r.-t. gazdasági szakkönyvkereskedése Budapest, IX. ker., Üllői-ut 25. sz.

Idej ősi borsó kitűnő minőségben 60 q eladó **Adler Adolf** fal, Pozsony, **taksonyi gazdaságban.** Ára 25 korona 100 kg. a galántai állomáshoz szállítva, vevő szájkijában a pénz előzetes bevétele mellett. 4614

A gyapju minősítése. Számos ábrával és egy a magyar és külföldi gyapju-típusok összetételét feltüntető grafikonnal. Irta: Kovács Imre. Kiadta az O.M.G.E. könyvkiadó vállalat. 3 korona 70 fillér előleges bevétele ellenében bérmentve szállítja a "Patria" r.-t. gazd. szakkönyvkereskedése Budapest, IX., Üllői-ut 25. sz.

A peronoszpora leghatékonyabb ellenszere a Dr. ASCHEN-BRANDT-féle

BORDÓI POR

amint azt úgy a külföldi mint kilencz éves hazai tapasztalatok igazolják. Nem perzsel! Jól tapad! A fecskendőket nem rongja! A burgonyavész ellen használt szerek közt is a leghatásosabb!

A lisztharmanat legbiztosabb gyógy és óvszere a Dr. ASCHEN-BRANDT-féle

RÉZKÉNPOR

mely a szőlőt egyúttal az antraknózis ellen is megvédi.

A porok áral Budapesten:

50 kilogrammos zsákban kilogrammonként	bordói por 72 fillér
10 és 5 " " " "	bordói por 76 " "
2 " " " "	bordói por 77 " "
50 kilogrammos zsákban kilogrammonként	rézkénpor 45 fillér
10 és 5 " " " "	rézkénpor 49 " "
2 " " " "	rézkénpor 50 " "

Gyártás korlátolt! Tessék a szükségletet **mielőbb megrendelni.** A porok szállítása bármely időben és részletben történhet. — Ismertető füzeteket, a használati utasításokat küld, megrendeléseket elfogad a

Magyar Mezőgazdák Szövetkezete
Budapest, V. ker., Alkotmány-utca 31. szám.

A por ezenkívül kapható és megrendelhető: Gazdasági Egyesületnél Arad; Hanyá szövetkezetnél Budapest (Boráros-tér); Szávostz Emlinél Budapest (Eötvös-tér 2.); Jámor Istvánnál Békés-Gyula; Konstsek Géznál Debreczen; Vörös Józsefnél Esztergom; Keleti Lászlónál Hatvan; Mahr Károlynál Miskolcz; Városi és járási gazdakörnél Nagykanizsa; Kis Károlynál Nagyvárad; Hoffmann Adolfnál Nyíregyháza; Rukavina Nándornál Szabadka; Szűcs Józsefnél Szatmár; Tóth Péternél Szeged; Kimmel Gyulánál Temesvár; Szemerey Jánosnál Veszprém.

A KÖZELGŐ CSÉPLÉSI IDÉNYRE

AJÁNL

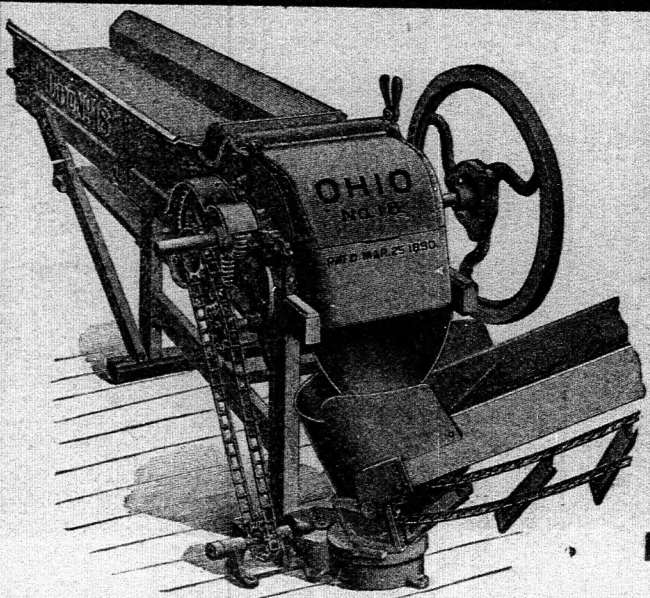
CSÉPLÉSI MÁZSAKÖNYVET

quart (4-ed rét) alakú 50 lapos füzet darabja kék másoló (indigó) papírral együtt 1 korona.

ÉRTESSÍTŐ CSÉPLÉSRŐL

keskeny alakú, két-két egyenlő szövegű lappal, melyekből egyik kitéphető, kék másoló (indigó) papírral együtt .. 1 kor. 60 fill.

a "Patria" irodalmi vállalat és nyomdai részvénytársaság, Budapest, IX., Üllői-ut 25. sz. (Köztelek).

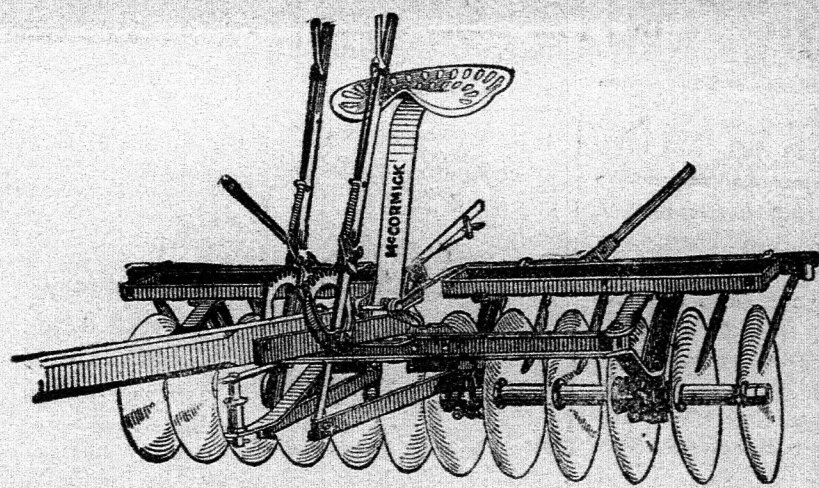

"OHIO" EREDETI AMERIKAI tengeriszár-tépő,

zöldtakarmányaprító- és szalmaszecskezőgép a takarmányinség legbiztosabb leküzdője.

Mc CORMICK tárcsásborona tarlóhántásra, vetőszántásra, rögáprításra stb. stb.

a gazda leghálásabb talajmivelő eszköze.

Mc CORMICK Harvesting Machine Company, Chicago U. S. A. Igazgatósága és főraktára: Budapest, V., Alkotmány-utca 12. szám. J. E. KNECHT, igazgató.

Hirdetés minden .. den A legk...

Betölt...

Földbirtok

Dijmonte...

A Magyar...

és Egye...

IX., Üllői...

birtokok...

ügyelmét

'állást kö...

bol gazdálk...

zöb állások...

gyezve.

Az állások...

dijmonte...

esetén az...

gatókaga...

lára megf...

tes ajánl...

az állások...

salatát és...

stíro vona...

megföldi.

Tiszteletl...

birtokok...

kül, hogy...

szok betölt...

lást egy...

készve...

ügye...

kedvelők.

A B. Gazdálk...

Országos Eg...

Betölt...

Azonnali...

gye...

révbéri gazd...

miveskolát...

osztályt vég...

csár. Fizetés...

teljes ellátás.

bizonyítvány...

relt kérvény...

intéző Révbéri...

küldendők.

Gazdasági...

rosjenői urad...

mazás évi 500...

ezenkívül élel...

nem is nélkül.

Csak gazdák...

intézetet végze...

galmas keresz...

jék pályázatai...

másolatokkal...

Solymosy Lajó...

„Borosjenői ur...

Apatelekre (Ar...

nevezendő egy...

kozatot is küll...

más helyekre,...

elfoglalta, nem

Pusztaszent...

ha oly szakm...

keresek, ki a...

den ágában és...

vitelben teljes...

ajánlatokat álal...

Montag Sándor...

Békés megye.

A kurucz...

október hó 1-én...

tés 100 korona...

fűtés, világítás...

másolatok, me...

küldetnek, postu...

megye czimzende

Gazdatiszt...

ke...

gazdaságot öné...

hosszabb önálló...

delkezik, gazda...

vagy gyakorlati...

Csakis sajátkez...

folymodványok...

másolatokkal, m...

küldetnek, Kalló...

küldet 3. küldend...

csakis a meghí...

hetnek Állás o...

töltendő.

Imokot szép...

azonna...

reskedelmi akadé...

tal emberek küldj...

bizonyítványmá...

vissza nem kü...

czimre. Javadalm...

lítás módosson k...

korona. Sándor L...

Segédtsizt...

bel...

gos gróf Szirmay...

homokosi urada...

évi 480 kor. s ma...

jesztés. Folyam...

plécsil Ferencz t...

denők, Nagyho...

Tokaj.

KIS HIRDETÉSEK

Hirdetési ár 25 szög 1 korona, ezen felül minden szó 4 fillér, kövér betűkkel minden szó 8 fillér beiktatásunként. A legkisebb hirdetési díj 1 korona.

Hirdetési ár 25 szög 1 korona, ezen felül minden szó 4 fillér, kövér betűkkel minden szó 8 fillér beiktatásunként. A legkisebb hirdetési díj 1 korona.

Betöltendő állásokra vonatkozó hirdetéseket csak a munkaadó birtokos vagy bérlőnek címénnek kitéve lehet közzéadni. **KIS HIRDETÉSEK ELŐRE FIZETENDŐK.**

Csak oly levelekre válaszolunk, melyekkel válasza szükséges levélbélyeget vagy levelezőlapot küldenek.

Földbirtokosok figyelmébe!

Díjmentes Állásközvetítés!

A Magyar Gazdaszertek és Erdőgazdálkodás Országos Egyesülete (Budapest, IX., Üllői-ut 25.) felhívja a t. birtokos és bérlő urak figyelmét

Állást közvetítő osztályára, ahol gazdaszertek a legkülönbözőbb állásokra elő vannak helyezve.

Az állásközvetítés teljesen díjmentes. Megkeresés esetén az egyesület igazgatósága a betöltendő állásra megfelelő gazdaszerteket ajánl a tulajdonosnak az illeték bizonyítványokkal együtt és az állás elvételére vonatkozó adatokat megküldi.

Tisztelettel felkérjük a t. birtokos és bérlő urakat, hogy gazdaszertek állások betöltésére a fenti állásközvetítő osztályt igénybe vonni sziveskedjenek.

A Magyar Gazdaszertek és Erdőgazdálkodás Országos Egyesülete elnöksége.

Betöltendő állás

Azonnali belépésre kerestek gróf Teleki Gyula révéri gazdaságába egy földmivestől és néhány közepes méretű gazdaszertet. Fizetés havonta 40 korona és teljes ellátás. Sajátkezűleg vagy intézőt kérvényezve Wolff Ottó urad. intéző Révéri p. Solt, Pest m. küldendő. 4570.

Gazdasági

gyakornoki állás töltendő be a borosjenői uradalomban. Javadalmazás 500 korona készpénz, székényű élelmiszer, lakás. Ágy nemül. Világítás és fűtés. Csak gazd. akadémiát vagy intézőt kérvényezve, törekvő és szorgalmas keresztyén egyének küldjék pályázatukat felszerelve báró Solymossy Lajos urhoz intézve a "Borosjenői uradalom" címre, Apatelekre (Arad megye). A ki-nevezendő egyén tartozik nyilatkozatot is kiállítani arról, hogy más helyekre, ha egyszer állást elfoglalta, nem pályázgat. 4573.

Pusztaszentornyal

bergazdaságban oly szakképzett gazdaszertek keresek, ki a külgazdaság minden ágában és gazdasági könyvtárlakban teljes jártassággal bír, ajánlatokat alant írtenként kérek. Montag Sándor, Nagy-Szénás, Békés megye. 4621.

A kuruczi gazdaságban

egy segédgazdát állás töltendő. Fizetés 100 korona havonként, lakás, fűtés, világítás. Bizonyítványok, melyek vissza nem küldendők, posta Vokány, Baranya megye címzendők. 4602.

Gazdaszert

kerestek. Nos, ki gazdaszert képes 3000 holdas gazdaságban önállóan kezelni és hosszabb önálló gyakorlati rendelkezéssel rendelkező gazdaszert, tanintézet vagy gyakorlati vizsgával bír. Csak sajátkezűleg írt részletes pályaműveket, bizonyítványokat, melyek vissza nem küldendők, Kallós Sándor, Terézváros 3. küldendők. Személyesen csakis a meghívottak jelenkezhetnek. Állás október 1-én betöltendő. 4600.

Imnok

szép írással keresek azonnali belépésre. Kereskedelmi akadémiát végzett fiatal emberek küldjék ajánlatukat és bizonyítványmásolataikat, melyek vissza nem küldendők, alant címre. Javadalmazás: teljes ellátás mosson kívül és havi 40 korona. Sándor László, Kőtegyán, 4616.

Segédgazdát

kerestek azonnali belépésre méltóságos gróf Szirmay Ottó ur nagyhomokosi uradalomban. Fizetés évi 480 kor., a mosson kívül teljes ellátás. Pályaműveket Pozsich Ferenc tisztartóhoz küldendők, Nagyhomokos, u. p. Tokaj, 4615.

Majorosgazda

és magtárkezelésben alant gazdaságban; jó bizonyítványokkal ellátott egyének küldjék be pályaműveiket fizetés iránti igényeik megjelölésével Bircsák Lajos intézőhöz, Petiendre, Fejér megye. 4537.

Gazdaszert

kis családú, ki vasiskolát végzett és hosszabb gyakorlati, szőlészettel és szőlőműveléssel. Széreny igényű pályázók küldjék ajánlatukat Emőd Vilmos Szécsán, Nórág u. címre. 4571.

A pusztahatvani

bergazdaság Sárhógrád, keres nos, iraklita, kiscsaládú számvetőt, aki a könyvvezetést érti. Pályaműveket fenti címre küldendők, esetleges személyes bemutatkozás Friedmann Miksa urnál, Budapest, Nádor-utca 22. 4613.

Állást keresők

Műkertész, nos, ki a kertészetlással bír, nagyobb uradalomban október 1-én vagy azonnal állást keres. Cím: Fahrman Pál Jászjókohalm. 4333.

Gazdaszert

állást keres kezelt helyi bizonyítvánnyal rendelkező, 32 éves, ref. vallású, nos, családatlan egyén, kinek 14 évi gyakorlati van, négy évet egy földvidéki 1500 holdas gazdaságban, hat évet egy szomszomszagos 4000 holdas intenzív kezelt bér gazdaságban töltött mint intéző, jelenleg egy 5500 holdas intenzív kezelt bér gazdaságban mint kezelő dolgozik. Az összes kultúrterületek termelésében, valamint az összes háziállatok tenyésztésében s hizlalásában, tejkészítésben, szőlés- és erdőművelésben teljes alapos jártassággal van. 8000-10000 kor. kauceióval rendelkezik. Állását a birtokban előforduló változások miatt szert vagy okt. 1-én hagyhatja el. Cím: **Állandó 4461** jelige alatt a kiadói hivatalba kérik. 4461.

Földmivest

és tejjgazdász 25 éves, rom. kath. egyén, 4 évi gyakorlati hírneves uradalomban szerette, jártas az összes növény-, csukorrépa- és szőlőművelésben, valamint a hizlalásban, bármikor belépésre segédgazdát keres. M. F. segédgazdát Kishálp, u. p. Magyaránor, Nórág megye. 4483.

Segédgazdát

vagy ismét állást keres folyó évi november 1-ére, esetleg 1909 január 1-ére. 8 évi gazdasági gyakorlatom van, négy alsó és két felső kereskedelmi osztályt végeztem. Kiseb gazdasági könyv vezetés is tudok, jelenleg egy 1000 holdas, szeszgyárral egyetértő gazdaságban mint segédgazdát működök. Cím: N. L. Betlen-pusztá, u. p. Nagymihály. 4500.

Uradalmi

állást. gazdasági akadémiát végzett, 36 éves, keresztyén, ki jelenleg is Magyarország észak-nyugati részén egy nagy uradalomban van hasonmósságban alkalmazva, 10 évi kintőni gyakorlati, bizonyítványokkal, a tulajdonos családviszonyában beállott változás miatt állást óhajta változtatni. A gazdaság minden ágában, valamint a szeszgyártásban is tökéletesen jártas. **Percentuális fizetés is elfogad.** Szives megkeresést, "Uradalmi 16-át" 4516" jel alatt a kiadói hivatalba kér. 4516.

Ispáni

állást keres földmivest iskolát végzett, ev. ref. vallású, 38 éves, nos, kiscsaládú egyén, kiszolgált huszáraltiszt, 11 évi gyakorlati, 8 év óta önállóan működik. Az állást bármikor is elfoglalhatja. Cím: Sipos Sándor Nagyfakos, u. p. Somogy-Szentmiklós, Somogy megye. 4529.

Bármikori

belépésre állást keres, katonaviselt ember, földmivest iskolát és 4 közepiskolát végzett. Ugy alfordi, mint felvidéki gazdaszertek terén teljes gyakorlati bír, szivesen érkezik az iróddal találkozni. Beszélamagyar, német, tót és horvát nyelven. Szives megkeresést kér. Paktikus 4564 jeligével a kiadói. 4564.

Ispán,

földmivest iskolát kintőni végzett, keresztyén vall., családatlan, harmincegy éves, több évi gyakorlati, állást keres. Állattenyésztés és növénytermelés összes ágában nagy gyakorlati van, igényei szerények. Cím a kiadói hivatalban. 4508.

Lovász

vagy istállómeisteri állást keres egy cs. és kir. mentelepénél 18 év óta szolgálatban, vezetőőrmester. Szives megkereséseket Szedek Péter ur címére Budapest, Váci-körtút 57a címen kér. 4508.

Földmivest

és tejjgazd. szakiskolát végzett, 22 éves egyén irnokai vagy chez hasonló állást keres 1 évi gyakorlati uradalomban kapcsolásban tejjgazdasággal végzett, beszél magyar, román és kevésbé tót nyelvet, állást szeptember 10-én elfoglalhatja. Szives megkereséseket kér K. F. posta restante Nagybossány, Nyitra m. 4553.

Hirdetmény,

nos, ki a kertészetlással bír, nagyobb uradalomban október 1-én vagy azonnal állást keres. Cím: Fahrman Pál Jászjókohalm. 4333.

Gazdaszert

állást keres kezelt helyi bizonyítvánnyal rendelkező, 32 éves, ref. vallású, nos, családatlan egyén, kinek 14 évi gyakorlati van, négy évet egy földvidéki 1500 holdas gazdaságban, hat évet egy szomszomszagos 4000 holdas intenzív kezelt bér gazdaságban töltött mint intéző, jelenleg egy 5500 holdas intenzív kezelt bér gazdaságban mint kezelő dolgozik. Az összes kultúrterületek termelésében, valamint az összes háziállatok tenyésztésében s hizlalásában, tejkészítésben, szőlés- és erdőművelésben teljes alapos jártassággal van. 8000-10000 kor. kauceióval rendelkezik. Állását a birtokban előforduló változások miatt szert vagy okt. 1-én hagyhatja el. Cím: **Állandó 4461** jelige alatt a kiadói hivatalba kérik. 4461.

Gazdasági

intézőnek ajánlok kassai gazdaszertet, aki 26 évi gyakorlati bír, energikus, szorgalmas és passzionatus gazda. Kintőni és sok évi bizonyítványokkal és ajánlatokkal rendelkezik. Hü és becsületes száfrizkodást gazdájának 20000 kor., esetleg nagyobb összeggel kauceiókpen biztosítja. Cím: a kiadói hivatalban. 4527.

Gazdaságba

kíván bejutni Magyaróvárt jelenleg végzett, szorgalmas, fiatal ember. Gyakorlati legelő uradalmánál szerette. Cím: Cseh Jánosné Budapest, VI., Váci-körtút 45. 4561.

Vajmesteri

üzletvezetői állást keres egy földmivest és tejjgazdasági szakiskolát jelenleg végzett, mint ilyen több évi gyakorlati és bizonyítványokkal bír felmutatni, jártas a tejjgazdaság összes ágában. Kívánatra biztosítékot ad. Szives megkereséseket Tóth Gyula Alsó-Dörgicse, u. p. Szent-Antalfi, Zala megyébe kér. 4530.

Ispáni,

külsári nos v. nőten v. október 1-ére földmivest iskolát kintőni sikerrel végzett rom. kath. vall. 28 éves nőten egyén, két nagy bér gazdaságból 7 1/2 évi jó gyakorlati. Jelenleg egy belterjesen kezelt bér gazdaságban mint ismét vagyok alkalmazva. Elődíjaztam kiseb gazdaság önálló vezetését is. Szives megkereséseket "szorgalma" jelige alatt továbbít a kiadói hivatal. 4562.

Intézői

állást keres 30 éves, r. k., 10 évi gyakorlati bír oki gazdaszert. Gyakorlati mind nagy belterjes gazdaságokban szerette. Jelenleg is egy nagyobb gazdaság intézője, gazdaszert minden ágában jártas, egy növénytermelés, valamint a nagybani szarvasmarhaizálás és tehénésztésben is. Az állást október hóban elfoglalhatja. Cím a kiadói hivatalban. 4572.

33 éves,

nos, kiscsaládú, szakiskolát végzett gazdaszert és szőlész, aki jártas teljesen a mezőgazdaság, szőlész, könyvvezetés, állattenyésztés összes ágában, gazdaszert vagy szőlész állást keres október 1-ére, igényei szerények. Kárász Pál, Nórág-becske. 4556.

Gazdaszert

állást keres gazdaszert, aki jártas teljesen a mezőgazdaság, szőlész, könyvvezetés, állattenyésztés összes ágában, gazdaszert vagy szőlész állást keres október 1-ére, igényei szerények. Kárász Pál, Nórág-becske. 4556.

Erélyes,

meghibázott, szorgalmas, mas, 48 éves, nos, gyermektelen, izr. gazdaszert, ki 30 év óta hírneves gazdák intenzív gazdaságában mint önálló tiszttel működik, jelenlegi állásán 8 év óta ugyancsak mint teljesen önálló gazdaszert egy sógrád. megyei nagyobb birtokon és alkalmazva, hol kezelése alatt dohány-, csukorrépa- és szőlőtermelés, tehénészt, sertés- és marhatenyésztés, hizlalással egybekezdve van, a mai kor és viszonyoknak teljesen megfelelő képes, i. e. október 1-én, esetleg névre szerény igényekkel a birtok eladása folytán más állást elfoglalni óhajta. Szives megkeresése a címet megadja a kiadói hivatal "4503" jel alatt. 4563.

Keszthelyen

végzett, gyakorlati bíró oki gazdaszert fiatal ember, a céplésidényre alkalmazás keres, lehetőleg oly helyen, hol esze leg addig maradhata, míg megfelelő állást kap. Cím: N. N. Nagytopolovec. 4595.

Segédgazdát

állást keres 24 éves rom. kath. okleveles, ambítiós gazdaszert, ki nagy gazdaságban szerzett egy évi gyakorlati bír. Állást azonnal elfoglalhatja. Cím: a kiadói. 4596.

Kintőni

erő gazdaságba állást keres ismét vagy majorgazda október 1-ére, 20 évi gyakorlati s bő referenciákkal s jó bizonyítványokkal. Cím: Fábán István, Bács-Péterréve. 4594.

Gazdasági

tanintézetet végzett rom. kath. vallású 25 éves, hatonkötettségének elteremtő, 4 évi gyakorlati s a német nyelvet is bíró fiatal ember segéd-, avagy önálló ismét állást keres bármikor belépésre. Jártas a mezőgazdaság terén, csukorrépa, keresk, növények termelésében, szarvasmarhaizálásban, tehénésztésben az állattenyésztés minden ágában, izlet levelek s iróddal munkát önálló elintézésben, képes önállóan rendelkezni. Megkereséseket "Korunkelő" jelige kiadói hivatal továbbít. 4597.

Földmivest iskolát

kintőni szerttel, több évi gyakorlati végzett, igényei, szorgalmas és fíradást nem ismerő, nőten fiatal ember szeptember 1-ére megfelelő állást keres. Cím: Tárkósy Sándor, Szent-gálosker, Somogy m. 4591.

Intézői

állást keres 1908 okt. 1-ére szakvizsgázott, 43 éves, izr., 26 évi gyakorlati bíró gazdaszert, ki jelenleg egy nagyobb alföldi gazdaságban önállóan kezel, a könyvtárlakban is teljes jártassággal bír. Cím a kiadói hivatalban. 4490.

Gazdaszert

vizsgát és földmivest iskolát végzett, 36 éves, kiscsaládú gazdaszert, gyermekora óta gazdaszerttel foglalkozik, kintőni bizonyítványokkal rendelkezik, könyvtárlakban, a gazdaszert minden ágában jártas, alkalmazást keres. Ajánlatot B. P. Zenta, Kizyó-u. 143. kér. 4588.

Wimpffen

Szlegfried gróf másadátván, 37 évi szolgálat után nyugdíjaztatam. Ajánlom magamat í. évi okt. 1-étől szerény igények mellett számadásvezetéshez vagy uradalmi számadásos felülvizsgálásra. Kiss Elemér uradalmi inréző, Fibiis (Temes m.) 4589.

Főkörtész

ajánlok, gyermekemmel, r. kath., 40 éves október 1-ére. Szives megkeresést a 34. postafiók, uradalmi főkörtész címen, Debreczen. 461.

Középkori,

intelligens gazdaszert, asszony ajálkozók meliőbbi belépésre. Jártas a földés minden nemében, házvezetés, baromfi-, konyhakert-és tejkészítésben is. Nem annyira nagy fizetésre, csak jó bánásmódra reméltek. Sipeky Teréz gazdaszert, Endrefalva, Nórág m. 4611.

Gazdasági

számírtót vagy titkárt állást keres 25 éves, nőten, kereskedelmi teljesen értő, mérlegképes egyén. 5 évig mint kintőni segédgazdát, 2 évig mint számírtó működött. Elvállalja gazdaszert könyvek átvizsgálását, lefektetését és évi mérleg készítését. Tapasztalattal hírneves gazdaszertokban szerette. Szives megkereséseket "B" jelige alatt Pusztapó, Szolnok megye kértnek. 4609.

Föltétlen

meghibázott, józan életű, 25 éves keresztyén fiatal gazdaszert, intenzív gazdaszertből nyert kintőni bizonyítványokkal, o y állást keres, hol jövőjét megállapíthatja, esetleg számvetőt, segédgazdát állást is elfogad. Levelek "Szorgalmas 4606" továbbít a kiadói. 4606.

Uradalmi műkertész,

szakiskolát Prágában végzett, több évi kintőni gyakorlati bizonyítvánnyal, a szőlész, gyümölcsészt, rózsatenyésztés dísznövények, konyhakertésztésben és kereskedelmi kertésztésben teljesen jártas, állást keres meliőbbi belépésre. Elvállalja bármilyen nagy kereskedelmi kertésztés vezetését vagy új kert létesítését. Cím: "M műkertész 4605" jel alatt a kiadói hivatalban. 4605.

Gazdaszert

állásra ajánlok 29 éves 10 évi gyakorlati bíró, nőten egyén, ki a debreczeni földmivest iskolát végezte, gyakorlati gazdaszert vizsgát jó eredménnyel letette. A kintőni és bér gazdaszert minden ágában, állattenyésztés, hizlalás, csukorrépa- és szőlőművelésben, gazdaszert számvitelben kello jártassággal bír. Cím a kiadói hivatalban. 4622.

Uradalmi főtiszt,

ki jelenleg 20,000 holdas intenzív 27 uradalmat kezel, ugyanott 67 év óta működik, kintőni referenciákkal rendelkezik, állást változott viszonyok miatt ajánlja. Cím a kiadói hivatalban. 4604.

Állást keres

nagyobb szőlésztésre vagy mező gazdaszerttel egybekapcsolt kiseb földbirtok vezetésére 37 éves, oki szőlész, gyakorlati gazdaszert, kintőni referenciákkal. Megkereséseket a lap kiadói hivatalához "Tul a Dunán 4585" jelige alatt kér. 4585.

Gazdaszert,

általános gazdaszert ismeretekkel, 14 évig önállóan gazdálkodó, **Övadékképes,** erélyes, 40 éves, izr. nos, 2 gyermek atya vagyok. Mint lelkiismeretes és passzionatus, tapasztatos gazda, kintőni szorgalmam és becsületeségem árán állandó állásra reflektálók. Állásomat teljes szerinti foglalkotom el. Becses megkeresést, esetleg meghívást kér "Erélyes gazdaszert" F. Gy. Nagykanizsa, Csányi-László-u. 4598.

A békéscsabai

m. kir. földmivestiskola két éves tanfolyamát szeptember hóban több olyan tanuló fejezte be, kiket gazdaszert állásti alkalmazásra a legmelegebben ajánlhat az igazgatóság. Részletes felvilágosítást minden írányban készséggel nyújtunk, kérjük azonban a kívánalmakat és évi javadalmazást közölni. 4592.

Bármikori

belépésre állandó ismét állást keres egy több évi gyakorlati bíró 30 éves, nőten földmivest, tejjgazdaszert és a kassai szeszgyártás tanfolyamot végzett, beszél és ír magyarul, németül. Cím: A. M. Temesvár-Gyáraváros, III., Kurály-utca 18. 4617.

Állatok

20 db igaz okör 6-7 éves eladó a kuruczi bér gazdaszertben. Posta Vokány, Állonás Siklós-Vokány. 4539.

DÉNES MANÓ

Gazdaszert szekerhídmerleg-és marhamérleg-gyár. Alapítva 1889. évben. Gyárt a gazdaszert részére az országban kintőni előmszt **Marhamérleget!** Erős vaskoriállal 1500 kilogramm horderőre a leg-erősebb szerkezettel. **Szeker - Hídmerleget!** szekerek és állatok mérlegelésére! 4000 vagy 3000 kilogramm horderőre 4 m. hosszú, 2 m. széles, a leg-erősebb kivitelben. **Raktári - mérleget!** pontos kivitelben minden mérleg törv. hitelesítve, 2 évi jókarbantartás mellett. Árjegyzék és előrendű referenciáink. **Iroda és raktár: VII., Dohány-u. 92. Gyártótelep: Gizella-ut 53-55. (Csalári-ut sark). 318 Budapest, Javitások eszközölése cöljából szerelők azonnali küldők. Telefon és interurbán 88-30.**

Sovány és h:ott sertéseket

legjobb örökös- és beszeres — BAUER B. GYULA sertésbizományos Bpest, VII., Rákóczi-ut 73. TELEFON 79-41. Minden felvilágosítás általánosan készséggel adatik.

Eladó

ezigája tenyésztésű juhok, 1 éves től 3 évesig, ideit tenyésztés alatt álló és kos-díjjal lettek kintőntetve. Ugyancsint 1 éves től 5 évesig fehér bivalyok eladók. Cím: Pásjki Antal Szilvágyomlyó. 4446.

Törzsjuhászati

Merino précoce testű, szarvatlan, félsz gyapjas husjhú, 300 anya, 200 jérke, 400 fiatal írú, egészbe vagy részben eladó Pajzs Gyula gazdaszertben, Heves. 4462.

Bevizsgázott

két darab hágbőremesztet képes bonyhádi remesztet tenyésztők, egyike 20 hónapos, másik 22 hónapos eladók. Bővebbet Bogay József földbirtokosnál Pa. Mécseten (Vas m.) u. p. Senyeidáza. 4576.

Eladó anyukák

Bécsi kék 24 éves kor., ezüst szőnye 7 kor. Bővebb felvilágosítást ad a fődézeti hivatal, Iharosberény (Somogy megye). 4569.

Tehénésztet

felozlatása miatt eladó 150 darab fejős, bornyas és hasas, részben bonyhádi, részben montefoni tehén. Bővebb felvilágosítást ad Schwarz Artúr Dömsör pályaudvar. 4508.

A "KIS HIRDETÉSEK" folytatás az 1719. oldalon van.

GŐZEKÉKET, GŐZ-UTIHENGEREKET

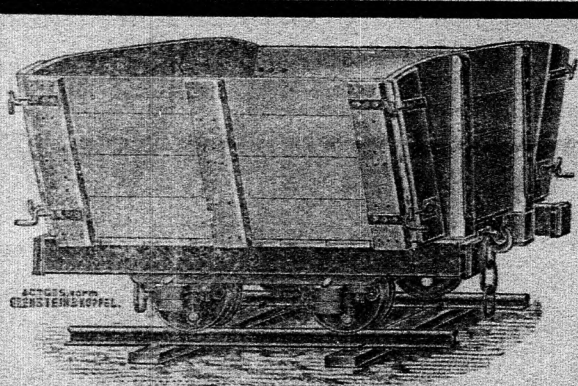
GŐZ-UTIMOZDONYOKAT

a legújabb technológiával és legelőcsőbb árak mellett

JOHN FOWLER & Co.

Teljesen új. **BUDAPEST—KELENFÖLD**

a budaörsi-úton, a vasútállomással szemben.

**Mezei
vasutak**

ló- és mozdony-
üzemre,

vasuti berendezések bérbeadása,

nagy sín-, vágány-, kocsi- és mozdonykészlet,

új és használt állapotban.

ORENSTEIN ÉS KOPPEL BUDAPEST, VI., Andrássy-ut 102,
Gyár: Pusztaszentlőrinci nyaraló.

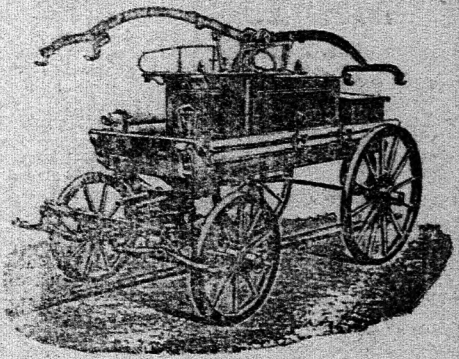
742

Sírgönczím: „Szivattyár Budapest” Telefonszám: 72-08 v. 72-09 Alapított: 1858. évben Gyártott fecskendők száma: 17,000

BUDAPESTI SZIVATTYU- és GÉPGYÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
BUDAPEST, VI. ker., Váci-ut 69. szám.

Gyártási ágazatok:

Gőzgépek, légszűrők, vacuum-szivattyúk, keretfűrészek, Gőzkazánok, tartányok, előmelegítők. Vashidak, fedélszerkezetek, szegcselt oszlopok. Vas- és fémöntvények. Vasuti fordítóköröngök. Mindennemű forgó- és futódaruk kézi- és villamoshajtásra. Rostélyvasak acélezott felülettel. Közlekművek. **Szivattyúk. Tűzfecskendők.** Tűzoltósági segédesszközök. Közegészségügyi szerek. Köztisztasági eszközök. Arjegyzéket, valamint „Gyártási ágazatokról” prospektust kívánatra. 525

Lenkórót rostnyeréshez bármily mennyiségben, a legmagasabb árban vesz, bejelentéseket **lentermelésre** a legkedvezőbb feltételek mellett elfogad a

Magyar Kender- és Lenipar Részv.-Társ.

Előbb SALZMANN és TSA (Budapest, V., Szabadság-tér 15.) Szeged-Ersekújvár. Megkeresések kizárólag fenti címhez intézendők. 820

Harminezhat darab erős, betanított

igás-ökör

eladó **GRÓF TELEKI ARVÉD** drassói uradalmában, posta, **ut** **KONCZA.** 815

Cséry-féle SZEMÉTTÁRÁGYA

nyári szállításra különösen mérsékelt áron kapható.

Részletes felvilágosítással és ismertetéssel szolgál:

Bayerthal és Lévy

Budapest, V., Bálvány-utcza 26. szám.

SANGERHAUSENI GÉPGYÁR R.-T.

vasöntöde, gép- és rézműgyár. BUDAPEST, V., Csáklya-u. 3.

SPECZIAL-
GÉPGYÁR: szeszgyárak és szeszfinomítók
élesztőgyárak
keményítő-syrup- és dextrin-gyárak

teljes gépészeti berendezése.

Atalakit meglevő gyártelepeket és szállít minden egyes gépet és készüléket külön-külön is. Nemzetközi szeszértékesítő- és erjesztőipar-kiállítás Bécs 1904. • Nagy állami érem. • Legnagyobb kitüntetés.